

**ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГАЗРЫН ХАРИЛЦАА, БАРИЛГА, ХОТ
БАЙГУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН 2024 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ**

**ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГАЗРЫН ХАРИЛЦАА, БАРИЛГА, ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН
2024 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ**

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэлийн хувь
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.1.							
Улсын хэмжээнд хот суурингийн төвийн 1:1000-ны масштабтай байр зүйн зураг, газар доорх шугам сүлжээний зургийг Дэлхийн геодезийн сүлжээний 2020 эринд шилжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.							
1.1.1	Том масштабын байр зүйн тоон зураг, инженерийн шугам сүлжээний зураглал	Орон нутгийн төсөв	Төсвийн тооцоо-1	Засгийн газрын 267-р тогтоол	1:1000-ны масштабтай байр зүйн болон инженерийн шугам сүлжээний зураглалыг TRF2020 эринд шилжүүлэх үндэслэл, хэрэгцээ шаардлага, төсвийн тооцоог гаргаж, 2023 оны төсөвт тусгуулахаар Засаг даргад хүргүүлсэн байна.		
1.1.1.1	Том масштабын байр зүйн зураг, инженерийн шугам сүлжээний зураглалыг шалгаж хүлээн авах	Орон нутгийн төсөв	2 сумын зураглалын ажлын даалгавар, зураглал	21 аймаг, 330 сум, 45 суурин газарт зохиогдсон 1:1000-ны масштабтай байр зүйн зургийг 2013-2017 онд зурагласан.	Эхний хагас жилд: 1:1000-ны масштабтай байр зүйн болон инженерийн шугам сүлжээний зураглалыг ITRF2020 солбицлын тогтолцоонд гүйцэтгэх Ажлын даалгавар хамтран боловсруулж, батлан сумдад хүргүүлсэн байна. Жилийн эцэст: 1:1000-ны масштабтай байр зүйн болон инженерийн шугам сүлжээний зургийг шалгаж, хүлээн авсан байна.	2024 оны орон нутгийн төсөвт Ханбогд, Цогтцэций, Гурвантэс, Даланзадгад сумдын 1:1000-ны масштабтай байр зүйн болон инженерийн шугам сүлжээний зураглалыг ITRF2020 эринд шилжүүлэх ажлын төсвийг нийт 4 сумын хэмжээнд 890 сая төгрөгийг батлуулан төндрийн ажил зарлагдаж ӨМАХААГ/20240101635 гэрээний дугаартай гэрээг байгуулан, гүйцэтгэгч байгууллагаар "Агар од" ХХК шалгаран түншлэгч байгууллага "Кадсүрвэй" ХХК хамтран дээрх ажлыг хийж гүйцэтгэж 2024 оны 11 дүгээр сарын 27-ны өдөр суурин болон хээрийн судалгааны,	

						тайланг ирүүлэн хянуулсан,. Ажлын явцад захиалагчийн хяналтыг хэрэгжүүлэн ажилласан. Тухайн ажлын гүйцэтгэлийг Геодези зураг зүйн мэргэжлийн зөвлөлийн дүгнэлт гаргуулахаар хүргүүлсэн байна.	
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.2.							
Навигацийн хиймэл дагуулаас мэдээ хүлээн авах суурин станцыг өргөжүүлэх замаар байрлалын сүлжээний нарийвчлалыг 2 см хүртэл сайжруулж, геодезийн хэмжил зураглалын үйл ажиллагаанд ашиглана.							
1.2.1	GNSS-ийн байнгын ажиллагаатай суурин станцын үйл ажиллагаа	Үйл ажиллагаа	1.Байнгын ажиллагаатай станц-43 Бодит агшны хяналтын хэмжилт - 4	2013-2017 онд Улсын төсвөөр 38, УБ хотын төсвөөр 5 станц суурилуулсан. 2019 онд GNSS-ийн байнгын ажиллагаатай 43 станцын нэгдсэн удирдлагын тогтолцоо бүрдүүлсэн.	43 Байнгын ажиллагаатай станцыг нэгдсэн сүлжээнд холбогдож, солбицол, өндрийн нэгдсэн тогтолцоонд алдаагүй зөв хэмжилт хийх боломж бүрдсэн байна.		
1.2.1.1	GNSS-ийн байнгын ажиллагаатай суурин станцын хэвийн үйл ажиллагааг хангах	Үйл ажиллагаа	Байнгын ажиллагаатай станцын тоо	2013-2017 онд Улсын төсвөөр 38, нийслэлийн төсвөөр УБ хотод 5 станц суурилуулсан. 2019 онд GNSS-ийн байнгын ажиллагаатай 43 станцын нэгдсэн удирдлагын тогтолцоо бүрдүүлсэн.	GNSS-ийн байнгын ажиллагаатай станцын тасралтгүй хэвийн ажиллагааг хангаж ажилласан байна.	Өмнөговь аймаг, Ханбогд, Даланзадгад, Цогтцэций сумын GNSS-ийн байнгын ажиллагаатай станцын тасралтгүй хэвийн ажиллагааг 1-12 сарын хугацаанд тогтмол ханган ажиллаж байна. Гарсан доголдолыг цаг алдалгүй явж хэвийн үйл ажиллагаанд оруулж ажилласан.	
1.2.1.2	Аймгийн төвийн GNSS-ийн байнгын ажиллагаатай суурин станцыг бодит агшны хэмжилтээр хяналт тавих	Үйл ажиллагаа	Бодит агшны хяналтын хэмжилт - 4	2020 онд GNSS-ийн байнгын ажиллагаатай станцын удирдлагын програм хангамжийг шинэчилж, хэрэглээнд нэвтрүүлсэн.	Аймгийн төвд суурилуулсан станцын бодит агшны нарийвчлалыг улиралд 1 удаагийн шалгалтын хэмжилт, сум суурин газрын станцуудад хагас жилд 1 удаагийн шалгалтын хэмжилт хийж, үр дүнг ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	Өмнөговь аймгийн хэмжээнд байгаа OMA-1, OMA-2, OMA-3 GNSS-ийн байнгын ажиллагаатай суурин станцыг бодит агшны хэмжилтээр улирал тутамд очиж хяналт шалгалтын хэмжилтийн хийж гүйцэтгэн 4 удаагийн хэмжилтийн датаг Газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүйн ерөнхий газарт хүргүүлж мөн 192.168.20.24 фолдерт хуулан байршуулсан.	

Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.4. Монгол улсын өндрийн тулгуур сүлжээг шинэчилж өндрийн сүлжээний нарийвчлалыг сайжруулна.							
1.4.1	Монгол орны өндрийн I ангийн сүлжээ	Улсын төсөв Үйл ажиллагаа	Өндрийн I ангийн сүлжээний 1 шугам	2 полигон 7 шугамтай өндрийн I ангийн сүлжээний хэмжилтийг 2014-2021 онд гүйцэтгэсэн.	Өндрийн I ангийн 1 полигон, 4 шугамын өгөгдлийг тэгшитгэн бодож, сүлжээний каталоги батлуулсан байна.		
1.4.1.1	Монгол Улсын гравиметрийн сүлжээний цэгт абсолют гравиметрийн хэмжилт хийх	Улсын төсөв	Абсолют гравиметрийн хэмжилт - 1 цэг	Цар тахлын улмаас хэмжилтийг 2022 оны 6-р сард хийхээр Японы талтай тохирсон. Гравиметрийн 1-р ангийн сүлжээний 5 цэгийн хайгуул, судалгааг 2019-2020 онд хийсэн.	Жилийн эцэст: Абсолют гравиметрийн хэмжилт хийх нөхцлийг бүрдүүлж, хамтран ажилласан байна.	Монгол Улсын гравиметрийн сүлжээний эхлэл цэг болон тулгуур сүлжээний цэгүүд дээрх абсолют гравиметрийн Монгол-Японы хамтарсан судалгааны хэмжилт 9 сарын 7-ны өдрөөс 9 сарын 13-ны өдрийн хооронд 5 хүний бүрэлдэхүүнтэйгээр Даланзадгад сум, Шүүхийн тамгын газрын барилгын В1 давхарт байрлах 0017 цэгийн дугаартай гравиметрийн тулгуур сүлжээний цэг дээр абсолют гравиметрийн судалгааны хэмжилтийг тасралтгүй 117 цагийн турш хийж, мөн Даланзадга сум, Шинэ суурьшлын бүс, Монгол банкны барилгын зүүн хойно байрлах 0011 цэгийн дугаартай гравиметрийн цэг дээр харьцангуй хэмжилтийн ажлыг хийж зохион байгуулан ажилласан.	
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.7. Зайнаас тандан судлалын технологид суурилсан газар ашиглалт, газрын мониторингийн байнгын ажиллагаатай хяналтын системийг хөгжүүлж, нэвтрүүлнэ.							
1.7.1	Газар ашиглалт болон газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны мониторингийн сүлжээний мэдээлэл цуглуулах, дүн шинжилгээ хийх	Улсын төсөв	Мониторингийн 350 цэг	2021 онд мониторингийн сүлжээгээр байгуулсан 500 цэгт газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны ажил хийгдсэн.	Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны мониторингийн сүлжээний 1100 цэгээс мэдээлэл цуглуулж, дүн шинжилгээ хийж, бусад байгууллагууд ашиглах нөхцөл боломжоор хангагдсан байна.		
1.7.1.2	Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгаа хийлгэх шаардлагатай газрын байршил, хугацаа, хуваарийн талаарх	Үйл ажиллагаа	1 судалгаа	-	Сум болон холбогдох байгууллагаас газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгаа хийгдсэн газрын байршил,	Аймгийн хэмжээнд газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгаа хийгдсэн болон хийлгэх шаардлагатай газруудын судалгааг гаргаж ГХБХБГ-ын	

	судалгааг аймгийн хэмжээнд гаргаж ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлэх				хугацааны талаарх судалгааг авч нэгтгэнэ. Тус судалгаанд дүн шинжилгээ хийж газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгаа хийлгэх шаардлагатай газрын байршил, хугацаа, хуваарийн талаарх судалгааг аймгийн хэмжээнд гаргаж ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлнэ.	даргын 2024 оны 263 тоот албан бичгээр ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн.	
1.7.2	Газар хамгаалах, нөхөн сэргээх үйл ажиллагааг зохион байгуулах, нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт тавих	Орон нутгийн төсөв	Төлөвлөгөөнд тусгасан арга хэмжээний тоо	Хүчтэй элэгдэл, эвдрэлд орсон тариалан болон атаршсан газарт нөхөн сэргээлт хийх төлөвлөгөө батлагдсан.	Хүчтэй элэгдэл, эвдрэлд орсон тариалан болон атаршсан газарт нөхөн сэргээлт хийх төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх боломж бүрдсэн байна.		
1.7.2.1	Аймгийн хэмжээнд хохирол учирсан, доройтолд өртсөн газруудын байршлыг гаргаж, нөхөн сэргээх байршил, талбайн хэмжээг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулах	Үйл ажиллагаа	1 төлөвлөгөө	-	Эхний хагас жилд: Газрын нэгдмэл сангийн ангилал тус бүрээр хохирол учирсан, доройтолд өртсөн талбайн байршлыг тодорхойлж, нөхөн сэргээх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг аймгийн хэмжээнд боловсруулж, ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна. Жилийн эцэст: Нөхөн сэргээх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг сумын газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажилласан байна.	Газрын нэгдмэл сангийн ангилал тус бүрээр хохирол учирсан, доройтолд өртсөн талбайн байршлыг тодорхойлж, нөхөн сэргээх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх арга хэмжээтэй төлөвлөн Газрын удирдлагын хэлтсийн даргаар батлуулж ГХБХБГ-ын 2024 оны 264 тоот албан бичгээр ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн.Аймгийн хэмжээнд доройтол өртсөн 27 га газрыг орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар нийт 542,388,642 төгрөгний нөхөн сэргээх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлсэн байна.	
1.7.2.2	Аймгийн хэмжээнд хийгдсэн хот, тосгон, бусад суурин газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны ажил болон төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлуудын тайлан, тоон мэдээллийг	Үйл ажиллагаа	Цахим системд оруулсан тоон мэдээлэл	-	Эхний хагас жилд: Газрын мониторингийн цахим системд ороогүй 2010-2023 оны хооронд хийгдсэн хот, тосгон, бусад суурин газрын төлөв байдал, чанарын	Өмнөговь аймгийн хэмжээнд хот тосгон бусад суурин газрын төлөв байдал чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгаа нь 2010, 2019 онуудад орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хийгдсэн байдаг. Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газраас судалгаа ирүүлэх	

	нэгтгэж, Газрын мониторингийн цахим системд оруулах				захиалгат хянан баталгааны тайлан, тоон мэдээллийг стандартын дагуу нэгтгэж мэдээллийн санг бий болгосон байна.	тухай албан бичгийн дагуу 2010, 2019 онуудад хийгдсэн ажлын тайлан, тоон мэдээллийг нэгтгэн ГХБХБГ-ын даргын 2024 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн 264 тоот албан бичиг болон ГХГЗЗЕГ-ын Газрын мониторингийн хэлтсийн мэргэжилтэнд цахим хаягаар хүргүүлсэн.	
1.7.2.3	Газар хамгаалах, нөхөн сэргээх зардлын зах зээлийн үнийн судалгаа хийх	Үйл ажиллагаа	Судалгаа-1	-	Эхний хагас жилд: Газрын нөхөн сэргээлтийн ажлын үе шатыг нарийвчлан тодорхойлж, нөхөн сэргээлт хийгдэхэд шаардагдсан зардлын мэдээллийг цуглуулж, задаргааг тооцсон судалгааг ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	2023 онд газар хамгаалсан, нөхөн сэргээсэн жилийн эцсийн байдлаарх мэдээ болон 2024 онд газар нөхөн сэргээхэд шаардагдсан зардлын мэдээллийг цуглуулан судалгаа гаргаж ГХБХБГ-ын даргын 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрийн 268 тоот албан бичгээр ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн.	
1.7.3	Мониторингийн системд зайнаас тандан судлалын арга, технологийг нэвтрүүлэх	Урсгал төсөв	Суурь зургууд гарсан байна.	2020 оны 06 дугаар сарын 08-ны өдрөөс Газрын мониторингийн системийг хэрэглээнд нэвтрүүлсэн.	Мониторингийн системд зайнаас тандан судлалын арга, технологийг ашиглах нэмэлт хөгжүүлэлт хийсэн байна.		
1.7.3.1	Газрын мониторингийн үйл ажиллагаанд зайнаас тандан судлалын арга, технологийг ашиглан, газрын бүрхэвчийн өөрчлөлт, доройтол, элэгдэл, эвдрэл, бэлчээрийн газрын даац, чадавхыг тодорхойлох	Үйл ажиллагаа	Ирүүлсэн тайлангийн тоо	БХБС-ын 2022 оны 126 дугаар тушаалаар "Зайнаас тандан судлалын аргаар бэлчээрийн газрын мониторинг хийх аргачилсан заавар" батлагдсан.	Жилийн эцэст: Газрын даамал, мэргэжилтнүүдийг мэргэжил арга зүйгээр хангаж, хиймэл дагуулын 6-9 дүгээр сарын мэдээнд үндэслэн сум тус бүрээр ургамлын бүрхэвчийн зураглалыг хийж, бэлчээрийн газрын биомасс, даацыг тооцон аймгийн хэмжээнд элэгдэл, эвдрэл, доройтолд өртсөн газрыг тодорхойлж, үр дүнг ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	Газрын мониторингийн үйл ажиллагаанд зайнаас тандан судлалын арга, технологийг ашиглан, газрын бүрхэвчийн өөрчлөлт, доройтол, эвдрэл, бэлчээрийн даац, чадавхийг тодорхойлон боловсруулалт хийж тайланг ГХБХБГ-ын даргын 2024 оны 11 сарын 07-ны өдрийн 476 тоот албан бичгээр ГЗБГЗЗЕГ газарт хүргүүлсэн.	

Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.8.

Газар, байгаль, эдийн засаг, нийгмийн нөөц, чадавхад тулгуурлан газар ашиглалт, хамгаалалтын үр ашгийг дээшлүүлэх, газрыг иргэд болон эдийн засгийн хувьд үндэслэл сайтай, үр ашигтай, экосистемийн тэнцвэрт байдлыг хангасан газар зохион байгуулалтыг хөгжүүлж, газрын нөөцүүдийг оновчтой ашиглаж хэвшинэ.

1.8.1	Улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Улсын хэмжээний тайлан	2018 онд Улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулж, батлуулсан.	Улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх ажлыг мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангаж, явцыг жил бүр Засгийн газарт танилцуулсан байна.		
1.8.1.1	Улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний 2023 оны хэрэгжилтийг гаргаж ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлэх	Үйл ажиллагаа	Хэрэгжилтийн тайлан-1	Засгийн газрын 2018 оны 384-р тогтоолоор Улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө батлагдсан.	Улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний 2023 оны хэрэгжилтийг 1-р улиралд багтаан гаргаж, ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	Улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний 2023 оны хэрэгжилтийг гарган 2024 оны 01 сарын 15-ний өдөр ГЗБГЗЗЕГ-ын Газар зохион байгуулалтын хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн Gereltuya.g@gazar.gov.mn цахим хаягаар хүргүүлсэн.	
1.8.2	Аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах	Орон нутгийн төсөв	7 аймгийн болон нийслэлийн Газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө	12 аймгийн Газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулсан.	Газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулах ажлыг мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангаж ажилласан байна.		
1.8.2.1	Аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг шинэчлэх болон тодотгон боловсруулах ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Дүгнэлтийн тоо	Өмнөговь	<p>Эхний хагас жилд:</p> <p>Аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах үе шатуудад хяналт тавьж, үе шатны тайлангуудад дүгнэлт гарган гүйцэтгэгчид болон ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.</p> <p>Жилийн эцэст:</p> <p>Аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээг Газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн цахим системд бүрэн, зөв</p>	2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар Өмнөговь аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг шинэчлэн тодотгох ажлыг гүйцэтгэж буй Инженер геодези ХХК хээрийн судалгааны ажлаар 15 сумдаар тойрч ажиллаж, төлөвлөлтийн төслийн ажлын тайланг 15 сумдын удирдлагуудад, аймгийн ЗДТГ-ын ХБТХОХ-ын холбогдох мэргэжилтэн нарт, 18-ны өдөр Даланзадгад сумын удирдлагуудад танилцуулж санал авч ажилласан. Аймгийн ГХБХБГ явцын хяналтыг тогтмол хийж төлөвлөгөөний төсөлд 4-5 удаа санал өгч Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Өмнөговь аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөнд шинэчлэн тодотгол хийх ажлыг "Инженер геодези" ХХК нь хийж гүйцэтгэн аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит 19 дүгээр хуралдаанаар хэлэлцүүлж 2024	

					зурагласан эсэхэд хяналт тавьсан байна. ГЗБГЗЗЕГ-аас гаргасан мэргэжлийн дүгнэлтийг үндэслэн засвар, өөрчлөлтийг гүйцэтгэгчээр хийлгэж, аймгийн ИТХ-аар хэлэлцүүлж, батлуулах ажлыг зохион байгуулсан байна.	оны 19/25 дугаар тогтоолоор хүлээлгэн өгсөн.	
1.8.3	Аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөнд хяналт тавих	Үйл ажиллагаа	8 аймаг, нийслэлийн Газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө	12 аймгийн Газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулсан.	Шинэчлэн боловсруулсан газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ хийж, үр дүнг холбогдох аймгуудад хүргүүлсэн байна.		
1.8.3.1	Аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, тайлагнах	Үйл ажиллагаа	Хэрэгжсэн арга хэмжээний тоо	Өмнөговь	Эхний хагас жилд: Аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний дагуу хийгдэх ажлуудыг зохион байгуулсан байна. Жилийн эцэст: Аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний дагуу хийгдэх ажлуудыг зохион байгуулсан байна. Хэрэгжилтийг 12 дугаар сарын 20-ны дотор тайлагнасан байна.	Аймгийн 2024 оны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2023 оны 15/03 дугаар тогтоолоор 20 нэгж талбарт 1098,52га газрыг олгохоор төлөвлөснөөс МУ-ын Засгийн газрын 2024 оны 136 дугаар тогтоолоор 10 нэгж талбарт 60,8га газрыг олгохоор батлагдсан. Үүнээс 3 нэгж талбар бүхий 3,24га газрыг ногоон байгууламжийн зориулалтаар нийтийн эдэлбэр газарт авахаар нэгж талбарт 7 нэгж талбарт 57,6га газрыг төсөвт байгууллагын зайлшгүй хэрэгцээнд зориулан өргөдлийн дагуу олгосон байна. 2024 оны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний тодотголыг хийж аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2024 оны 17/05 дугаар тогтоолоор 13 нэгж талбарт 738,9га газрыг олгохоор төлөвлөснөөс МУ-ын Засгийн газрын 2024 оны 74 дугаар тогтоолоор 8 нэгж талбарт 736,13га газрыг олгохоор батлагдсан. Аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх зорилгоор 2024 оны газар зохион	

						байгуулалтын төлөвлөгөөг үндэслэн 1 нэгж талбар бүхий 730,59га газрыг нийтийн эзэмшлийн сул чөлөөтэй газрын зориулалтаар, 1 нэгж талбарт 1,94га газрыг үйлдвэрийн зориулалтаар дуудлага худалдаагаар, 6 нэгж талбарт 3,6га газрыг төсөвт байгууллагын зайлшгүй хэрэгцээнд өргөдлийн дагуу олголоо.	
1.8.3.2	Аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө, сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөтэй холбоотой мэдээ, судалгааг холбогдох байгууллагад хүргүүлэх	Үйл ажиллагаа	Судалгаа, мэдээллийн тоо	18 аймгийн ГЗБЕТ 175 сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулагдсан.	Аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө, сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөтэй холбоотой мэдээлэл, судалгааг ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	Өмнөговь аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний тодотголын ажлыг гүйцэтгэсэн Инженер геодези ХХК-д 2024-2029 онд хийгдэх бүтээн байгуулалтын төслүүдийн талаарх мэдээллийг АЗДТГ-аас авч хүргүүлсэн. Өмнөговь аймгийн сумдын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулах ажлыг гүйцэтгэж байгаа Сонголт дизайн ХХК-д Булган, Ноён, Номгон сумдын өмнө нь хийгдэж байсан инженер геологийн судалгааг хүргүүллээ. Гурвантэс сумын Шивээ хүрэн боомтын ерөнхий төлөвлөгөөг хийж байгаа Нарт дизайн ХХК-ны хүсэлтийн дагуу аймгийн Газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө, сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө, Газрын нэгдмэл сангийн тайлан, хилийн боомтын орчмын газар эзэмшигч, иргэн хуулийн этгээдийн мэдээллийг хүргүүллээ.	
1.8.4	Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах	Орон нутгийн төсөв	16 сум	98 сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулж, баталгаажуулсан.	Жил бүр 18 сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөг боловсруулах ажлыг мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллана.		
1.8.4.1	Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, тайлагнах.	Үйл ажиллагаа	Хэрэгжсэн арга хэмжээний тоо	Улсын хэмжээнд 175 сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө батлагдсан.	Эхний хагас жилд: Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжих ажлуудыг зохион байгуулж ажилласан байна. Жилийн эцэст:	Нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг "Газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн цахим систем"-д тухайн бүр загварын дагуу гаргаж байршуулан ажиллах чиглэлийг ГХБХБГ-ын даргын 2024 оны 128 тоот албан бичгээр сумдын газрын даамлуудад хүргүүлэн хэрэгжилтийг цахим системд оруулж байна.	

					Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжих ажлуудыг зохион байгуулж, цахим системд байршуулсан байна. Хэрэгжилтийг 2024 оны 12 дугаар сард багтаан тайлагнасан байна.	
1.8.4.2	Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөг шинээр боловсруулах, тодотгох талаар аймаг, орон нутгийн удирдлагуудыг мэдээ, танилцуулгаар хангаж төлөвлөгөөний зардлыг төсөвт суулгах ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажилл агаа	Санхүүжилт ын хэмжээ	-	Эхний хагас жилд: Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөг шинээр боловсруулах болон тодотгоход шаардагдах зардлыг орон нутгийн төсөвт суулгуулах талаарх санал болон танилцуулгыг холбогдох албан тушаалтанд танилцуулах ажлыг зохион байгуулсан байна. Жилийн эцэст: Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөг шинээр боловсруулах болон тодотгоход шаардагдах зардлыг 2025 оны төсөвт тусгуулах ажлыг зохион байгуулж, батлуулсан байна.	Нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөг шинэчлэн хийх шаардлагатай 2024 онд хугацаа дуусаж байгаа Гурвантэс сум, 2025 онд хугацаа дуусах Ханбогд, Цогтцэций, Баян-Овоо сумдын Засаг дарга нарт болон аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын дарга, Засаг даргад 2025 онд аймгийн хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд тусгуулан холбогдох зардалыг орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар хийх чиглэлийг ГХБХБГ-ын даргын 2024 оны 218 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн. 2025 онд Өмнөговь аймгийг хөгжүүлэх хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд дээрх 4 сумын төлөвлөгөөг орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийлгэхээр 580,0 төгрөгийг тооцож тусгуулах саналыг ГХБХБГ-ын даргын 2024 оны 452 тоот албан бичгээр АЗДТГазарт хүргүүлэн Аймгийн хөгжлийн төлөвлөгөөнд тусгууллаа
1.8.4.3	Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөг шинээр боловсруулах болон тодотгон боловсруулах ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажилла гаа	Дүгнэлтийн тоо	Улсын хэмжээнд 175 сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө батлагдсан.	Эхний хагас жилд: Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах ажлын даалгаврыг боловсруулж, хянуулан батлуулсан байна. Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах ажлыг зохион байгуулж, төлөвлөгөө боловсруулах явцад хяналт тавьж, үе шат бүр дээр дүгнэлт	2024 онд Гурвантэс, 2025 онд Цогтцэций, Ханбогд, Баян-Овоо сумдын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний хугацаа дуусаж байгаатай холбогдуулан Засгийн газрын 2023 оны 50 дугаар тэмдэглэлийн хэрэгжилтийг хангаж сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулахад шаардагдах зардлыг 2025 оны орон нутгийн төсөвт тусган шийдвэрлүүлэхээр сумдын Засаг дарга нарт чиглэл хүргүүлэн ажилласан.

					гаргаж ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна. Жилийн эцэст: Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах явцад хяналт тавьж, ГЗБГЗЗЕГ-аас гаргасан мэргэжлийн дүгнэлтийг үндэслэн засвар, өөрчлөлтийг гүйцэтгэгчээр хийлгэж, сумын ИТХ-аар хэлэлцүүлэх ажлыг зохион байгуулж ажилласан байна.		
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.13.							
Төрийн үйлчилгээний ил тод байдлыг хангаж, цахим үйлчилгээг хөгжүүлэх замаар салбарын хэмжээнд цахим шилжилт хийх үйл ажиллагааг дэмжих							
1.13.2	Салбарын үйл ажиллагаанд цахим гарын үсэг болон тоон гарын үсэг нэвтрүүлэх	Үйл ажиллагаа	85 тоон гарын үсэг	Салбарын хэмжээнд нийт 649 тоон гарын үсгийг шинэчлэн олгосон.	Газрын харилцааны салбарын нийт албан хаагчид тоон гарын үсэг ашигладаг болсон байна.		
1.13.2.1	Тоон гарын үсгийн олголт хийх, өдөр тутмын үйл ажиллагаанд ашиглах боломжийг нэвтрүүлэх	Үйл ажиллагаа	- Тоон гарын үсэг эзэмшигчийн тоо	Салбарын хэмжээнд нийт 649 тоон гарын үсгийг шинэчлэн олгосон.	- Тоон гарын үсгийн олголтыг шинэчлэн хийсэн байна. - Байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагаанд тоон гарын үсгийг ашигладаг болсон байна.	Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын албан хаагчдын тоон гарын үсэг эзэмшдэг эсэх талаар судалгааг авч, 2 тоон гарын үсэг шинээр ашиглаж эхэлсэн. Аймгийн улсын бүртгэлийн хэлтэстэй хамтран байгууллагын албан хаагчдын тоот гарын үсгийг баталгаажуулах ажлыг байгууллага дээрээ зохион байгуулсан	
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.14.							
Төрийн архивын стандарт орчныг сайжруулах							
1.14.1	Төрийн архивыг цахимжуулах, цахим мэдээллийн сан бүрдүүлэх, цахим үйлчилгээг нэвтрүүлэх	Үйл ажиллагаа	1764 хадгаламжийн нэгж	2022 онд Төрийн архивын 14879 хадгаламжийн нэгжийн баримтыг архивын цахим системд холбосон.	1764 хадгаламжийн нэгжийн баримтыг архивын цахим системд холбоно.		
1.14.1.1	Архивын баримтыг цахимжуулах, цахим мэдээллийн сан үүсгэх	Үйл ажиллагаа	Цахимжуулсан хадгаламжийн нэгжийн тоо	2023 оны байдлаар 60 хадгаламжийн нэгжийн 12,500 хуудас баримт цахимжсан.	Эхний хагас жилд: 20 хадгаламжийн нэгжийн баримтыг цахимжуулан Архивын цахим системд холбон, байнгын үйл ажиллагааг хангахад ГЗБГЗЗЕГ-ын Салбарын архивын хэлтэстэй	60 хадгаламжийн нэгж, 13000 хуудас баримтыг цахимжуулан Архивын цахим системд холбон, байнгын үйл ажиллагааг хангахад ГЗБГЗЗЕГ-ын Салбарын архивын хэлтэстэй хамтран ажиллаж холбогдох зааварчилгаа авсан байна.	

					хамтран ажиллаж холбогдох зааварчилгаа авсан байна. Жилийн эцэст: 40 хадгаламжийн нэгжийн баримтыг цахимжуулан Архивын цахим системд холбон, байнгын үйл ажиллагааг хангахад		
					ГЗБГЗЗЕГ-ын Салбарын архивын хэлтэстэй хамтран ажиллаж холбогдох зааварчилгаа авсан байна.		

**Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.15.
Төрийн болон албаны нууцыг хадгалж хамгаалах**

1.15.1	Төрийн болон албаны нууцыг хадгалж хамгаалах, хяналт тавих	Үйл ажиллагаа	Зохион байгуулсан ажлын тоо	-	Төрийн болон албаны нууцыг хадгалж, хамгаалах талаарх ажлуудыг зохион байгуулсан байна.			
1.15.1.1	Төрийн болон албаны нууцыг хадгалж, хамгаалах, хяналт тавих, Нууц албан хэрэг хөтлөлтийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж, хэрэгжүүлэх	Үйл ажиллагаа	1 мэдээ, 1 тооллого	2023 онд Төрийн болон албаны нууцын хадгалалт, хамгаалалтын чиглэлээр явуулсан үйл ажиллагааны мэдээг ГЗБГЗЗГ-т хүргүүлсэн. 2023 онд Төрийн болон албаны нууцын тооллого хийж, дүн мэдээг хугацаанд нь явуулсан.	Төрийн болон албаны нууцын хадгалалт, хамгаалалтын чиглэлээр 2024 онд хэрэгжүүлсэн ажлын мэдээг 2024 оны 12 дугаар сарын 10-ны дотор ТЕГ-ын орон нутаг дахь Тагнуулын газар, ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна. Нууцын албан хэрэг хөтлөлтийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж, мэдээ тайланг ТЕГ-ын орон нутаг дахь Тагнуулын газар, ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна. Аймгийн ГХБХБГ-ын төрийн болон албаны нууцын хадгалалт хамгаалалтын үзлэг тооллого хийсэн байна. Тооллогын мэдээг ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	2024 оны 05 сарын 15-ны өдөр Тагнуулын ерөнхий газрын Өмнөговь аймаг дахь газраас зохион байгуулсан Төрийн болон албаны нууцын хадгалалт, хамгаалалтын талаарх сургалт, мэдээллийн ажил гэх 1 өдрийн сургалтанд хамрагдан ажилласан. Төрийн болон албаны нууцын тухай хууль, Төрийн болон албаны нууцыг хамгаалах нийтлэг журам, бусад журам, тогтоолын кэрэгжилтийн хангах, зөрчил дутагдлыг илрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх төрийн болон албаны нууцыг хамгаалах арга хэмжээний шалгалтанд хамрагдан Төрийн болон албаны нууц хадгалалт хамгаалалтын талаар ирүүлсэн зөвлөмжийн дагуу ажил үүргийг гүйцэтгэн ажилласан. Зөвлөмжийн дагуу “Өмнөговь аймгийн Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газрын төрийн болон албаны нууцыг гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө”, Төрийн нууцад хамаарах мэдээлэлд кийсэн тооллого”, “Төрийн болон албаны нууцтай танилцах эрх бүхий албан гушаалтны жагсаалт, “Төрийн болон		

						албаны нууцад хамаарах мэдээллийн кагсаалт"-ийг тус тус батлан, тооллогын мэдээ тайланг Газрын харилцаа барилга, хот байгуулалтын газрын даргын 2024 оны 07 дугаар сарын 09-ний өдрийн 352 тоот албан бичгээр хүргүүлж ажилласан.	
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.20.							
Хот байгуулалтын кадастрын мэдээллийн сангийн суурь өгөгдлийг бүрдүүлэх, мэдээллийн нэгдсэн системийг бүрэн ашиглалтанд оруулж, хэрэглээнд нэвтрүүлнэ.							
1.20.1	Инженерийн дэд бүтэцтэй холбоотой мэдээллийг Хот байгуулалтын кадастрын мэдээллийн санд бүртгэх	Үйл ажиллагаа	Инженерийн дэд бүтцийн мэдээлэл	-	Төлөвлөлтийн инженерийн дэд бүтэц, бэлтгэл ажлын мэдээллийг хот байгуулалтын кадастрын цахим системд бүртгэсэн байна.		
1.20.1.1	Инженерийн дэд бүтэц, инженерийн бэлтгэл арга хэмжээний орон зайн тоон зургийг холбогдох хангагч, ашиглалт хариуцсан байгууллагатай хамтран баяжилт хийх, мэдээллийг Хот байгуулалтын кадастрын мэдээллийн санд бүртгэх ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Төлөвлөлтийн 7 давхаргын мэдээлэл	-	Аймгийн хэмжээнд Хот байгуулалтын кадастрын системд төлөвлөлтийн давхаргын мэдээллийг бүртгэсэн байна.	Хот байгуулалтын цахим системийн баяжуулалтыг хийхээр цаасан бүрдүүлэлт, барилгуудын мэдээллийг системд оруулахаар бэлтгэл ханган ажиллаж байна. Шинэчлэгдсэн системд 2024 онд шинээр ашиглалтад орсон 67 барилга байгууламжийн мэдээлэл оруулж, 2023 онд ашиглалтад орсон 157 барилгын мэдээллийг мөн шинээр оруулан ажиллаж байна.	
1.20.2	Хот байгуулалтын кадастрын мэдээллийн санг танилцуулах, сурталчилах	Үйл ажиллагаа	2 арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх	-	Хот байгуулалтын кадастрын мэдээллийн нэгдсэн системийг сурталчилсан байна.		
1.20.2.1	Хот байгуулалтын кадастрын цахим системийг олон нийтэд сурталчилах	Үйл ажиллагаа	4 арга хэмжээ	-	Эхний хагас жилд: Хот байгуулалтын кадастрын цахим системийг олон нийтэд сурталчлах чиглэлээр 2 арга хэмжээг зохион байгуулж хэрэгжүүлсэн байна. Жилийн эцэст: Хот байгуулалтын кадастрын цахим системийг олон нийтэд сурталчлах чиглэлээр 2 арга хэмжээг зохион	Архитектур төлөвлөлтийн даалгавар, барилгын ажил эхлүүлэх үргэлжлүүлэх зөвшөөрлийг хот байгуулалтын цахим системээр илгээх заавар танилцуулгыг Өмнөговь аймгийн ГХБХБГ-ын фейсбүүк сувгаар дамжуулан сурталчлан ажиллаж байна.	

					байгуулж, хэрэгжүүлсэн байна.	
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.21. Хяналт шалгалтын үйл ажиллагааны үр дүн, бүтээмжийг дээшлүүлнэ.						
1.21.1	Аймгийн хэмжээнд газар өмчлөгч, эзэмшигч, ашиглагчдад хяналт шалгалт хийх	Үйл ажиллагаа	Хэрэгжилтийн хувь	-	Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө болон газрын төлөв байдал, чанарын хянан магадлагааны хэрэгжилтийг 80%-д хүргэсэн байна.	
1.21.1.1	Аймгийн хэмжээнд газар, геодези, зураг зүйн чиглэлээр их, дунд эрсдэлтэй үнэлэгдсэн 13 объектод төлөвлөгөөт хяналт шалгалт хийх	Үйл ажиллагаа	Шалгалт хийсэн гүйцэтгэлийн хувь,	- Их, дунд эрсдэлтэй үнэлэгдсэн 576 объектод төлөвлөгөөт шалгалт хийхээр "Хяналт шалгалтын төлөвлөгөөг" Засгийн газрын 2023 оны 79 дүгээр тогтоолоор батлуулсан. - Барилга, хот байгуулалтын Сайдын 2023 оны 74 дүгээр тушаалаар батлуулсан.	Шалгалтаар их, дунд эрсдэлтэй үнэлэгдсэн нийт объектын эрсдэлийн түвшинг бууруулсан байна. Хяналтын хуудсаар илэрсэн зөрчлийг арилгуулсан байна. Улсын байцаагчийн гаргасан шийдвэрийн биелэлтийг бүрэн хангуулсан байна.	Барилга хот байгуулалтын яамны салбарын хяналтын газраас 18, ГЗБГЗЗЕГ-аас 16, нийт 34 аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд төлөвлөгөөт шалгалт хийгдэхээр зарлагдсанаас жилийн эцсийн байдлаар Барилгын техникийн чиглэлээр 10, Газар, геодези зураг зүйн хяналтын чиглэлээр 16 объектод төлөвлөөт шалгалтыг хийж гүйцэтгэсэн. ГЗБГЗЗЕГ-ын бүтцийн өөрчлөлтөөс шалтгаалж 2024 онд 2024 оны 04 дүгээр сараас батлагдсан, мөн Газар геодези зураг зүйн хяналтын улсын байцаагч Э.Ариунтулга нь өөр ажилд шилжсэнтэй холбоотойгоор тухайн онд Газар, геодези зураг зүйн хяналтын чиглэлээр шалгалтад хамрагдахаар зарлагдсан 16 объект /1 сумын Засаг дарга, газрын даамлын газар олголт/-д төлөвлөгөөт шалгалт хийхээр төлөвлөснөөс 2 аж ахуйн нэгж /Говь хармагтай, Ёл цамхаг ХХК/-ийн үйл ажиллагаа зогссон, 1 сумын газрын даамлын газар олголтын үйл ажиллагааг 2023, 2024 онд ерөнхий газраас бусад байгууллагатай хамтран шалгасан байх ба 13 объектын үйл ажиллагаанд 35.2 кодтой Хот тосгон, бусад суурин газарт газар өмчлөгч, эзэмшигч, ашиглагч иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг шалгах хяналтын хуудсаар хяналт шалгалт хийж эрсдэлийг үнэлэхэд 2 буюу 15.4 хувь нь "бага эрсдэлтэй", 7 буюу 53.8 хувь нь "дунд эрсдэлтэй", 4 буюу 30.8 хувь нь их эрсдэлтэй шалгагдсан ба нийт эрсдэл үүсэх магадлал 41.5 хувьтай үнэлэгдлээ.

						<p>-Газар, геодези зураг зүйн хяналт шалгалт хийхээр зарлагдсан 13 объектод шалгалт хийж, нийт 324 зөрчил илрүүлснээс 178 зөрчлийг буюу 55%-ийг арилгуулж ажилласан ба 10 аж ахуйн нэгжид 67 заалт бүхий 10 албан шаардлага /02-27-04/088/01, 02-27-04/088/03, 02-27-04/088/05-07, 35-27-01/037/15-18, 35-27-01/037/21/, 6 аж ахуйн нэгжид 57000000 төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ тооцож, бүрэн барагдуулсан. Байгууллагын зүгээс унаа, томилолтын зардал шийдвэрлэж өгөөгүйгээс шалтгаалж шалгалтын ажил хойшлогдсонтой холбоотойгоор албан шаардлагын хэрэгжилт 50 хувьтай байна. Мөн Хар алтан уул ХХК, Урчуул-Отог ХХК, Эс Эм Эс Ти ХХК-д зөрчлийн хэрэг нээн зөрчил шалган шийдвэрлэх ажиллагааг явуулж байна.-Барилгын техникийн хяналтын чиглэлээр Төлөвлөгөөт хяналт шалгалтад хамрагдсан "Хүннүгийн говь" ХХК-ийн гүйцэтгэж буй "1200 хүүхдийн сургуулийн барилга, "Тэлмүүн доной" ХХК-ийн гүйцэтгэж буй "Төв номын сангийн барилга", "Эрхэст баян говь" ХХК-ийн гүйцэтгэж буй Даланзадгад сумын 8-р баг "Нанзад хотхоны дахин төлөвлөлтийн орон сууцны барилга", "Тост говь" ХХК-ийн гүйцэтгэсэн Цогтэций сумын Цагаан Овоо багийн төвийн барилга, "Хос цамхаг өргөө" ХХК-ийн Даланзадгад сумын 3-р баг, "Нийтийн орон сууцны барилга", "Тотал-Идеал" ХХК-ийн гүйцэтгэсэн Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн "Жаргалан тувийн барилга", "Хөх бүрдний эх" ХХК-ийн гүйцэтгэсэн "Сэргээн засах 40 ортой уламжлалын эмнэлгийн барилга", "Язгууртны говь" ХХК-ийн гүйцэтгэсэн Даланзадгад сумын 3-р баг, 40 ортой нийтийн орон сууцны 2 блок барилга, "Этүгэн жим" ХХК-ийн гүйцэтгэсэн Даланзадгад сумын "Дата төв"-ийн барилгуудын угсралтын ажилд 02.1.2. кодтой Каркасан болон бүрэн цутгамал барилгын угсралтын ажлыг шалгах хяналтын хуудасаар тус тус эрсдэлийн үнэлгээ хийлээ. Дээрх объектуудад хяналтын хуудсаар төлөвлөгөөт шалгалт хийхэд хууль</p>
--	--	--	--	--	--	---

						сахин мөрдөлт 85.8, эрсдэл үүсэх магадлал 15.3 хувьтай үнэлэгдсэн байна. -Өргөх байгууламжийн чиглэлээр Улсын ерөнхий байцаагчийн баталсан 02-00/01 тоот албан даалгаварын дагуу Өмнөговь аймагт ашиглагдаж байгаа 15 лифтэд бүрэн бүтэн байдал, техникийн аюулгүй байдал, аюулгүй ажиллагааг хангах зорилгоор хяналт шалгалт хийж ажиллаа.
1.21.1.2	Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системийн "Газрын кадастрын цахим систем"-д нэгж талбарын цахим хувийн хэргийн бүрдүүлэлтэд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх.	Үйл ажиллагаа	Хяналт шалгалтад хамрагдсан объектын тоо, гүйцэтгэлийн хувь,	Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системийн "Газрын кадастрын цахим систем"-д үүсгэсэн хувийн хэргийн 1.2 хувь буюу 13,501 нэгж талбарын хувийн бүрдүүлэлтэд хяналт хийсэн.	Батлагдсан удирдамжийн хүрээнд хяналт шалгалтыг хийж илэрсэн зөрчлийг арилгуулсан байна. Шалгалтын дүнг хурлаар хэлэлцүүлэн, илэрсэн зөрчлийг бүрэн арилгуулах арга хэмжээг зохион байгуулсан байна. Улсын байцаагчийн гаргасан шийдвэрийн биелэлтийг бүрэн хангуулсан байна.	Газрын кадастрын цахим системд Нэгж талбарын хувийн хэргийн бүрдүүлэлтэд урьдчилан сэргийлэх шалгалтыг 15 сумын хэмжээнд түүврийн аргаар 170 нэгж талбарыг хамруулан шалгалт хийж, гүйцэтгэсэн ба 78 нэгж талбар буюу 45.9 хувийг алдаатай, буруу бүртгэсэн зөрчил илэрсэн ба шалгалтын үр дүн, шалгалтаар илэрсэн зөрчилд дүн шинжилгээ хийж, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, саналыг шалгалтын танилцуулгад тусган ГЗБГЗЗЕГ-ын Салбарын хяналтын хэлтэст хүргүүлсэн.
1.2.1.3	Тусгай зөвшөөрөлтэй болон мэргэжлийн байгууллагын эрхтэй хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх	Үйл ажиллагаа	Шалгалт хийсэн объектын тоо, илрүүлсэн зөрчил, арилгуулалтын хувь,	-	Батлагдсан удирдамжийн хүрээнд хяналт шалгалтыг хийж илэрсэн зөрчлийг арилгуулсан байна. Дүнг холбогдох хурлаар хэлэлцүүлэн, илэрсэн зөрчлийг бүрэн арилгуулах арга хэмжээг зохион байгуулсан байна. Улсын байцаагчийн гаргасан шийдвэрийн биелэлтийг бүрэн хангуулсан байна.	Өмнөговь аймгийн хэмжээнд Геодезийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэх Тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаа явуулдаг 4 хуулийн этгээд "Гоулден херо" ХХК, "Ти Эйм Эйч сүрвэй" ХХК, "Эрдэнэсцэций сөрвэй" ХХК, "Соолон санчир" ХХК-ийн үйл ажиллагаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтыг 11 дүгээр сарын 14-ний өдөр Хяналт шалгалтын хэлтсийн улсын байцаагч Ц.Хандармаатай хамтран шалгалтыг зохион байгуулсан. Шалгалтын явцад илэрсэн зөрчилгүй бага эрсдэлтэй гарсан. Аймгийн хэмжээнд тусгай зөвшөөрөлтэй болон мэргэжлийн байгууллагын эрхтэй 6 аж ахуйн нэгжид урьдчилан сэргийлэх шалгалт хийсэн бөгөөд газрын кадастрын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй аж ахуйн нэгжүүдийг 35.5 кодтой "Геодези, зураг зүйн үйл

						ажиллагааг шалгах хяналтын хуудсаар ⁹ эрсдэлийг үнэлэхэд Гоулден херо ХХК-ийн эрсдэл үүсэх магадлал 3.7%, Хасар баян сүрвэй ХХК-ийн эрсдэл үүсэх магадлал 15.3%, Ти Эйм Эйч сүрвэй ХХК-ийн эрсдэл үүсэх магадлал 3.7%, Эрдэнэс цэций сөрвэй ХХК-ийн эрсдэл үүсэх магадлал 4.1%, Соолон санчир ХХК-ийн эрсдэл үүсэх магадлал 15.3%	
						буюу бүгд бага эрсдэлтэй, хууль тогтоомжийн сахин мөрдөлт 91.6%-тай үнэлэгдсэн байна. Шалгалтын явцад нийт 28 зөрчил илрүүлж, 15 зөрчлийг арилгуулж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан. Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа ажлын төрлөөр мэргэжлийн байгууллагын эрхтэй Ворлдгоби ХХК-ийг удирдамжид заасан шалгуур үзүүлэлтээр шалгаж, шалгалтын танилцуулга, цаашид авах арга хэмжээний саналыг хүргүүлсэн	
1.2.1.4	Соёл, урлагийн байгууллагын газар эзэмшил, ашиглалтын байдалд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх	Үйл ажиллагаа	Шалгалт хийсэн объектын тоо, илрүүлсэн зөрчил, арилгуулалтын хувь,	-	Батлагдсан удирдамжийн хүрээнд хяналт шалгалтыг хийж илэрсэн зөрчлийг арилгуулсан байна. Дүнг холбогдох хурлаар хэлэлцүүлж, илэрсэн зөрчлийг бүрэн арилгуулах арга хэмжээг зохион байгуулсан байна. Улсын байцаагчийн гаргасан шийдвэрийн биелэлтийг бүрэн хангуулсан байна.	Урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтын хүрээнд Соёл, урлагийн газрын хяналтын улсын байцаагчтай хамтран Өмнөговь аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж буй соёл урлаг /театр, музей, хүүхдийн ордон, номын сан, соёлын төв/-ийн байгууллагын 18 хуулийн этгээдийн 38 нэгж талбарын 7.7819 га газрын газар ашиглалтын байдал, мөн Монгол улсын Засгийн газрын 2020 оны 13 дугаар тогтоолоор тус аймгийн Булган, Ханбогд, Цогт-овоо, Гурвантэс, Манлай, Номгон сумын 6 төрлийн 27 түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгалт газрыг улсын хамгаалалтын зэрэглэлд байхаар тогтоосон газарт шалгалт хийж, нийт 118 зөрчил илрүүлэн 48 зөрчлийг буюу 40.7%-ийг арилгуулсан. Ханхонгор, Гурвантэс, Цогт-Овоо сумын соёлын төвийн зөрчлийг арилгуулахаар нийт 15 заалт бүхий 3 албан шаардлага /35-27-01/037/11, 35-27-01/037/12, 35-27-01/037/13/, 14 соёлын байгууллагад 84 заалт бүхий 35-27-01/037/01-14 дугаартай зөвлөмж хүргүүлж ажилласан.	

1.21.1.5	Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системд зөрчилтэй бүртгэгдсэн иргэн, хуулийн этгээдийн газар эзэмшил, ашиглалтын байдалд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийж, зөрчлийг арилгуулах	Үйл ажилла гаа	Шалгалт хийсэн объектын тоо, илрүүлсэн зөрчил, арилгуулалтын хувь,	-	Батлагдсан удирдамжийн хүрээнд хяналт шалгалтыг хийж илэрсэн зөрчлийг арилгуулсан байна. Дүнг холбогдох хурлаар хэлэлцүүлэн, илэрсэн зөрчлийг бүрэн арилгуулах арга хэмжээг зохион байгуулсан байна. Улсын байцаагчийн гаргасан шийдвэрийн биелэлтийг бүрэн хангуулсан байна.	Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системд зөрчилтэй бүртгэгдсэн иргэн, хуулийн этгээдийн газар эзэмшил, ашиглалтын байдалд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийж, танилцуулгыг Салбарын хяналтын хэлтэст хүргүүлсэн.
1.21.1.6	Өмнөх хяналт шалгалтаар илэрсэн нэгж талбарын цахим системд үүсгэсэн хувийн хэргийн бүрдүүлэлтэд гүйцэтгэлийн хяналт хийх	Үйл ажилла гаа	Шалгалт хийсэн объектын тоо, илрүүлсэн зөрчил, арилгуулалтын хувь,	2023 онд Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системийн "Газрын кадастрын цахим систем"-д үүсгэсэн хувийн хэргийн 1.2 хувь буюу 13,501 нэгж талбарын хувийн бүрдүүлэлтэд хяналт хийсэн.	Эхний хагас жилд: Батлагдсан удирдамжийн хүрээнд хяналт шалгалтыг хийж илэрсэн зөрчлийг арилгуулсан байна. дүнг холбогдох хурлаар хэлэлцүүлэн, илэрсэн зөрчлийг бүрэн арилгуулах арга хэмжээг зохион байгуулсан байна. Улсын байцаагчийн гаргасан шийдвэрийн биелэлтийг бүрэн хангуулсан байна.	Тайлант хугацаанд 10 сумын газрын даамал, кадастрын асуудал хариуцсан мэргэжилтэн нь өмнөх шалгалтаар илэрсэн алдаатай, буруу бүрдүүлсэн нэгж талбарын хувийн хэргүүдийн зөрчлийг арилгасан гэх тайланг ирүүлсэн. Өмнөх хяналт шалгалтаар илэрсэн нэгж талбарын цахим системд үүсгэсэн хувийн хэргийн бүрдүүлэлтийн алдаатай бүртгэгдсэн хувийн хэргүүдийн зөрчлийг арилгасан эсэхэд гүйцэтгэлийн хяналт хийж, газрын даамал, мэргэжилтнүүдээс ирүүлсэн зөрчлийг арилгасан гэх тайлантай тулгаж үзэхэд Хүрмэн, Даланзадгад сум болон кадастрын мэргэжилтнээс бусад сумд зөрчлийг арилгаагүй, зөрчил арилгалт 35 хувьтай шалгагдсан.
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.22.						
Хүн амын нутагшилт, суурьшлийн зохистой тогтолцоонд тулгуурлан хот байгуулалт, газрын харилцааны эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгоно.						
1.22.2	Захиргааны чиглэлээр эрх зүйн актуудын хэрэгжилтэд дүн шинжилгээ хийх, боловсронгуй болгох	Үйл ажилла гаа	Жил бүр 5-аас доошгүй эрх зүйн акт	Жил бүр 10 орчим эрх зүйн акт боловсруулж байна.	Нийт эрх зүйн актын 10 орчим хувийг шинэчилсэн байна.	
1.22.2.1	Нийтээр болон салбарын хэмжээнд дагаж мөрдөх захиргааны хэм хэмжээний актын төсөлд санал өгөх	Үйл ажилла гаа	Санал өгсөн төслийн тоо	2022 онд улсын хэмжээнд 6 норм, дүрэм, 5 стандарт, 12 журам, 3 зааварт санал өгсөн.	Нийтээр болон салбарын хэмжээнд дагаж мөрдөх захиргааны хэм хэмжээний актын төсөлд санал өгсөн байна.	Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн газрын даргын 2021 оны А/187 дугаар тушаалаар батлагдсан Газар эзэмших, ашиглах эрхийн гэрчилгээ олгох журамд 2023 оны А/133 дугаар тушаалаар оруулсан нэмэлт өөрчлөлтөнд цахим санал асуулгаар ГЗБГЗЗЕГ-ын Кадастрын хэлтэст санал өгч ажилласан.

						Газрын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1.8-д “газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системийн үйл ажиллагааны журмыг батлах” заасныг гэж үндэслэн тус журмын ирүүлсэн төсөлтэй танилцаж ГХБХБГ-ын даргын 2024 оны 247 тоот албан бичгээр хариуг хүргүүлсэн. Газрын тухай хуульд 2023 оны 11 сарын 10, 2023 оны 12 дугаар сарын 07-ний өдөр орсон нэмэлт, өөрчлөлтийн хүрээнд ГХБХБГ-ын даргын 2023 оны А/199 дүгээр тушаалаар байгуулсан ажлын хэсэг “Нийтийн сервитут тогтоосон газарт нөхөх олговорын хэмжээг тогтоох, нөхөх олговорыг дүйцүүлэн тооцох журам”-д санал хүргүүлсэн. Газрын тухай хуульд 2023-2024 онд орсон нэмэлт, өөрчлөлтийн жагсаалтаас үйл ажиллагаанд хамаарах заалтын хэрэгжилтийг гаргаж ГХБХБГ-ын даргын 2024 оны 511 тоот албан бичгээр ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн. Газрын хяналтын байцаагч 2024 онд салбарын 1 журамд 2 санал, ГХБХБЕГ-аас шинэчилж байгаа 6 хяналтын хуудаст 7 санал хүргүүлсэн.
1.22.2.2	Эрсдэлд суурилсан хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлэх, төлөвлөх ажлын хүрээнд газар, геодези, зураг зүйн хяналтын чиглэлээр эрсдэлийн шалгуур үзүүлэлтээр объектын эрсдэлийн үнэлгээ хийх	Үйл ажиллагаа	Эрсдэлийн үнэлгээг үнэлсэн байдал	2023 онд улсын хэмжээнд 7035 объектод эрсдэлийн үнэлгээ хийсэн.	Жилийн эцэст: Эрсдэлийн шалгуур үзүүлэлтээр объектын эрсдэлийг үнэлэх ажлыг зохион байгуулсан байна.	Өмнөговь аймгийн Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газрын Хяналт шалгалтын хэлтсийн Барилгын техникийн хяналтын чиглэлээр эрсдэлийн шалгуур үзүүлэлтээр шилэн хяналтын цахим системд ашиглагдаж байгаа болон шинээр баригдаж байгаа 330 объектод эрсдэлийн үнэлгээ хийсэн. Үүнээс Их эрсдэлтэй 14, Дунд эрсдэлтэй 183, Бага эрсдэлтэй 133 объект хамрагдсан байна. Газар, геодези зураг зүйн хяналтын чиглэлээр нийт 180 объектын эрсдэлийг үнэлсэн. Үүнээс Их эрсдэлтэй 110, Дунд эрсдэлтэй 58, Бага эрсдэлтэй 12 объект хамрагдсан байна.
1.22.2.3	Их, дунд эрсдэлтэй үнэлэгдсэн 2025 онд төлөвлөгөөт хяналт шалгалтад хамрагдах объектын жагсаалтыг батлуулах	Үйл ажиллагаа	Төлөвлөгөөт хяналт шалгалтад хамрагдах объектын	Барилга, хот байгуулалтын Сайдын 2023 оны 74 дүгээр тушаалаар 2023 онд улсын	Жилийн эцэст: Төлөвлөгөөт хяналт шалгалтад хамрагдах объектын жагсаалтыг Засгийн газраар	Их эрсдэлтэй үнэлэгдсэн 13, дунд эрсдэлтэй үнэлэгдсэн 2, нийт 15 объектыг 2025 онд төлөвлөгөөт шалгалтад хамруулахаар Ерөнхий газрын Салбарын хяналтын хэлтэст хүргүүлсэн.

			жагсаалтыг батлуулсан байдал	хэмжээнд 367 объектод хяналт шалгалт хийсэн.	батлуулахад санал өгч, ГЗБГЗЗЕГ-тай хамтран ажилласан байна.	
1.22.5	“Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөн”-ий хүрээнд мод тарих ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Салбарын хэмжээнд 4761 мод	2021 онд ГЗБГЗЗГ, Нийслэлийн ГЗБА, 21 аймгийн ГХБХБГ нийт 3862 мод тарьсан.	“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод тарих ажлыг зохион байгуулж, салбарын хэмжээнд тайланг нэгтгэн гаргасан байна.	
1.22.5.1	“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод тарих ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	110 ш мод	2023 онд тус салбарын хэмжээнд хавар нийт 1886 мод тарьсанаас 1635 мод ургаж байна.	“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод тарих ажлыг зохион байгуулж, тайланг ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд 2024 оны 5 дугаар сарын 03-ны өдөр Даланзадгад суманд зохион байгуулагдсан бүх нийтээр мод тарих өдрийн нээлтийн арга хэмжээнд оролцож албан хаагч нар 50 ширхэг мод, 10 дугаар сарын 04-ний өдөр мод тарих үндэсний хөтөлбөрийн өдөр барилгачдын талбайд 50 ширхэг мод тарьж ажилласан. Байгууллагын хэмжээнд барилгачдын талбайд нийт 30 мод тарьж, тайланг ЗДТГ-т 2024.10.28-ны 491 албан бичгээр хүргүүлсэн.
1.22.5.2	Ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх зориулалтаар газар эзэмшүүлэх байршлыг тодорхойлж газар зохион байгуулалтын тухайн жилийн төлөвлөгөөнд тусган хэрэгжилтийг хангуулах	Үйл ажиллагаа	Иргэн, аж хуйн нэгж, байгууллага д олгосон газрын тоо, хэмжээ	-	Шинээр тарьж, арчилж ургуулсан ой, модоор бүрхэгдсэн болон тохижилт хийсэн цэцэрлэгт хүрээлэн, гудамжны талбайн хэмжээ нэмэгдсэн байна.	Өмнөговь аймгийн хэмжээнд 2024 оны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд 3 нэгж талбарт 10,8га газрыг нийтийн эзэмшлийн ногоон байгууламж, цэцэрлэгжүүлэлт, зүлэгжүүлэх талбайн зориулалтаар төлөвлөн, байршил тогтоон батлуулж ажилласан. Нийтийн эдэлбэрийн ногоон байгууламжийн газрын зориулалт, хэмжээ, заагийг аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хуралд танилцуулахаар тогтоолын төсөл бэлдэж 2024 оны 12 сарын 03-ний өдрийн аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хуралдаанаар хэлэлцүүлнэ. 2024 онд 6 сумын газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгагдсан 11 нэгж талбарт 97,29га газрыг мод, бут сөөг, мод үржүүлэгийн зориулалтаар олгосон байна. Үүнд: Баяндалай сум 3 нэгж талбарт 11,63га, Гурвантэс сум 1 нэгж талбарт 5га, Манлай сум 1 нэгж талбарт 5га, Ноён сум 1 нэгж талбарт 0,1га, Ханбогд сум 2 нэгж талбарт 2,65га, Ханхонгор сум 1 нэгж талбарт 5,48га, Цогтцэций сум 2

						нэгж талбар 22,45га газрыг төлөвлөн олгосон байна.	
1.22.6	“Бүсчилсэн хөгжлийг дэмжих жил”-ийн хүрээнд зохион байгуулсан арга хэмжээнд оролцох	Үйл ажиллагаа	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Засгийн газрын 2023 оны 481 дүгээр тогтоолоор 2024 оныг “Бүсчилсэн хөгжлийг дэмжих жил” болгон зарласан.	“Бүсчилсэн хөгжлийг дэмжих жил”-ийн хүрээнд зохион байгуулсан арга оролцсон байна.		
1.22.6.1	“Бүсчилсэн хөгжлийг дэмжих-Хариуцлагатай газрын харилцаа”-ны жилийн хүрээнд аймгийн хэмжээнд төлөвлөгөө гарган, хэрэгжүүлж ажиллах	Үйл ажиллагаа	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо	ГЗБГЗЗЕГ-ын даргын 2024 оны А/05 дугаар тушаалаар 2024 оныг “Бүсчилсэн хөгжлийг дэмжих-Хариуцлагатай газрын харилцаа”-ны жил болгон зарласан.	Нэрэмжит жилийн хүрээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулан баталж, хэрэгжилтийг хагас, бүтэн жилээр ГЗБГЗЗЕГ-т тайлагнасан байна.	“Бүсчилсэн хөгжлийг дэмжих-Хариуцлагатай газрын харилцаа”-ны жилийн хүрээнд Газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүйн ерөнхий газрын даргын 2024 оны 01 албан даалгавар гарган ирүүлсэн. Уг албан даалгаварыг ГХБХБГ-ын даргын 2024 оны 149 тоот албан бичгээр сумдын Газрын даамлуудад хүргүүлсэн. ГЗБГЗЗЕГ-ын гаргасан төлөвлөгөөтэй уялдуулж Өмнөговь аймгийн хэмжээнд төлөвлөгөөг гаргаж ГХБХБГ-ын даргаар батлуулж хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг сар болгон гаргаж ГЗБГЗЗЕГазарт хүргүүлэн ажилласан. “Бүсчилсэн хөгжлийг дэмжих-Хариуцлагатай газрын харилцаа”-ны жилийн хүрээнд хийгдсэн ажлын тайланг 2024 оны 12 сарын 02-нд аймгийн хэмжээнд нэгтгэн ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлнэ.	

ХОЁР. ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, ХҮРТЭЭМЖИЙГ САЙЖРУУЛАХ ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭ

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэлийн хувь
2.1.2	Том масштабын байр зүйн тоон зураг, инженерийн шугам сүлжээний мэдээллийн сангийн баяжуулалт, үйлчилгээ	Үйл ажиллагаа	Байр зүйн тоон зураг, шугам сүлжээний мэдээллийн санг	Байр зүйн тоон зураг, инженерийн шугам сүлжээний мэдээллийн санг хөтлөх журам батлагдсан. Байр зүйн тоон зураг, шугам сүлжээний	21 аймаг, нийслэлийн 1:1000-ны масштабай байр зүйн болон инженерийн шугам сүлжээний зургийн мэдээллийн сангийн шинэчлэлтийг хөтөлсөн байна.		

				мэдээллийн санг цахимаар шинэчлэх боломж бүрдсэн.			
2.1.2.1	Бусад байгууллагын захиалгаар хийгдсэн геодези, зураг зүйн ажлыг шалгаж хүлээн авах	Үйл ажиллагаа	Геодези, зураг зүйн ажлын үр дүн ирүүлсэн хүсэлтийн тоо	2023 онд ААН-ийн ирүүлсэн хүсэлтэд хяналт хийж, дүгнэлтээр АМХ-д хүлээлгэн өгсөн.	Хүсэлт ирсэн тухай бүрд ажлыг шалгаж, үр дүнг хүлээн авч геопорталд мэдээллийг оруулж, хэрэглээнд гаргасан байна.	2024 оны жилийн эцсийн байдлаар бусад байгууллагын захиалгаар болон орон нутгийн төсвийн захилгаар хийгдсэн геодези, зураг зүйн 93 ажлыг шалгаж хүлээн авч Хот байгуулалтын цахим мэдээллийн сан руу 56 ажлыг оруулж ажилласан. 12 сардаа багтааж үлдэгдэл ажлуудыг хот байгуулалтын мэдээллийн сан руу бүрэн гүйцэт хийж оруулахаар төлөвлөн ажиллаж байна.	
2.1.3	Статик хэмжилтийн тэгшитгэн бодолтын онлайн боловсруулалтын системийн үйл ажиллагаа	Үйл ажиллагаа	1 систем	GNSS-ийн байнгын ажиллагаатай станцын сүлжээнд онлайн боловсруулалтын системийг хөгжүүлж, хэрэглээнд нэвтрүүлсэн.	GNSS-ийн байнгын ажиллагаатай станцын сүлжээнд тулгуурлан статик хэмжилтийн тэгшитгэн бодолт хийдэг онлайн боловсруулалтын системийн хэвийн ажиллагааг хангасан байна.		
2.1.3.1	Геодезийн сүлжээний цэгийн солбицлыг ITRF2020 солбицлын тогтолцоонд шилжүүлэх судалгаа хийх	Үйл ажиллагаа	1 цэг	Засгийн газрын 2022 оны 267 дугаар тогтоолоор ITRF2020 солбицлын тогтолцоог ашиглахаар болсон.	Эхний хагас жилд: Аймгийн төвд байрлах гравиметрийн сүлжээний цэг дээр GNSS-ийн 12 цагийн хэмжилт хийж өгөгдлийг ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	Геодезийн сүлжээний цэгийн солбицлыг ITRF2020 солбицлын тогтолцоонд шилжүүлэх судалгаа хийх ажлын хүрээнд "Агар од" ХХК Даланзадгад, Цогтцэций, Ханбогд, Гурвантэс сумын хэмжээнд 29 геодезийн цэг тэмдэгт дээр Засгийн газрын 2022 оны 07 дугаар сарын 05-ны өдрийн 267 дугаар тогтоолын дагуу дээрх тогтолцоонд байрлал өндрийн сүлжээний хээрийн хэмжилтийг хийн ГЗБГЗЗЕГ-т хянуулахаар хүргүүлсэн.	
2.1.4	Газар зүйн нэрийн мэдээллийн сангийн баяжуулалт, үйлчилгээ	Улсын болон орон нутгийн төсөв, үйл ажиллагаа	Монгол орны газар зүйн нэрийн мэдээллийн сан байгуулж, хэрэглээнд гаргах	1:100000-ны масштабтай байр зүйн зурагт орсон газар зүйн нэрийн мэдээллийн санг бий болгосон. 42 сумын газар зүйн нэрийн мэдээллийн санг цэг, шугам, талбайгаар үүсгэсэн.	Геопортал цахим системд 2020-2021 онд гүйцэтгэсэн газар зүйн нэрийн мэдээллийн санг хүлээн авч нэрийн мэдээллийн системд оруулсан байна.		

2.1.4.1	Газар зүйн нэрийн мэдээллийн сан хөтлөх	Үйл ажиллагаа	1 мэдээллийн сан	2021 онд Газар зүйн нэрийн мэдээллийн санг геоорталд оруулсан.	Геоортал цахим системд аймгийн хэмжээний газар зүйн нэрийн мэдээллийг засварлан оруулж, цахим үйлчилгээг нэвтрүүлсэн байна.	Өмнөговь аймгийн хэмжээнд Газар зүйн нэрийн тодруулалт хийж, мэдээллийн санг шинэчлэх багц-3 /Гурвантэс, Ноён, Сэврэй, Баяндалай, Булган/ ӨМАХААГ/20240101634 тоот гэрээний дагуу гүйцэтгэгчээр "Инженер геодези" ХХК шалгаран ажлыг гүйцэтгэж 5 сумын хэмжээнд нийт 5160 газар зүйн нэрийн мэдээллийн сан үүсгэсэн байна. Дээрх үүсгэсэн нэрийг Геоортал цахим систем рүү оруулах ажил хийгдэнэ. Мөн Багц-1 /Мандал-Овоо, Ханхонгор, Даланзадгад, Хүрмэн, Номгон/ "Дижитал мэппинг" ХХК гүйцэтгэгчээр шалгаран ӨМАХААГ/20240101634 тоот гэрээг байгуулан ажлыг гүйцэтгэж байна. Мөн Багц-2 /Баян-Овоо, Манлай, Ханбогд, Цогт-Овоо, Цогтцэций/ "Тэгшхэм" ХХК гүйцэтгэгчээр шалгаран ӨМАХААГ/20240101634 тоот гэрээг байгуулан ажлыг гүйцэтгэж байна. Дээрх ажлуудыг хүлээн авсаны дараа шинээр үүсгэсэн газар зүйн нэрийг мөн геоортал цахим систем рүү оруулах ажил явагдана.	
2.1.5	Геодезийн байнгын цэг, тэмдэгтийн цахим санг шинэчлэх	Үйл ажиллагаа	GNSS-ийн дэд болон зураглалын сүлжээ 200 цэг, тэмдэг	Геодезийн цэг, тэмдэгтийн мэдээллийн санг шинэчилж, 2022 онд мэдээллийн санг цахимаар түгээх тогтолцоог бүрдүүлсэн.	Цэг, тэмдэгтийн цахим санг хөтөлж, шаардлагатай цэг, тэмдэгтийг нөхөн сэргээсэн байна.		
2.1.5.1	Геодезийн байнгын цэг, тэмдэгтийн цахим санг шинэчлэх	Үйл ажиллагаа	GNSS-ийн дэд болон зураглалын сүлжээний цэг, тэмдэгт	Геодезийн цэг, тэмдэгтийн мэдээллийн санг шинэчилж, 2023 онд мэдээллийн санг цахимаар түгээх тогтолцоог бүрдүүлсэн.	Бусад байгууллагын захиалгаар хийгдсэн геодезийн ажлын цэг, тэмдэгтийн мэдээллээр геодезийн цахим сангийн шинэчлэлтийг хөтөлсөн байна.	Геодезийн байнгын цэг тэмдэгтийн цахим системд оруулах шинэчлэх ажлын явцад жийн эцсийн байдлаар 33 геодезийн цэг тэмдэгтийн бүртгэлийг оруулан ажилласан. Мөн аймгийн хэмжээнд Монгол Улсын Засгийн Газрын 2022 оны 7 дугаар сарын 05-ны өдрийн 267 дахь тушаалаар ITRF2020 тогтолцооны дагуу Даланзадгад, Цогтцэций, Ханбогд, Гурвантэс сумын төвд байрлах 29 геодезийн цэг тэмдэгт дээр байрлал болон өндрийн сүлжээг "Агар од" ХХК байгуулан ажилласан. ГЗБГЗЗЕГ-с дээрх 29 геодезийн цэг	

						тэмдэгт хянагдаад батлагдаж ирсэний дараа цахим мэдээллийн систем рүү шинэчилэн бүртгэнэ.	
2.1.5.2	Геодезийн байнгын цэг, тэмдэгтийг хадгалах, хамгаалах, тооллого хийх, нөхөн сэргээх ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Нөхөн сэргээсэн цэгийн тоо	2019 онд Газрын даргын А/291 дугаар тушаалаар “Геодезийн байнгын цэг, тэмдэгтийг хадгалах, хамгаалах, нүүлгэн шилжүүлэх” журмыг баталсан.	Цэг, тэмдэгт нөхөн сэргээсэн ажлын үр дүнг хүлээн авч, цэг, тэмдэгтийн мэдээллийг цахим санд оруулсан байна.	Геодезийн байнгын цэг, тэмдэгтийг хадгалах, хамгаалах, тооллого хийх, нөхөн сэргээх ажлыг зохион байгуулах ажлыг 4-р улиралд Ханхонгор сумын хэмжээнд байгаа цэгүүдийг тоолох ажлыг хийж гүйцэтгэж байна. 2024 оны 11 дүгээр сарын 28-ны өдрийн байдлаар 22 геодезийн байнгын цэг, тэмдэгтийг тоолсон.	
2.1.6	Хаягийн мэдээллийн системийг хөтлөх	Үйл ажиллагаа	Хаягийн мэдээллийн сангийн үйл ажиллагаа	Хаягийн мэдээллийн санг нэвтрүүлсэн.	Хаягийн мэдээллийн сангийн хэвийн үйл ажиллагааг ханган ажилласан байна.		
2.1.6.1	Нэр, хаяг олгогдоогүй гудамж, зам, талбайд нэр өгөх ажлыг аймгийн хэмжээнд зохион байгуулж, ИТХ-ын тогтоолоор баталгаажуулсан гудамж, зам болон нэрэмжит болгосон талбайг мэдээллийн санд бүртгэх	Үйл ажиллагаа	Гудамж, замын тоо	Хаягийн мэдээллийн систем	Нэр, хаяг олгогдоогүй гудамж, зам, талбайд нэр өгөх, нэрэмжит болгох ажлыг аймгийн ерөнхий архитектортай хамтран аймгийн хэмжээнд зохион байгуулж, ИТХ-ын тогтоолоор баталгаажуулж, нэр олгогдсон, нэрэмжит болгосон талбай, гудамж, замыг хаягийн мэдээллийн санд бүртгэсэн байна.	Өмнөговь аймгийн ИТХ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн 9/9 дүгээр тогтоолоор Даланзадгад суманд “Баг нэмж байгуулах тухай” тогтоол батлагдаж Даланзадгад сум 10 багтай болсон. 10 багийн нутаг дэвсгэрийн гудамж, замд нэршил өгөх нэрийн саналыг шинэчлэн баталгаажуулсан бөгөөд сумын ИТХ-ын хуралдааны 2023 оны 05 дугаар сарын 05-ны өдрийн 11/1 дүгээр тогтоолоор баталсан. Хаягийн мэдээллийн сангийн нэгдсэн систем бүрэн нэвтэрч, хаягжуулалтын ажил хийгдэж дуустал шаардлагатай үед ИТХ-ын 2015 оны 69 дүгээр тогтоолыг барьж ажиллахыг үүрэг болгон ажиллаж байна. Аймгийн хэмжээнд 1515 баталгаажсан гудамжны хаягийг мэдээллийн санд бүртгэсэн байна. ГЗБГЗЗЕГ-ын даргын 2024 оны 2/1655 дугаар албан бичгээр Хаягийн мэдээллийн системийн шинэчилсэн хувилбар хэрэглээнд нэвтрэх хүртэлх түр хугацаанд зохион байгуулахгүй байх чиглэл ирсэн.	
2.1.6.2	Кадастрын мэдээллийн санд бүртгэлтэй боловч хаяг олгогдоогүй нэгж талбарт Хаягийн мэдээллийн	Үйл ажиллагаа	Гудамж, замын тоо	Хаягийн мэдээллийн систем	Хаяг олгогдоогүй нэгж талбаруудад хаяг олгож баталгаажуулсан байна	Аймгийн хэмжээнд кадастрын мэдээллийн санд бүртгэлтэй холбогдох хууль, журмын дагуу хаяг олгогдоогүй 37808 нэгж талбарт хаягийн мэдээллийн	

	системээр хаяг олгож, баталгаажуулах, тус системийг үйл ажиллагаандаа тогтмол ашиглах					системээр хаяг олгож баталгаажуулсан байна. 10053 барилгын дугаар олгож, 1280 барилгын орц гарц, 11807 нэгж талбарт орц гарцыг бүртгэж оруулсан байна. ГЗБГЗЗЕГ-ын даргын 2024 оны 2/1655 дугаар албан бичгээр Хаягийн мэдээллийн системийн шинэчилсэн хувилбар хэрэглээнд нэвтрэх хүртэлх түр хугацаанд шинээр хаяг олгох болон түр хаяг олгох, бүртгэх, орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр тэмдэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулахгүй байх чиглэл ирсэн.	
2.1.6.3	Хаягийн өгөгдөл мэдээллийг засварлах, шинэчлэн зураглах ажлын даалгаврын дагуу Хаягийн мэдээллийн систем дэх алдаатай өгөгдөл мэдээг засварлах	Үйл ажиллагаа	Зам, гудамж, орц гарц, гудамжны эхлэл, төгсгөлийн тоо	Хаягийн мэдээллийн систем	Жилийн эцэст: Батлагдсан ажлын даалгаврын дагуу Хаягийн мэдээллийн систем дэх алдаатай өгөгдөл мэдээллийг засварласан байна.	Өмнөговь аймгийн ИТХ-ын 2022 9/9 дүгээр тогтоолоор Даланзадгад суманд “Баг нэмж байгуулах тухай” тогтоол батлагдаж Даланзадгад сум 10 багтай болсон. Шинээр нэмэгдсэн Чандмань 9-р баг, Начин 10-р багийн хаягжуулалтын ажлыг Даланзадгад сумын 2024 оны төсөвт суулгаж ажлын даалгаварыг боловсруулахаар судалгааны ажлыг эхлүүлсэн бөгөөд ГЗБГЗЗЕГ-ын даргын 2024 оны 2/1655 дугаар албан бичгийн дагуу түр зогсоосон байна.	
2.1.7	Газрын үнэлгээ, төлбөр, татвар, газрын биржтэй холбоотой үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгөх, хяналт тавих	Үйл ажиллагаа, ургалт төсөв	Нийслэл, 21 аймаг	Газрын үнэлгээ, төлбөр, татвар, газрын биржийн системийг нэвтрүүлсэн.	Газрын үнэлгээ, төлбөр, татвар, газрын биржтэй холбоотой үйл ажиллагаанд хяналт тавьж, мэргэжил арга зүйгээр хангаж ажилласан байна.	Газрын үнэлгээ, төлбөр, татвар, Газрын биржийн системийг өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа хэрэглэж, сумдын газрын даамлуудад мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажиллаж байна. Мөн системийн алдаа болон засварыг тухай бүр нь Газар зохион байгуулалт геодези зураг зүйн газрын холбогдох мэргэжилтэнд мэдэгдэж, засвар үйлчилгээг хийлгэн ажиллаж байна.	
2.1.7.1	Газрын төлбөр, татварын ногдуулалтыг Татварын удирдлагын нэгдсэн системд илгээх, уг системээс газрын төлбөр, татварын төлөлтийн мэдээллийг	Үйл ажиллагаа	Татварын удирдлагын нэгдсэн системд илгээсэн, мэдээлэл	Газрын төлбөр, татварын систем	Хуульд заасан хугацаанд төлбөр, татварын ногдуулалтыг илгээх, төлөлтийн мэдээллийг тухай бүр хүлээж авсан байна.	2024 оны 02 сарын 10-ны дотор Өмнөговь аймгийн ИТХ-ын Төлөөлөгчдийн 2021 оны 4/6 тогтоолоор баталсан газрын төлбөрийн итгэлцүүрийн дагуу 2024 оны газрын төлбөрийн ногдуулалтын татварын	

	хүлээх авах ажлыг зохион байгуулах		хүлээн авсан нэгж талбарын тоо			удирдлагын нэгдсэн системд илгээж, газрын нэхэмжлэл үүсгэн, газрын төлбөрийн төлөлтийг мэдээг хүлээн авч ажиллаж байна. 2024 онд 11017 гэрээнд 14.1 тэрбум төгрөгийн газрын төлбөрийн ногдуулалтыг татварын удирдлагын нэгдсэн системд илгээж, газрын төлбөрийн нэхэмжлэл үүсгэсэн. 2024 оны 11 сарын 25-ны өдрийн байдлаар 11.6 тэрбум төгрөгийн газрын төлбөрийн орлогыг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлээд байна. Газрын төлбөрийн орлогын биелэлтийг сангийн яамнаас батасан төлөвлөгөөгөөр тооцоход 85.9 хувийн биелэлттэй байна.	
2.1.7.2	Төлбөрийн даалгавар үүсгэн тэмдэгтийн хураамж, хураамжийн ногдуулалтыг хийж Татварын удирдлагын нэгдсэн системд илгээх ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Эрхийн харилцаанд орж байгаа нэгж талбарын тоо	Газрын төлбөр, татварын систем	Үйлчилгээ үзүүлсэн тоогоор тэмдэгтийн хураамж, үйлчилгээний хураамжийн төлбөрийн даалгавар үүсгэсэн байна.	Газар эзэмших эрхийн дуудлага худалдаа, төсөл сонгон шалгаруулалтад оролцогч иргэн, хуулийн этгээд, мөн газар эзэмших эрхийн гэрчилгээгээ барьцаалтж байгаа иргэн, хуулийн этгээдэд улсын тэмдэгтийн хураамжийн төлбөрийн даалгаврыг үүсгэн ажиллаж байна. Тайлант хугацаанд газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ барьцаалсан 167 иргэн хуулийн этгээдийн 1670000 төгрөгийн тэмдэгтийн хураамжийн төлбөрийн даалгавар үүсгэн тушаалгасан. Газар эзэмших, ашиглах эрхийн 55 дуудлага худалдаа, 10 төсөл сонгон шалгаруулалтанд оролцогч 78 иргэн хуулийн этгээдэд улсын тэмдэгтийн хураамж үүсгэн 975000 төгрөгийн орлогыг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн.	
2.1.7.3	Газрын төлбөр, татвар, тэмдэгтийн хураамж, үйлчилгээний хураамжийг цахимаар төлөлт хийх бүх боломжуудын талаар иргэд, олон нийтэд сурталчлах	Үйл ажиллагаа	Цахим системийн хэрэглээ	Газрын төлбөр, татварын систем	Эхний хагас жилд: Газрын төлбөр, татвар, тэмдэгтийн хураамж, үйлчилгээний хураамжийг цахимаар төлөх боломжийг сурталчилсан байна.	167 иргэн хуулийн этгээдийн барьцааны бүртгэлийн төлбөрийн даалгаврыг газрын кадастрын мэдээллийн сангаар дамжуулан үүсгэж, 1670000 төгрөгийг тушаалгасан. Аймгийн хэмжээнд нийт 64 иргэн хуулийн этгээдийн тооцоо нийлсэн акт үйлдсэн. Иргэн хуулийн этгээдэд www.itax.mta.mn , www.egazar.gov.mn , www.ebarimt , гар утасны зурваар илгээн, цахимаар болон бүх төрлийн арилжааны банк, интернет банкаар	

						төлөлт хийх нөхцөлийг бүрдүүлэн ажиллаж байна.
2.1.7.4	Газрын зах зээлийн үнийн мэдээллийг Газрын үнэлгээний системд оруулах, масс үнэлгээ хийх	Үйл ажиллагаа	Газрын зах зээлийн үнийн мэдээллийн тоо	Газрын үнэлгээний систем	Эхний хагас жилд: Хот, тосгон, бусад суурин газрын зах зээлийн үнийн мэдээллийг оруулсан байна. Жилийн эцэст: Бүртгэсэн зах зээлийн үнийн мэдээллийг ашиглан масс үнэлгээ хийсэн байна.	2024 онд Газрын цахим биржийн системд 377 үнийн мэдээг шинээр бүртгэж, газрын үнэлгээний системрүү татсан. Тайланд онд 1949 нэгж талбарын зах зээлийн үнэ тооцоолж, 23423 нэгж талбараас 153 зах зээлийн үнэ бодогдож, 81 нэгж талбарын жишиг үнэ тооцоолж, нийт 57573 нэгж талбарын масс үнэлгээнээс 2024 онд 8848 нэгж талбарын масс үнэлгээг тооцоолсон.
2.1.7.5	Иргэн, хуулийн этгээдэд олгогдсон газарт дуудлага худалдааны үнэ, дуудлага худалдааны анхны үнэ төлсөн болон нөхөх олговроор олгосон, чөлөөлсөн талаарх өгөгдөл мэдээллийг цуглуулан боловсруулалт хийж, мэдээллийн сан үүсгэх;	Үйл ажиллагаа	Газрын зах зээлийн үнийн мэдээллийн тоо	Газрын үнэлгээний систем	Эхний хагас жилд: Иргэн, хуулийн этгээдэд олгогдсон газарт дуудлага худалдааны үнэ, дуудлага худалдааны анхны үнэ төлсөн болон нөхөх олговроор олгосон, чөлөөлсөн талаарх өгөгдөл мэдээллийг цуглуулан боловсруулалт хийж, мэдээллийн сан үүсгэж, ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	Аймгийн хэмжээнд 13 нэгж талбарыг 1,1 тэрбум төгрөгийн нөхөн олгортойгоор чөлөөлсөн. Судалгааг гаргаж ГХБХБГ-ын даргын 2024 он 07 сарын 03-ны өдрийн 340 тоот албан бичгээр ГЗБГЗЗЕГ-аар хүргүүлсэн.
2.1.7.6	Газрын биржийн цахим системээр газар өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн дуудлага худалдаа, газар эзэмших, ашиглах эрхийн төсөл сонгон шалгаруулалт зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Төлөвлөгөөнд тусгагдсан нэгж талбарын тоо	Газрын биржийн цахим системээр зохион байгуулах боломж бүрдсэн.	Тухайн жилийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан газарт дуудлага худалдаа, төсөл сонгон шалгаруулалт зохион байгуулсан байна.	Засгийн газрын 2016 оны 10 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт "Газар өмчлүүлэх, эзэмшүүлэх, ашиглуулах дуудлага худалдаа явуулах журам"-ын 2 дугаар хавсралтын дагуу газар эзэмших эрхийн төсөл сонгон шалгаруулалтыг газрын биржийн цахим систем www.mle.mn вэб сайтаар Өмнөговь аймгийн Ханхонгор, Цогтцэций, Булган сумдад 10 нэгж талбарт төсөл сонгон шалгаруулалт зарлаж, 4 нэгж талбарыг эзэмшүүлсэн бол 2 нэгж талбарын төслийн ялагч тодрох хугацаа болоогүй байна. Цогтцэций, Ханхонгор, Ханбогд, Хүрмэн, Булган, Ноён, Номгон, Даланзадгад, Гурвантэс сумдын 55 нэгж талбарт анхны болон дахин дуудлага худалдааг танхимаар болон цахимаар зохион байгуулж, 9 нэгж талбараас 176151200 төгрөгийн орлогыг төвлөрүүлсэн бол 11 нэгж талбарын

						дуудлага худалдаа зохион байгуулагдах хугацаа болоогүй хүлээгдэж байна.	
2.1.7.7	Газрын биржийн цахим програм хангамжаар дамжуулан газар, үл хөдлөх хөрөнгийн зах зээлийн үнийн мэдээ цуглуулах, олон нийтэд үйлчлэх	Үйл ажиллагаа	Эрх шилжсэн нэгж талбарын тоо	Газрын биржийн цахим системд газар, үл хөдлөх хөрөнгийн зах зээлийн үнийн мэдээ бүртгэх боломжтой болсон.	Газрын эрх шилжсэн нэгж талбарын тоогоор газар, үл хөдлөх хөрөнгийн зах зээлийн үнийн мэдээг Газрын биржийн цахим системд бүртгэсэн байна.	2024 онд Газар өмчлөх эрхээ худалдах, худалдан авах эрхээр гэрээ байгуулсан, газар эзэмших эрх шилжүүлсэн 377 иргэн хуулийн этгээдийн гэрээний үнийн мэдээг шинээр бүртгэж, Өмнөговь аймгийн хэмжээнд өссөн дүнгээр 4083 үнийн мэдээ бүртгэгдсэн. Газрын цахим биржийн системд бүртгэсэн үнийн мэдээллийг иргэд олон нийтэд холбогдох үйлчилгээг үзүүлж байна.	
2.1.8	Газрын кадастрын мэдээллийн сангийн үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгөх, хяналт тавих	Үйл ажиллагаа	Газрын кадастрын мэдээллийн сангийн үйл ажиллагаа	Газрын кадастрын мэдээллийн санг нэвтрүүлсэн.	Газрын кадастрын мэдээллийн санг удирдан зохион байгуулж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч үйл ажиллагаанд хяналт тавьж ажилласан байна.		
2.1.8.1	Сумдын газрын даамлуудын өмнөх онуудад үүсгэсэн нэгж талбарын хувийн хэрэгт хяналт шалгалт хийж, илэрсэн алдаа дутагдалыг арилгах, сайжруулах, нөхөн бүрдүүлэх, цэгцлэх, ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Засварлагдсан нэгж талбарын хувийн хэргийн тоо	Нэгж талбарын хувийн хэргийн тоо	Нэгж талбарын хувийн хэрэгт холбогдох журмын дагуу хяналт хийгдэж алдаа, дутагдал заварлагдаж, авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний талаарх тайланг ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	Цогтцэций суманд Газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүйн ерөнхий газрын даргын 2024 оны А/17 дугаар тушаалаар томилогдсон ажлын хэсэг болох Газар зохион байгуулалтын хэлтэсийн дарга Ц.Ихбаяр, мэргэжилтэн Түмэндэмбэрэл, Ш.Дашдондог нар сумын Засаг даргын 2003-2023 онд иргэн, хуулийн этгээдэд эзэмших, ашиглах, өмчлөх эрхээр олгогдсон газрын судалгааг үндэслэн нэгж талбарын хувийн хэргүүдийг тулган шалгах, төлбөр төлж барагдуулж буй эсэх, дуудлага худалдаа, төсөл сонгон шалгаруулалтын материалууд, сумын Засаг даргын захирамж, сумын иргэдийн Төлөөлгчдийн хурлаас батлан гаргасан тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө баталсан тогтоолууд зэргийг эх хувиар нь гаргуулан авч тулгаж шалгалтыг Газрын удирдлагын хэлтсийн албан хаагч нар хамтран зохион байгуулан ажилласан. Нийт 6722 газар өмчлөгч, 2780 газар эзэмшигч, ашиглагч хамрагдлаа. Илэрсэн зөрчлийг арилгах талаар заавар зөвлөгөө өгч ажилласан.	

						2024 оны 11 дүгээр сард Ханхонгор, Баяндалай, Ноён сумдын газрын даамлуудын өмнөх онуудад үүсгэсэн нэгж талбарын хувийн хэрэгт хяналт шалгалт хийж, илэрсэн алдаа дутагдалыг арилгах, сайжруулах, нөхөн бүрдүүлэх талаар заавар зөвлөгөө өгч ажиллалаа.	
2.1.8.2	Газрын кадастрын мэдээллийн системд бүртгэгдсэн цахим архивын материалд хяналт шалгалт хийж, илэрсэн алдаа дутагдалыг арилгах, сайжруулах, нэгж талбарын хувийн хэргийн бүрдлийн дагуу цахим хавсралтыг баяжуулах арга хэмжээг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Засварлаж сайжруулсан цахим хавсралтын тоо	Системд бүртгэгдсэн өргөдлийн тоо	ГКМС-ийн өргөдлийн цахим хавсралтад хяналт шалгалт хийгдэж алдаа дутагдал засварлагдаж, хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний талаарх тайланг ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	Цахим архив үүсгэх ажлын хүрээнд кадастрын ажлын үр дүнд бий болсон 2024 онд 2308 нэгж талбарын бүртгэлийн цаасан суурьтай эх материал буюу нэгж талбарын хувийн хэргийн тооллого бүртгэлийг хийж баримт бичиг тоолж сканердан кадастрын мэдээллийн санд бүртгэгдсэн нэгж талбарыг холбож, цахим архив үүсгэн ажиллаж байна. ГЗБГЗЗЕГ нь Газрын кадастрын цахим системд оруулсан нэгж талбарын цахим хувийн хэргээс түүврийн аргаар 400 нэгж талбарт хяналт шалгалт хийсэн бөгөөд үүнээс 176 алдаатай оруулсан нэгж талбарын цахим хавсралтыг бүрэн засварлаж дууссан.	
2.1.8.3	Газрын нэгдсэн цахим систем egazar.gov.mn-ийн үйл ажиллагааг иргэд олон нийтэд сурталчилах, танилцуулах арга хэмжээг зохион байгуулах, орон нутагт цахим үйлчилгээний хэрэглээг нэмэгдүүлэх	Үйл ажиллагаа	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	Газрын нэгдсэн цахим систем /egazar.gov.mn/	Цахим системийн хэрэглээ нэмэгдэж иргэд олон нийт Egazar.gov.mn хаягаас газартай холбоотой мэдээ, мэдээлэл авах, цахимаар хүсэлт илгээдэг болж цахимаар илгээх хүсэлтийн тоог нэмэгдүүлсэн байна	2024 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдрөөс 19-ны өдөр хүртлэх хугацаанд Гурвантэс сумын Морин заг суурьшлын хэсэгт, Гурвантэс сумын төвд, Ноён, Сэврэй сумдад, 4 дүгээр сарын 25-ны өдөр Байгаль орчин аялал жуулчлалтын газраас зохион байгуулсан “Аялал жуулчлалын салбарын зөвлөлдөх уулзалт-2024” арга хэмжээнд, 4 дүгээр сарын 27-ны өдөр Даланзадгад суманд, 5 дугаар сарын 30-ны өдөр Цогтцэций суманд Газрын нэгдсэн цахим систем egazar.gov.mn-ийн танилцуулга, орон нутагт цахим үйлчилгээний хэрэглээг нэмэгдүүлэх мөн Газрын тухай хууль, Газар эзэмших, ашиглах эрхийн гэрчилгээ олгох журамд орсон нэмэлт өөрчлөлтийн талаар мэдээлэл хүргэж ажилласан. 2024 оны 10 дугаар сарын 16-ны өдөр нээлттэй хаалганы өдөрлөг зохион байгуулж иргэд олон нийт Egazar.gov.mn хаягаас газартай холбоотой мэдээ,	

						мэдээлэл авах, цахимаар хүсэлт илгээх талаар сурталчилж тус өдөр давхардса тоогоор 500 иргэнд үйлчилгээ үзүүлсэн.	
2.1.8.4	Иргэн, хуулийн этгээдээс ирүүлж буй хүсэлтүүдийг цахим системээр дамжуулан хүлээн авч, шийдвэрлэх ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Шийдвэрлэгдсэн хүсэлтийн тоо	Газрын кадастрын мэдээллийн санд нийт бүртгэсэн өргөдөл	Иргэн, хуулийн этгээдээс ирүүлж буй хүсэлтүүдийг цахим системээр дамжуулан хүлээн авч, шийдвэрлэх ажлыг зохион байгуулсан байна.	Газрын удирдлагын нэгдсэн системд ирж буй цахим хүсэлтийг тухай бүр хянан үзээд Газрын кадастрын мэдээллийн санд баталгаажуулан иргэн, хуулийн этгээдэд хариу өгөх ажлыг аймгийн хэмжээнд зохион байгуулан ажиллаж байна. 2021 оны 10 дугаар сарын 01-ний өдрөөс 2024 оны 11 дүгээр сарын 25-ны өдрийг хүртэл иргэн, хуулийн этгээдээс нийт 2792 цахим хүсэлт ирсэн байна. Үүнээс хүлээн авч шийдвэрлэсэн 1706, Хугацаа болоогүй хүлээгдэж буй 100, шаардлага хангаагүй буцаагдсан 986 хүсэлт байгаа бөгөөд цахим хүсэлтийг тухай бүр нь шийдвэрлэх талаар газрын даамлуудад үүрэг өгч ажиллаж байна.	
2.1.8.5	Нийт сумдын 2003 оноос хойш гарсан эрх бүхий этгээдийн шийдвэр тус бүрт хяналт хийж ГКМС-д бүртгэгдээгүй иргэн, хуулийн этгээдийн судалгааг гарган нөхөн бүрдүүлэх арга хэмжээг эцэслэн дуусгах	Үйл ажиллагаа	Захирамжийн тоо, нөхөн бүртгэж оруулсан нэгж талбарын тоо	Газрын кадастрын мэдээллийн санд бүртгэгдээгүй нэгж талбарын тоо	Эрх бүхий этгээдийн шийдвэр тус бүрт хяналт хийж ГКМС-д бүртгэгдээгүй иргэн, хуулийн этгээдийн судалгааг гаргасан байна. ГКМС-д нөхөн бүртгэх арга хэмжээ бүрэн дууссан байна.	Өмнөговь аймгийн хэмжээнд 2024 онд нийт 477 нэгж талбарыг кадастрын мэдээллийн санд нөхөн бүрдүүлж оруулсан байна. Гурвантэс сумын Морин заг суурьшлын хэсэгт эзэмших эрхээр олгогдсон 1476 нэгж талбарыг нөхөн бүрдүүлэлтээр оруулах газрын судалгааг 2024 оны 09 дүгээр сард хүргүүлсэн. ГЗБГЗЗЕГазрын 2024 оны 6 дугаар сарын 7-ны өдрийн 1/1473 албан бичгийн дагуу кадастрын мэдээллийн системд нэмэлт хөгжүүлэлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэн нэгж талбарыг нөхөг бүрдүүлэх үйл ажиллагааг "51.Нэгж талбарыг нөхөн бүртгэх" өргөдлийн төрлөөр бүртгэж баталгаажуулах ажлыг сумдын газрын даамлууд хийж гүйцэтгэж байсанг Газрын удирдлагын хэлтсийн даргаар нөхөн бүртгэх үйл ажиллагааг хариуцаж хийхээр болсон. Тус ажлын хүрээнд 100 нэгж талбарыг нөхөн бүртгэж ажилласан байна.	

2.1.8.6	Киоски төхөөрөмжийг хүртээмжийг нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулж газартай холбоотой үйлчилгээг иргэд олон нийтэд нэг цэгээс түргэн шуурхай хүргэх боломжийг бүрдүүлэх	Орон нутгийн төсөв	Аймаг, сумдад шинээр нэвтрүүлсэн төхөөрөмжийн тоо	Улсын хэмжээнд 2022 оноос эхлэн нийт 21 төхөөрөмжийг нэвтрүүлсэн.	Киоски төхөөрөмжийг хүртээмж нэмэгдэж газартай холбоотой үйлчилгээг иргэд олон нийт нэг цэгээс түргэн шуурхай авах боломж бүрдсэн байна.	Киоски төхөөрөмжийг хүртээмжийг нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулж газартай холбоотой үйлчилгээг иргэд олон нийтэд нэг цэгээс түргэн шуурхай хүргэх боломжийг бүрдүүлэх ажлын хүрээнд 2024 онд орон нутгийн төсвийн хөрөнгө болох 267 сая төгрөгөөр 11 киоск машиныг Нью комплекс ХХК-иас хүлээн авч сумдуудад хүлээлгэн өгсөн. Өмнөговь аймаг нийт 18 киоск машин хэвийн ажиллаж байна.
2.1.8.7	Киоски төхөөрөмжөөс иргэд олон нийтэд үзүүлж буй газартай холбоотой үйлчилгээнээс төлбөр тооцох боломжийг бүрдүүлж холбогдох байгууллагатай гэрээ байгуулж ажиллах	Үйл ажиллагаа	Холбогдох байгууллагатай хийсэн гэрээ	2023 онд төлбөр тооцох хөгжүүлэлтийг гүйцэтгэсэн.	Холбогдох байгууллагатай гэрээ байгуулж Киоски төхөөрөмжөөс иргэд олон нийтэд үзүүлж буй газартай холбоотой үйлчилгээ төлбөртэй болсон байна.	Киоски төхөөрөмжөөс иргэд олон нийтэд үзүүлж буй газартай холбоотой үйлчилгээнээс төлбөр тооцох боломжийг бүрдүүлж “ККТТ ХХК”-тай хамран ажиллах гэрээг газрын даргаар батлуулан Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Элчингийн гудамж, Шүрэн оффис 1 давхар 6 тоот хаягаар хүргүүлэв.
2.1.8.8	Газрын кадастрын мэдээллийн сангийн өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагааг ханган ажиллах, өгөгдөл, мэдээлэл, цахим хавсралтыг үнэн зөв бүрдүүлж ажиллах	Үйл ажиллагаа	Системийн хэвийн үйл ажиллагаа	Газрын кадастрын мэдээллийн систем	ГКМС-ийг холбогдох журам, зааврын дагуу өгөгдөл мэдээллийг үнэн зөв бүртгэж өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагааг хангаж ажилласан байна.	2024 оны байдлаар аймгийн хэмжээнд Газрын кадастрын мэдээллийн санд худалдах худалдан авах гэрээний үндсэн дээр шилжүүлсэн 1053, шинээр эзэмшиж байгаа 80 хуулийн этгээд, Газар эзэмших эрхийг бусдад шилжүүлэх 390 иргэн, газар эзэмших, ашиглах эрхийн гэрчилгээний хугацаа сунгасан 46 иргэн, газар ашиглалтын зориулалт өөрчилсөн 30, Эзэмших, ашиглах, өмчлөх газрын талбайн хэмжээ өөрчлөх 17, Газрын талбайн хэлбэр /солбицол/ өөрчлөх 9, Үүрэг ногдуулсан хэлцэл 167 тус тус бүртгэсэн байна.
2.1.8.9	ГКМС-д бүртгэгдсэн орон нутгийн тусгай хэрэгцээний газрын давхаргад хяналт шалгалт хийж буруу, зөрүүтэй бүртгэгдсэн мэдээллийг эрх бүхий этгээдийн шийдвэрт үндэслэн засварлах, сайжруулах, шинээр ОНТХ-нд авсан газрыг бүртгэж баталгаажуулах	Үйл ажиллагаа	Орон нутгийн тусгай хэрэгцээнд авсан газрын тоо	-	Жилийн эцэст: Аймаг, сумдын хэмжээнд ОНТХ-нд авсан эрх бүхий этгээдийн шийдвэрийн судалгааг гаргаж ГКМС-д бүртгэгдсэн мэдээлэлд нэг бүрчлэн хяналт хийж, илэрсэн алдаа дутагдлыг засварласан байна. Шинээр авсан газрыг	ГКМС-д бүртгэгдсэн 181 орон нутгийн тусгай хэрэгцээний газрын давхаргад хяналт шалгалт хийж Өмнөговь аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 9/17 дугаар “Зарим газрыг орон нутгийн тусгай хэрэгцээнээс чөлөөлөх тухай” тогтоолын дагуу Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумын нутаг дэвсгэрт “Цагаан могой” нэртэй RSPT-

					кадастрын нэгдсэн системд бүртгэж, баталгаажуулсан байна.	02610 дугаартай хадлангийн талбайн зориулалттай орон нутгийн тусгай хэрэгцээний 12626.28 га газрыг Газрын кадастрын мэдээллийн сангийн орон нутгийн тусгай хэрэгцээний газраас чөлөөлсөн болно.	
2.1.8.10	Газрын нэгдмэл сангийн цахим системийн өгөгдөл, мэдээлэлд хяналт хийж, алдаатай, зөрүүтэй оруулсан мэдээллийг засварлах ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Газрын нэгдмэл сангийн цахим систем	Газрын нэгдмэл сангийн цахим систем	Газрын нэгдмэл сангийн цахим системийн мэдээлэл засварлагдсан байна.	Газрын нэгдмэл сангийн цахим системд бүртгэгдсэн өгөгдөл мэдээллийг засварлах дадлага ажил гүйцэтгэх танхимын сургалтыг Газар зохион байгуулалт, геодези, зурагзүйн ерөнхий газраас 2024 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдөр зохион байгуулсан. Хангайн бүсийн аймгууд Ойн сан бүхий газар, усан сан бүхий газраа засварлах, говийн аймгууд зам шугам сүлжээний өгөгдөл мэдээллийг засварлах чиглэл өгсөн. Газрын нэгдмэл сангийн цахим системийн мэдээлэл засварлах ажлыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.	
2.1.8.11	Газрын кадастрын мэдээллийн сангийн зөрчилтэй нэгж талбарын давхаргад хяналт хийж зөрчил арилсан мэдээллийг шинэчлэх, одоо байгаа болон шинээр илэрсэн зөрчлийг арилгах арга хэмжээг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Газрын кадастрын мэдээллийн системд баталгаажсан нэгж талбарын тоо	Газрын кадастрын мэдээллийн систем	Зөрчилтэй нэгж талбарын зөрчлийг арилган Газрын кадастрын мэдээллийн системд баталгаажуулсан байна.	Мэдээллийн санд буруу бүртгэгдсэн болон талбайн хэмжээ, хаяг зөрүүтэй нэгж талбарын зөрчлийг тухай бүрт нь засварлах арга хэмжээ авч ажиллаж байна. Аймгийн Засаг даргын захирамжаар өмчлөлийн газрын хэмжээ өөрчилсөн захирамжийг үндэслэн 157 иргэний нэгж талбар, эзэмшлийн газрын 5 нэгж талбарыг кадастрын мэдээллийн санд засварлаж оруулсан.	
2.1.9	Салбарын хэмжээнд сүлжээ, техник, програм хангамж, системийн хэвийн, аюулгүй, найдвартай үйл ажиллагааг хангах	Үйл ажиллагаа, урсгал төсөв, хөрөнгө оруулалт	Сүлжээний төхөөрөмжийн хэвийн үйл ажиллагаа, Техник, хэрэглээний програм хангамжийн хэвийн, тасралтгүй, найдвартай ажиллагаа	Байгууллагын дотоод сүлжээ домэйн удирдлагын системд холбогдсон. Байгууллага, нийслэл, 21 аймаг, 345 цэг /сум, суурин, GNSS БАС/ интернэтийн сүлжээнд холбогдсон.	Сүлжээний төхөөрөмжийн хэвийн үйл ажиллагаа, Техник, хэрэглээний програм хангамжийн хэвийн, тасралтгүй, найдвартай ажиллагааг хангаж ажилласан байна.		

2.1.9.1	Тоон мэдээлэл дамжуулах байнгын холболт, интернэтийн сүлжээ, түүний аюулгүй, хэвийн ажиллагааг хангах	Үйл ажиллагаа	Байгууллагын сүлжээний төхөөрөмж болон Газрын даамлуудын VPN тусгаарласан сүлжээний төхөөрөмжийн хэвийн үйл ажиллагааг хангасан байдал	Аймаг, сумд интернэтийн сүлжээнд холбогдсон.	Эхний хагас жилд: Нийт сумдын Тоон мэдээлэл дамжуулах байнгын холболтын төхөөрөмж (Гэр интернэт)-ийг шинэчлэх ажлыг зохион байгуулаж, хэвийн ажиллагаанд оруулсан байна. Жилийн эцэст: Тоон мэдээлэл дамжуулах байнгын холболт, интернэтийн сүлжээ, түүний аюулгүй, хэвийн ажиллагааг хангасан байна.	Салбарын тоон мэдээлэл дамжуулах байнгын холболт, интернэтийн сүлжээ, түүний аюулгүй, хэвийн ажиллагааг хангах хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх ажлын хүрээнд "Юнител" ХХК-тай хамтран ажиллах гэрээ байгуулж "Гэр интернет"-ийн хурд болон хүчин чадал 4Mbps хурдаар 50GB хэрэглээний хязгаартай байсныг 6Mbps хурдаар 60GB болгон нэмэгдүүлж 15 сумын 13 даамалд шинэ төхөөрөмж хүлээлгэн өгч хэвийн ажиллагаанд оруулсан.
2.1.9.2	Байгууллагад хэрэглэгдэж буй техник, тоног төхөөрөмж, хэрэглээний програм хангамжийн хэвийн, тасралтгүй, найдвартай ажиллагааг хангах	Үйл ажиллагаа	Техник, хэрэглээний програм хангамжийн хэвийн, тасралтгүй, найдвартай ажиллагаа	Асуудал гарсан тухай бүрд техник засвар үйлчилгээг цаг алдалгүй хийж хэвийн ажиллагааг хангасан. Байгууллагад хэрэглэгдэж буй бусад техник, тоног төхөөрөмж, хэрэглээний програм хангамжийн хэвийн, ажиллагааг ханган ажилласан.	- Байгууллагад хэрэглэгдэж буй техник, тоног төхөөрөмжийн хэвийн, тасралтгүй, найдвартай ажиллагаа хангагдсан байна. - Байгууллагад хэрэглэгдэж буй хэрэглээний програм хангамжийн хэвийн, тасралтгүй, найдвартай ажиллагааг хангасан байна.	Байгууллагад хэрэглэгдэж буй техник, тоног төхөөрөмжийн хэвийн, тасралтгүй, найдвартай ажиллагаа хангаж 2 мэргэжилтэний компьютерийн үзүүлэлтийг сайжруулж засварлав. Тоног төхөөрөмжийн доголдол арилгах арга хэмжээг 1-6 сард 23 удаа зохион байгуулсан. Мөн шаардлагатай тоног, төхөөрөмжийн судалгааг АЗДТГ-т хүргүүлэн нийт 34 албан хаагчид шинээр тоног төхөөрөмж нийлүүлэн ажиллахаар гэрээ байгуулсан.
2.1.10	Байгууллагын болон салбарын үйл ажиллагаанд шаардлагатай веб хуудас, программ хангамжийн хөгжүүлэлтийг хийх хэрэглээнд нэвтрүүлэх	Үйл ажиллагаа, урсгал төсөв	3 цахим системийн нэмэлт хөгжүүлэлт	8 веб хуудас хэрэглээнд гаргасан.	3 цахим системийн нэмэлт хөгжүүлэлт хийж, хэрэглээнд нэвтрүүлсэн байна.	
2.1.10.1	Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн систем /Геопортал/-ийн дэд санг стандартын дагуу бүрдүүлэх	Үйл ажиллагаа	Дэд сан бүрээр бүрдүүлсэн өгөгдлийн тоо	2023 онд Геопорталд дэд сан бүрээр өгөгдөл бүрдүүлсэн.	Хамаарах нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд бүрдүүлсэн байрлалд суурилсан мэдээллийг орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн систем (Геопортал)-д 18 дэд сангийн стандартын дагуу баяжуулж, бүрдүүлсэн байна.	Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн систем /Геопортал/-ийн дэд санг стандартын дагуу бүрдүүлэх ажилд Даланзадгад, Гурвантэс, Ханбогд, Цогтцэций сумын суурьшлын хэсгийн 1:1000-ны масштабтай байр зүйн зураглал, газар доорх шугам сүлжээний зургийг ITRF2020 эринд шинээр хийлгүүлэн дээрх өгөгдөл мэдээлэл, зураг сүүлийн байдлаар Газар зохион

						байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газарт хянагдаж, шалгагдаж ирсэний дараа Үндэсний орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн Геопортал цахим систем рүү оруулахаар ажиллаж байна.	
2.1.12	Салбарын архивын баримтаар хэрэглэгчдэд үйлчлэх	Үйл ажиллагаа	Цаасан болон цахим баримтын үйлчилгээ	1685 хадгаламжийн нэгжийн баримтаар үйлчилгээ үзүүлсэн.	Цаасан болон цахим баримтаар үйлчилгээ үзүүлсэн байна.		
2.1.12.1	Архивын баримтаар байгууллага, иргэдэд цахим үйлчилгээ үзүүлэх, лавлагаа мэдээлэл олгох	Үйл ажиллагаа	Ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу үзүүлсэн үйлчилгээн ий тоо, төрөл	2023 онд архивын 1764 хадгаламжийн нэгжийн баримтаар байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэн болон байгууллагын дотоодын үйл ажиллагаанд үйлчилгээ үзүүлсэн.	Ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу цаасан болон цахим баримтаар үйлчилгээ үзүүлсэн байна.	2024 оны жилийн эцсийн байдлаар 1950 аймгийн Засаг даргын захирамжийн хуулбар, архивын 79 хадгаламжийн нэгжийн баримтаар байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэн болон байгууллагын дотоодын үйл ажиллагаанд үйлчилгээ үзүүлсэн.	
2.1.13	Төрийн архивын стандарт орчныг сайжруулах	Үйл ажиллагаа	Төрийн архивын өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагаа	-	Төрийн архивын өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагааг хангаж ажилласан байна.		
2.1.13.1	Архивын хадгаламжийн санг зориулалтын шүүгээ, тавиур, техник, хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр хангах талаар санал тавьж шийдвэрлүүлэх	Үйл ажиллагаа	Саналын тоо	Жил бүр архивын стандарт орчныг бүрдүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулдаг.	Эхний хагас жилд: Архивын үйл ажиллагаа явуулахад шаардлагатай стандарт орчныг бүрдүүлэх, техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр тоноглох зардлын тооцоо гарган удирдлагад танилцуулж, холбогдох арга хэмжээг авч ажилласан байна. Жилийн эцэст: Шаардлагатай техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр хангах арга хэмжээ авсан байна.	Байгууллагын тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслийн шаардлагатай судалгааг авч АЗДТГ-руу 2024.02.17-ны өдөр хүргүүлэхэд архивын албан өрөөнд шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн судалгааг өгсөн.	
2.1.14	Геодезийн хэмжилтийн багаж баталгаажуулалтын лабораторийн үйл ажиллагааг сайжруулах	Үйл ажиллагаа	Баталгаажуулсан багажны тоо	2022 онд улсын хэмжээнд 2325 багаж баталгаажуулсан.	2023 онд улсын хэмжээнд 1540 багажийг баталгаажуулсан байна.		

2.1.14.1	Аймгийн ГХБХБГ-т хэрэглэж буй геодезийн хэмжлийн багажийг баталгаажуулах	Үйл ажиллагаа	1 багаж	2023 онд аймгийн ГХБХБГ-т хэрэглэж байгаа нийт 1 багаж баталгаажуулалт хийлгэсэн.	2023 онд баталгаажуулалт хийлгэсэн хугацаанд, бүх багажуудыг бүрэн хамруулсан байна.	2024 оны 12 сарын байдлаар Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газрын Барилга, хот байгуулалтын хэлтсийн Huawei маркийн 180 2 долгионы GPS багаж нь +3 мм-ийн нарийвчлалын шаардлага хангахгүй болсон тул нийлүүлэгч "Тав ди ворлд" ХХК-руу засварлуулахаар хүргүүлээд байна. 2024 оны 09 дүгээр сарын 26-ны өдрийн 419 тоот албан бичгээр багажны судалгааг хүргүүлсэн.	
2.1.15	Иргэн, хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаанаас үүсэх эрсдэлийг бууруулах	Үйл ажиллагаа	Иргэн, хуулийн этгээдийн тоо		Эрсдэл үүсэх магадлалыг бууруулсан байна		
2.1.15.1	Иргэн, хуулийн этгээдийн хүсэлт, өргөдөл, гомдол, мэдээллээр төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийх	Үйл ажиллагаа	Төлөвлөгөөт бус шалгалт хийсэн объектын тоо	-	Батлагдсан удирдамжийн хүрээнд хяналт шалгалтыг хийж илэрсэн зөрчлийг арилгуулсан байна. Иргэн, хуулийн этгээдээс ирүүлсэн хүсэлт, өргөдөл, гомдлын дагуу төлөвлөгөөт бус шалгалт хийж, дүнг холбогдох хурлаар хэлэлцүүлэн, илэрсэн зөрчлийг бүрэн арилгуулах арга хэмжээг зохион байгуулсан байна.	Газар, геодези зураг зүйн хяналтын чиглэлээр: Тайлант хугацаанд нийт 7 гомдол мэдээллийг хүлээн авч, 371 зөрчил илрүүлж, 137 зөрчлийг буюу 37%-тай шийдвэрлэж ажилласан. Төлөвлөгөөт бус шалгалтаар 85300000 төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ тооцсон ба барагдуулалт 70300000 төгрөг буюу 82.4 хувьтай байна. -Засгийн газрын хяналт хэрэгжүүлэх газраас ирүүлсэн гомдол мэдээллийн дагуу Ханбогд сумын Хайрхан баг, Цагаан хаданд үйл ажиллагаа явуулж буй Их галбын өгөөж ХХК-ийн газар олголт, ашиглалтын байдалд шалгалт хийж, газрын талбайн хэмжээ сунгасан захирамжийг хүчингүй болгуулах арга хэмжээг авч ажилласан. -Гурвантэс сумын Засаг даргын гомдол мэдээллээр Гурвантэс сумын нутаг дэвсгэрт уул уурхайн үйл ажиллагаа явуулж буй Монгол чадал интернэйшнл энерги ХХК-ийн газар ашиглалтын байдалд шалгалт хийж, 10000000 төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ авч, хугацаатай үүрэг даалгавар өгсөн. - Гомдол мэдээллээр нийт 49+ аж ахуйн нэгж, 5+ иргэнийг хамруулан 4 /Ханбогд сумын Хайрхан баг, Гурвантэс сумын Баясах баг, Даланзадгад сумын 8 дугаар баг/ ... шалгалт хийж, зохих зөвшөөрөлгүйгээр газрыг дур мэдэн эзэмшиж ашигласан, газрыг үр ашигтай,	

					<p>зохистой ашиглах хамгаалах үүргээ биелүүлээгүй зэрэг зөрчил гаргасан 1 иргэн, 5 аж ахуйн нэгжид 28500.0 төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ авч, эрх бүхий албан тушаалтны хугацаатай даалгавар хүргүүлэн ажилласан. Торгуулийн барагдуулалт 30 хувьтай. Мөн зөрчил үйлдсэн байдал нь тодорхойгүй, зөрчлөө хүлээн зөвшөөрөөгүй, газрын төлөв байдлыг доройтуулж, бохирдуулсан гэх зөрчилтэй 3 аж ахуйн нэгжид зөрчлийн хэрэг нээн зөрчил шалган шийдвэрлэх ажиллагааг үргэлжлүүлэн явуулж байна.</p> <p>-Ханбогд сумын Хайрхан баг, Цагаан хаданд үйл ажиллагаа явуулж буй 7 аж ахуйн нэгжийн нийтийн эзэмшлийн талбайг дур мэдэн ашиглаж чингэлэг /735/ буулгасан зөрчил, орц гарц хаасан 2 аж ахуйн нэгжийн зөрчлийг газар дээр нь арилгуулж ажилласан.</p> <p>-БОАЖГ-аас харъяаллын дагуу ирүүлсэн гомдол мэдээллээр төлөвлөгөөт бус шалгалт хийж, 1 иргэнд 800 000 төг-ийн торгуулийн арга хэмжээт тооцсон, барагдуулалт 100%.</p> <p>-Бусад газрын гомдол мэдээллийн дагуу Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумын Цагаан-Овоо багийн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж буй МЕРА ХХК-ийн 7 нэгж талбарын газар ашиглалтын байдалд шалгалт хийж, илэрсэн зөрчилд 18000000 төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ тооцож, 5 заалт бүхий хугацаатай албан шаардлага хүргүүлж ажилласан. Албан шаардлагын хугацаа болоогүй. Торгуулийн барагдуулалт 100%.</p> <p>-Даланзадгад сумын 1 дүгээр багийн Засаг даргын гомдол мэдээллээр Баруун сайхны 16 дугаар гудамжинд зөвшөөрөлгүй буусан 1 иргэнд 3 заалт бүхий 1 албан шаардлага хүргүүлж ажилласан.-Иргэн хуулийн этгээдийн хүсэлтийн дагуу барилгын техникийн хяналтын чиглэлээр төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийж, 25 дүгнэлт, 1 зөвлөмж, 4 албан шаардлага, хүргүүлж, зөвлөн туслах үйлчилгээ үзүүлж, мөн</p>
--	--	--	--	--	--

						барлгын ажил эхлэх үргэлжлүүлэх зөвшөөрөлгүй барилга угсралтын үйл ажиллагаа явуулсан 5 аж ахуйн нэгжид 45000000 төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ авч эрх бүхий албан тушаалтны хугацаатай даалгавар хүргүүлэн ажиллалаа. Торгуулийн барагдуулалт 100 хувьтай барагдуулсан байна.
2.1.15.2	Эрх бүхий байгууллага, удирдлагаас өгсөн үүрэг даалгавар, шийдвэрээр төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийх	Үйл ажиллагаа	Төлөвлөгөөт бус шалгалт хийсэн объектын тоо	-	Батлагдсан удирдамжийн хүрээнд хяналт шалгалтыг хийж илэрсэн зөрчлийг арилгуулсан байна. Эрх бүхий байгууллага, удирдлагаас өгсөн үүрэг даалгавар, чиглэлийн дагуу төлөвлөгөөт бус шалгалт хийж, дүнг холбогдох хурлаар хэлэлцүүлэн, илэрсэн зөрчлийг бүрэн арилгуулах арга хэмжээг зохион байгуулсан байна.	<p>-Аймгийн Засаг дарга, удирдлагын шийдвэрээр 1 төлөвлөгөөт бус шалгалт хийж, уул уурхайн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй 7 аж ахуйн нэгжийн газар ашиглалтын байдалд шалгалт хийж, зөвлөн туслах үйлчилгээ үзүүлсэн ба нийт 273 зөрчил илрүүлж, 147 зөрчлийг буюу 53.8%-тай зөрчлийг арилгуулж ажилласан ба зөрчилтэй 4 аж ахуйн нэгжид 26000000 төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ тооцож, 18 заалт бүхий 3 албан шаардлага хүргүүлсэн, торгуулийн барагдуулалт 100 хувьтай, албан шаардлагын хэрэгжилт 65 хувьтай биелсэн.</p> <p>-Аймгийн Засаг даргын захирамжаар байгуулагдсан барилга байгууламжийг байгын ашиглалтад хүлээн авах 95 ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд орж ажиллан, холбогдох үүрэг даалгаврыг өгч хэрэгжилтийг хангуулан ажиллаж байна.</p> <p>- Төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалтаар "МАК нарийн сухайт" ХХК, "Мера" ХХК, Даланзадгад сумын "26-р цэцэрлэг", Иргэн П.Орхон, "Гадаадын иргэн харьяатын өмнөд бүс дахь газар", Даланзадгад сумын 10-р багын Засаг дарга Ц.Буджаргал, "Батлан хамгаалах туслах нийгэмлэгийн Өмнөговь салбар", "Монгол байгал зочид буудал", "ДЦС-ын 18 айлын орон сууц", Иргэн Ц.Бадамгэрэл, "Бүсийн оншилгоо эмчилгээний төв", "Буянт хотхон" УТҮГ, Иргэн Сугаржав, "Эрүүл мэндийн газар", Даланзадгад "23-р цэцэрлэг", "Өмнөд бүсийн цахилгаан түгээх сүлжээ" ТӨХК, Даланзадгад "11-р цэцэрлэг", "Польтехникийн коллеж", Даланзадгад "5-р сургууль", "Онги төвийн барилга", Даланзадгад "1-р цэцэрлэг",</p>

						Даланзадгад “1-р сургууль”, “Мал эмнэлэгийн газар”, Иргэн Д.Цэндоо, Цогтцэций сум “Тэгш дүүрэн” ОНӨААТҮГ, Даланзадгад “Хөгжимт жүжгийн театр”, Булган сумын “5-р цэцэрлэг”, Даланзадгад “4-р цэцэрлэг” зэрэг 25 иргэн, аж ахуй нэгжид барилгын техникийн улсын (ахлах) байцаагчийн дүгнэлт гаргасан. Уг дүгнэлттэй холбоотойгоор их болон урсгал засварын ажлыг хийж гүйцэтгэхээр ашиглагч байгууллагын удирдлагууд төсөв батлуулан засварын ажлыг хийж гүйцэтгэн ажиллаж барилга байгууламжийн насжилтыг уртасгасан үр дүнтэй ажил гүйцэтгэгдэж байна.	
2.1.15.3	Зөрчлийн талаарх гомдол мэдээллийг нэгдсэн бүртгэлд бүртгүүлж, хуулийн дагуу арга хэмжээ авах	Үйл ажиллагаа	Хуулийн дагуу арга хэмжээ авч хэрэгжүүлсэн тоо	-	Зөрчлийн талаарх гомдол мэдээллийн нэгдсэн бүртгэлд бүртгүүлж, хуулийн дагуу арга хэмжээг авсан байна.	-Тайлант хугацаанд Газар, геодези зураг зүйн хяналтын чиглэлээр Өмнөговь аймгийн Прокурорын газарт харьяалах 10, Ханбогд сумын сум дундын Прокурорт харъяалагдах 18 зөрчлийг гомдол мэдээллийн нэгдсэн бүртгэлд бүртгүүлсэн. Нийт 28 зөрчлөөс 21-ийг хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэж, 7 зөрчилд зөрчлийн хэрэг нээн 4 зөрчлийг шалган шийдвэрлэж дууссан, 3 хэргийг үргэлжлүүлэн шалгаж байна. Шийдвэрлэж дууссан торгуулийн хэмжээ 168 000 000, барагдуулалт 153 000 000, торгуулийн барагдуулалт 91 хувьтай байна.	

ГУРАВ. ХУУЛИАР ТУСГАЙЛАН ОЛГОСОН ЧИГ ҮҮРГИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭ

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэлийн хувь
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 3.1							
Улсын хэмжээнд газар зүйн нэрийн тодруулалт хийнэ.							
3.1.1	Газар зүйн нэрийн тодруулалт	Улсын болон орон нутгийн төсөв	Нэрийн тодруулалт т хийх аймаг, сумын тоо	2023 онд 11 аймгийн 35 сум, нийслэлийн 1 дүүрэг газар зүйн нэрийн	Нэрийн тодруулалт хийх ажлын төсөв батлагдсан аймаг, сумын газар зүйн нэрийн тодруулалт хийгдэж, мэдээллийн сан байгуулна.		

				тодруулалтын ажил хийсэн.		
3.1.1.1	Газар зүйн нэрийн тодруулалт хийх ажлыг зохион байгуулах	Орон нутгийн төсөв	Сумын тоо	2019-2022 онд 8 аймгийн 51 суманд Газар зүйн нэрийн тодруулалтын ажил хийсэн.	<p>Эхний хагас жилд: Орон нутгийн төсөвт тусгагдсан аймаг, сумын газар зүйн нэрийн тодруулалт, мэдээллийн сан бүрдүүлэх ажлын даалгаврыг ГЗБГЗЗЕГ-тай хамтран боловсруулж, батлуулах ажлыг зохион байгуулсан байна.</p> <p>Жилийн эцэст: Газар зүйн нэрийн тодруулалтын ажлын үр дүнг хүлээн авсан байна.</p>	Орон нутгийн төсөвт 15 сумын Газарзүйн нэрийн тодруулалтын ажлын 490 сая төгрөгөөр батлуулан дээрх ажлыг 3 багц болгон хувааж тэндрийг зарласан. Аймгийн хэмжээний газар зүйн нэрийн тодруулалт хийж, мэдээллийн санг шинэчлэх ажил, багц-3 / Гурвантэс, Ноён, Сэврэй, Баяндалай, Булган/ "Инженер геодези" ХХК гүйцэтгэгчээр шалгаран ӨМАХААГ/20240101634 тоот гэрээг байгуулан гэрээний дагуу ажлын тайланг сүүлийн байдлаар ирүүлж хяналт шалгалтыг хийн аймгийн ИТХурлаар хэлэлцүүлэхэд бэлэн болоод байна. Багц-1 / Мандал-Овоо, Ханхонгор, Даланзадгад, Хүрмэн, Номгон/ "Дижитал мэппинг" ХХК гүйцэтгэгчээр шалгаран ӨМАХААГ/20240101634 тоот гэрээг байгуулан ажлыг гүйцэтгэж байна. Мөн Багц-2 /Баян-Овоо, Манлай, Ханбогд, Цогт-Овоо, Цогтцэций/ "Тэгшхэм" ХХК гүйцэтгэгчээр шалгаран ӨМАХААГ/20240101634 тоот гэрээг байгуулан ажлыг гүйцэтгэж байна. "Инженер геодези" ХХК гүйцэтгэгчээр шалгаран ӨМАХААГ/20240101634 тоот гэрээт ажлыг 12 дугаар сарын 03-ны өдөр болох аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэхээр бэлтгэл ажлыг ханган ажилласан.
3.1.1.2	Газар зүйн нэрийн салбар зөвлөлийн үйл ажиллагааг зохион байгуулах	Урсгал төсөв	2 хурал	2023 оны Газар зүйн нэрийн зөвлөлийн төлөвлөгөөг боловсруулж, батлуулсан. 4 удаа газар зүйн нэрийн зөвлөлийн	<p>Эхний хагас жилд: Газар зүйн нэрийн салбар зөвлөлийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулж батлуулах, 1 удаагийн хурлыг зохион байгуулж, хурлын тэмдэглэлийг баталгаажуулан ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.</p> <p>Жилийн эцэст:</p>	Газар зүйн нэрийн салбар зөвлөлийн хурлыг сүүлийн хагас жилд зохион байгуулахаар Газар зүйн нэрийн аймгийн салбар зөвлөлийн дарга аймгийн Засаг даргын орлогчид хүсэлт хүргүүлсэн. Тус хуралдаанаар хэлэлцүүлэх Газар зүйн нэрийн салбар асуудлын төлөвлөгөөг

				хурлыг зохион байгуулсан.	Газар зүйн нэрийн салбар зөвлөлийн хурлыг 1 удаа зохион байгуулж, хурлын тэмдэглэлийг баталгаажуулан ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	боловсруулж ажлын хэсгийн 17 гишүүдэд хүргүүлэн ажилласан. 2024 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдөр Газар зүйн нэрийн салбар зөвлөлийг хуралдуулж орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хийгдэж буй ажлыг танилцуулж цаашид авах арга хэмжээний талаар санал авч ажилласан.	
3.1.3	Бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийг фотомониторингийн аргаар үнэлэх ажлыг улсын хэмжээнд зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Бэлчээрийн фото мониторингийн 5166 цэг	2022 онд Бэлчээрийн фото мониторингийн 5166 цэгт бэлчээрийн фотомониторингийн ажлыг зохион байгуулсан.	Бэлчээрийн газрын фото мониторингийн аргаар үнэлэх ажлыг нийслэлийн 6 дүүрэг, 21 аймгийн 320 сумын хэмжээнд бэлчээрийн газрын 5166 мониторингийн цэгт хийсэн байна.		
3.1.3.1	Бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийг фото мониторингийн аргаар үнэлэх ажлыг аймгийн хэмжээнд зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Аймгийн хэмжээнд байгуулсан мониторингийн цэгийн тоо	2023 онд 21 аймаг, нийслэлийн 6 дүүргийн бэлчээрийн фото мониторингийн ажлыг зохион байгуулагдсан.	Жилийн эцэст: 2024 оны бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийг фото мониторингийн аргаар үнэлэх ажлыг аймгийн хэмжээнд зохион байгуулан нэгтгэж, холбогдох зөвлөмжийг гаргаж, газрын мониторингийн цахим системд бүрэн оруулж, тайланг 10 сарын 01-ны дотор хүргүүлсэн байна.	2024 оны бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийг фото мониторингийн аргаар үнэлэх ажлыг аймгийн хэмжээнд зохион байгуулан 199 цэгт хээрийн судалгааг хийж, газрын мониторингийн цахим системд боловсруулалт хийж, тайлан мэдээг гаргаж нэгтгэн, ГЗБГЗЗЕГ-ын ГМХ-ийн мэргэжилтэнд 2024 оны 09 сарын 21-ний өдөр цахим хаягаар хүргүүлсэн.	
3.1.3.2	Бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийг фото мониторингийн аргаар үнэлэх журам, арга зүйг сайжруулах талаар санал боловсруулах	Үйл ажиллагаа	Санал-1	Газрын даргын 2015 оны А/105 дугаар тушаалаар "Бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийг фото мониторингийн аргаар үнэлэх журам" батлагдсан.	Зайнаас тандан судлалын аргуудын талаар мэдээлэл цуглуулж, фото мониторингийн арга зүйн дутагдалтай болон давхардалд дүн шинжилгээ хийж, алдаа дутагдал, сайжруулах талаар Газрын даамлуудаас судалгаа авч, нэгтгэн ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	ГЗБГЗЗЕГ-ын даргын 2024 оны 07 сарын 03-ны өдрийн 1/1696 дугаар албан бичгээр чиглэл болон "Бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийн тайлан" гаргах загварыг сумдын газрын даамлуудад баримт бичиг төлөвлөлтийн системээр хүргүүлсэн.	
3.1.3.3	Бэлчээрийн фото мониторингийн багаж хэрэгслийг шинэчлэх шаардлагатай сумдын судалгааг гаргах, мөн багаж хэрэгслээр хангах ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Багаж, хэрэгслийн тоо	-	Эхний хагас жилд: Бэлчээрийн фото мониторингийн багаж хэрэгслийг шинэчлэх судалгааг гаргаж ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлж, багаж хэрэгслээр хангах ажлыг зохион байгуулсан байна.	ГХБХБГазар 15 сумын газрын даамлуудыг бэлчээрийн газрын фото мониторингийн хээрийн судалгааны ажилд хэрэглэгдэх сүүлийн үеийн гар GPS, зургийн аппаратаар хангаж өгөх хүсэлтийг Өмнөговь аймгийн Засаг даргын тамгын газарт 2024 оны 4 дүгээр	

						сард хүргүүлж ажилласан. Бэлчээрийн фото мониторингийн багаж хэрэгслийг шинэчлэх судалгааг гаргаж ГХБХБГ-ын даргын 2024 оны 255 тоот албан бичгээр ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн.	
3.1.4	Газрын төлөв байдал чанарын хянан баталгаа хийх ажлыг удирдлага, зохион байгуулалтаар хангаж ажиллах	Үйл ажиллагаа	Төлөвлөгөөт болон захиалгат хянан баталгаа хийгдсэн тоо	Газрын төлөв байдал чанарын хянан баталгаа хийсэн ажлын тайлан мэдээ	Газрын төлөв байдал чанарын хянан баталгаа хийх ажлыг зохион байгуулахад тулгамдаж буй асуудлыг шийдвэрлэж, хянан баталгааны үр дүнг мониторингийн цахим системд оруулсан байна.		
3.1.4.1	Газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгаа хийж, цахимаар болон хэвлэмэл байдлаар ирүүлсэн тайлан, дүгнэлтийг хянаж, баталгаажуулах	Үйл ажиллагаа	Захиалгат хянан баталгаа хийж, баталгаажсан тайлан, дүгнэлтийн тоо	2023 онд нийт 184 тайлан, дүгнэлт баталгаажуулсан.	Эхний хагас жилд: Цахим системээр хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг баталгаажуулахад гарч буй алдаа, зөрчлийг засварлаж, тайлангийн үр дүнг сайжруулсан байна. Цахимаар илгээсэн хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг хянаж баталгаажуулсан байна. Жилийн эцэст: Цахимаар илгээсэн хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг хянаж баталгаажуулсан байна.	Суурь судалгаа, мониторингийн хэлтсээс 2024 оны 4 дүгээр сарын 23-ны өдөр зохион явуулсан 21 аймгийн ГХБХБГ-ын мониторингийн асуудал хариуцсан албан хаагчдад шинэчлэн батлагдсан "ГАЗРЫН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ ЧАНАРЫН УЛСЫН ХЯНАН БАТАЛГАА ХИЙХ ЖУРАМ"-ыг танилцуулах, үйл ажиллагаандаа мөрдөхөд анхаарах асуудлууд сэдэвт цахим сургалтад хамрагдсан. 11 сарын 23-ны байдлаар газрын мониторингийн цахим системээр дамжуулан ирүүлсэн нийт 206 газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны ажлыг хянаж, баталгаажуулсан.	
3.1.4.2	Орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хийгдэх газрын төлөв байдал, чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлыг зохион байгуулах	Орон нутгийн төсөв	Орон нутгийн төсвөөр хийгдсэн ажлын тоо	-	Эхний хагас жилд: Орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хийгдэх газрын төлөв байдал, чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлын даалгаврыг боловсруулж, агентлагаас санал авч батлуулсан байна. Жилийн эцэст: Газрын төлөв байдал, чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлын эцсийн шатны тайланг хянаж, ажлын үр дүн, тоон мэдээллийг гүйцэтгэгч байгууллагаар газрын мониторингийн цахим системд оруулахад хяналт тавьж,	Өмнөговь аймгийн 2024 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд 15 сумын хот тосгон, бусад суурин газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажилд 300 000 000 /Гурван зуун сая/ төгрөгийг орон нутгийн төсөвт суулгасан. 15 сумын хот тосгон, бусад суурин газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажлын даалгаврын саналыг Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын 2024 оны 04 дүгээр сарын 11-ний өдрийн 157 дугаар албан бичгээр ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлэн санал авсан. Ажлын даалгаврыг	

					мэргэжил арга зүйгээр хангаж ажилласан байна.	аймгийн Засаг даргын тамгын газар болон Орон нутгийн худалдан авах газарт хүргүүлж, тендрийг зарлуулан ажилласан. Гүйцэтгэгчийг эцсийн байдлаар сонгон шалгаруулаагүй байгаа тул тухайн ажил он дамжин хэрэгжихээр болсон.	
3.1.4.3	Атар газраас тариалангийн ангилалд шилжүүлэх саналыг судлаж, холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд санал, дүгнэлт боловсруулах.	Үйл ажиллагаа	Ирүүлсэн саналын тоо	Улсын Их Хурлын 2022 оны 36 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг гаргаж, тус газрын 2023 оны 05 дугаар сарын 31-ний өдрийн 1/1171 тоот албан бичгээр Ерөнхийлөгчийн Тамгын газарт хүргүүлсэн.	Эхний хагас жилд: Атар газрын ангилал шилжүүлэхээр холбогдох байгууллагуудаас ирүүлсэн албан бичгийг судлан шийдвэрлэсэн байна. Жилийн эцэст: Атар газрын ангилал шилжүүлэхээр холбогдох байгууллагуудаас ирүүлсэн албан бичгийг судлан шийдвэрлэсэн байна.	ГЗБГЗЗЕГ-ын даргын 2024 оны 1/3078 дугаар албан бичгийн дагуу газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө болон сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөнд нийцүүлэн атар газрыг тариалангийн газарт шилжүүлэх саналыг ирүүлэх тухай ГХБХБГ-ын даргын 2024 оны 518 тоот албан бичгийг сумдын газрын даамлуудад хүргүүлсэн.	
3.1.5	Тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө боловсруулах, хэрэгжүүлэх	Үйл ажиллагаа	Газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн цахим системд оруулсан төслийн тоо	21 аймгийн 330 сумын 2022 оны сумын тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө боловсруулсан байдалд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн.	Тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг Газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн цахим системд бүрэн оруулж, хэрэгжилтэнд системээр хяналт тавьж, шаардлагатай арга хэмжээг зохион байгуулсан байна.		
3.1.5.1	Сумын тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт тавьж, биелэлтийг 2024 оны 4 дүгээр улиралд багтаан тайлагнах	Үйл ажиллагаа	Бүх сум	Сумын тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө хэрэгжилт болон газар олголтын байдалд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн.	Тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт тавьж, гарсан зөрчлийг арилгаж тайлагнасан байна. Сумын тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлтийг 12 дугаар сарын 20-ны дотор ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	Өмнөговь аймгийн хэмжээнд 15 сумын 2024 оны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөгөөр нийт 431 нэгж талбарыг олгохоор батласан. Газрын тухайн хуульд нэмэлт өөрчлөлт орсоноор Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 136 дугаар тогтоолоор 282 нэгж талбар жагсаалт батлагдсан. Тогтоолд тусгагдаагүй хасагдсан 149 нэгж талбарыг хянан үзэхэд жагсаалтанд оролгүй орхигдсон 15 нэгж талбар байна. Сумдын 2024 оны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгагдсан Цогтцэций сумын 12	

						<p>нэгж талбар бүхий 1634.52 га, Даланзадгад сумын 2 нэгж талбар бүхий 1.2 га, Гурвантэс сумын 2 нэгж талбар бүхий 5,2 га газар нь өөрийн “Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл” олгогдсон талбайд газар эзэмших хүсэлт гаргасан хуулийн этгээдүүд байсан бөгөөд Засгийн газрын 2024 оны 136 дугаар тогтоолоор үндэслэлгүйгээр хасагдсан тул ГЗБГЗЗЕГазарт дахин танилцуулан 2024 оны 05 сарын 29-ний өдрийн Засгийн газрын хуралдаанд тодотголоор нэмж оруулахаар санал хүргүүлээ. Баян-Овоо, Булган, Даланзадгад, Гурвантэс, Ханхонгор, Мандал-Овоо, Цогт-Овоо сумдууд эхний хагас жилийн байдлаар газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөндөө тодотгол оруулсан байна.</p> <p>Газар зохион байгуулалтын 2024 оны төлөвлөгөөг боловсруулж аймаг сумдын ИТХ-аар хэлэлцүүлэн цахимд оруулсан. Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 136 дугаар тогтоолоор аймгийн хэмжээнд 282 нэгж талбарт 7244,63га газрыг иргэн, хуулийн этгээдэд олгохоор тусгасан.</p> <p>2024 оны 74 дүгээр тогтоолоор 61 нэгж талбарт 2985.4га газрыг олгохоор тусгасан.</p> <p>2024 оны 11 сарын 25-ний өдрийн байдлаар 77 нэгж талбарт 2245.5 га газрыг олгож 22,5 хувийн биелэлттэй байна.</p>	
3.1.5.2	Сумын газрын даамлыг мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө, мэдээллээр хангах, сургалт зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	4 сургалт	-	Улиралд нэг удаа цахим болон танхимаар сургалт зохион байгуулсан байна. Сургалт зохион байгуулсан тайлан мэдээг тухай бүр тайлагнасан байна.	Сумдын иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын дарга, Засаг дарга, сумдын газрын даамлуудад газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө, албан даалгавар болон хуулийн нэмэлт өөрчлөлт, шинээр батлагдсан журам зэрэг нийт 2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар 14 удаагийн чиглэлийг	

						Газрын даргын албан бичгээр хүргүүлэн ажилласан. 2024 оны 10 сарын 08-ний өдөр ГЗБГЗЗЕГазрын Газар зохион байгуулалтын хэлтсээс 2025 оны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө боловсруулахад анхаарах асуудлуудын талаар сумдын газрын даамлуудад чиглэл өгч цахим хурал хийсэн. 2024 оны 10 сарын 16-нд ГЗБГЗЗЕГ-ийн хэлтсийн дарга Ш.Мандахзул, мэргэжилтэн Оюунтуяа, Б.Мөнхзул, Батнасан нар тус аймгийн газрын харилцааны 70 жилийн ойн хүрээнд зохион байгуулсан сумдын даамлуудыг чадавхжуулах сургалтыг хийсэн.	
3.1.5.3	Монгол улсын иргэнд 2025 онд өмчлүүлэх газрын нийт хэмжээ, байршил, зориулалтын саналыг 2024 оны 3 дугаар улиралд багтаан аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар хэлэлцүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	2025 онд иргэнд өмчлүүлэх газрын хэмжээ, байршил, зориулалтын санал	Жил бүр хийгддэг.	Жилийн эцэст: Иргэнд 2025 онд өмчлүүлэх газрын хэмжээ, байршил, зориулалтын саналыг сум тус бүрээр гаргаж, аймгийн ИТХ-аар хэлэлцүүлж, 10 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	Аймгийн хэмжээнд 2025 онд 3373 иргэнд 267,09га газрыг өмчлүүлэхээр 15 сумын Засаг даргаас саналыг авч нэгтгэн төсөл боловсруулан аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны 12 сарын 03-ний өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэхээр тогтоолын төсөл, танилцуулгыг бэлдээд байна. Баяндалай сум 8 иргэнд 0.51га, Баян-Овоо сум 2 иргэнд 0,14га, Гурвантэс сум 64 иргэнд 4,38га, Даланзадгад сум 2523 иргэнд 206,28га, Манлай сум 9 иргэнд 1,02га, Номгон сум 20 иргэнд 1,5га, Ханбогд сум 11 иргэнд 0,82га, Ханхонгор сум 107 иргэнд 7,99га, Хүрмэн сум 101 иргэнд 1,4га, Цогт-Овоо сум 35 иргэнд 7,08га, Цогтцэций сум 480 иргэнд 35,97га газрыг тус тус өмчлүүлэхээр төлөвлөв. Булган, Мандал-Овоо, Ноён, Сэврэй сумдууд 2025 онд иргэнд газар өмчлүүлэхгүй.	
3.1.5.4	2025 оны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг батлуулах ажлыг зохион байгуулж, тухайн жилд эзэмшүүлэх,	Үйл ажиллагаа	2024 онд иргэнд өмчлүүлэх газрын	-	Жилийн эцэст: Аймгийн хэмжээнд сумын 2025 оны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төслийг 2024 оны	Сумдын 2025 оны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг иргэн хуулийн этгээдийн саналыг үндэслэн боловсруулан Газар	

	ашиглуулах газрын байршил, хэмжээ, зориулалтын жагсаалтыг гарган хүргүүлэх		хэмжээ, байршил, зориулалтын санал		3-р улиралд багтаан баталгаажуулах ажлыг зохион байгуулж, тухайн жилд эзэмшүүлэх, ашиглуулах газрын байршил, хэмжээ, зориулалтын жагсаалтыг батлах тухай тогтоолын төсөлд тусгах саналаа 2024 оны 11 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	зохион байгуулалт, төлөвлөлтийн цахим системд төсөл байдлаар үүсгээд байна. 2025 онд нийт 3373 иргэнд 267,09га газрыг өмчлүүлэхээр, 455 иргэн, хуулийн этгээдэд 8836.07га газрыг эзэмшүүлж, ашиглуулахаар төлөвлөсөн. 2024 оны 11-р сарын 27-ний өдрийн байдлаар 15 сум болон ГХБХБГ-ын 2025 оны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төслийг хянуулахаар төслийн явцыг ахиулан, ГЗБГЗЗЕГазарт дүгнэлт гаргуулах тухай ГХБХБГ-ын даргын албан хүсэлтийг хүргүүлсэн.	
3.1.7	Газрын нэгдмэл сангийн тооллого, бүртгэл, газрын нэгдмэл санд гарч буй өөрчлөлт, шилжилт хөдөлгөөнийг бүртгэх, хянах	Үйл ажиллагаа	Газрын нэгдмэл сангийн 2021 оны улсын нэгдсэн тайлан	Газрын нэгдмэл сангийн 2020 оны улсын нэгдсэн тайлан Засгийн газарт танилцуулагдсан.	Газрын нэгдмэл сангийн тооллого, бүртгэлийн үйл ажиллагааг эрхэлж газрын нэгдмэл санд гарч буй өөрчлөлт, шилжилт хөдөлгөөн бүртгэгдсэн байна.		
3.1.7.1	Газрын нэгдмэл сангийн 2024 оны тайланг сумдаас авч нэгтгэн, ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлэх	Үйл ажиллагаа	Газрын нэгдмэл сангийн 2024 оны тайлан	Газрын нэгдмэл сангийн 2023 оны тайланг 2024 оны 01 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн.	Жилийн эцэст: Газрын нэгдмэл сангийн 2024 оны тайланг хуульд заасан хугацаанд хүлээн авч нэгтгэн, дараа оны 01 сарын 15-ны өдрийн дотор ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	Газрын нэгдмэл сангийн 2024 оны тайланг сумдаас авч нэгтгэн 2025 оны 1 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлэн ажиллана.	
3.1.7.2	Газрын нэгдмэл сангийн тайланг Газрын нэгдмэл сангийн мэдээллийн системээс гаргах ажлын хэрэгжилтийг хангах	Үйл ажиллагаа	Газрын нэгдмэл сангийн тайлан	-	Жилийн эцэст: Газрын нэгдмэл сангийн тайланг Газрын нэгдмэл сангийн мэдээллийн системээс гаргасан байна.	Газрын нэгдмэл сангийн тайланг Газрын нэгдмэл сангийн мэдээллийн системээс гаргах саналыг газрын кадастрын мэдээллийн сангийн хөгжүүлэлтэнд оруулах саналыг ГЗБГЗЗЕГазарт хүргүүлсэн.	
3.1.9	Салбарын архивын албан мэдээллийг бүрдүүлэн, сан хөмрөг үүсгэх, архивлах	Үйл ажиллагаа	30 ажил Баянзүрх дүүргийн нэгж талбарын хувийн хэрэг	2021 онд 65 ажлын бүрдлийг шалгаж акт үйлдэн хүлээн авсан. Налайх дүүргийн нэгж талбарын хувийн хэргийн баримтыг хүлээн авсан.	Төрийн архивт хүлээлгэн өгөхөөр ирүүлсэн 30 ажлыг шалгаж акт үйлдэн хүлээн авна. Баянзүрх дүүргийн 35543 нэгж талбарын хувийн хэргийн 678 хадгаламжийн нэгжийн баримтыг төрийн архивт хүлээн авсан байна.		

3.1.9.1	Байгууллагын хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалтад заасан болон архивт ирүүлсэн ажлыг хүлээн авах	Үйл ажиллагаа	Үүсгэсэн хадгаламжийн нэгжийн тоо	2023 онд 40 нэр төрлийн 62 боть ажлын бүрдлийг шалгаж акт үйлдэн хүлээн авсан.	Эхний хагас жилд: Байгууллагын хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалтад заасан болон архивт ирүүлсэн ажлыг хүлээн авч, данс бүртгэл үүсгэсэн байна. Жилийн эцэст: Байгууллагын хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалтад заасан болон гэрээт ажлын хүрээнд хийж төрийн архивт ирүүлсэн ажлыг хүлээн авч, данс бүртгэл үүсгэсэн байна. Архивт хадгалагдаж байгаа баримтын бүрэлдэхүүн, тоо хэмжээ, хадгалалт, өөрчлөлт, хөдөлгөөний мэдээлэл болон нэгж талбарын хувийн хэргийн судалгааг загварын дагуу гаргаж, 12 дугаар сарын 10-ны дотор ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	2024 оны жилийн эцсийн байдлаар 40 нэр төрлийн 62 боть ажлын бүрдлийг шалгаж акт үйлдэн хүлээн авсан.	
3.1.9.2	Аймгийн ГХБХБГ-ын архивт нэгж талбарын хувийн хэргийг сумдаас татан төвлөрүүлэх	Үйл ажиллагаа	Татан төвлөрүүлсэн нэгж талбарын хувийн хэргийн тоо	Сургалтад хамрагдаж, зааварчилгааны дагуу нэгж талбарын хувийн хэргийн баримтыг цэгцэлсэн.	Эхний хагас жилд: Хувийн хэргийн бүрдлийг шалган акт үйлдэн хүлээн авч, мэдээг ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна. Жилийн эцэст: Хувийн хэргийн бүрдлийг шалган акт үйлдэн хүлээн авч, мэдээг ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	2024 оны жилийн эцсийн байдлаар сумдаас хувийн хэргийг татан төвлөрүүлэх төлөвлөгөө гарган, Манлай сумаас хувийн хэргийг татан төвлөрүүлсэн.	
3.1.11	Хот байгуулалтын үйл ажиллагааны хэрэгжилт	Үйл ажиллагаа	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	-	Хот байгуулалтын чиглэлээр хийгдэх төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулсан байна.		
3.1.11.1	Хот, суурин газрын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг хууль тогтоомжийн дагуу боловсруулан батлуулах ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар батлуулсан баримт бичгийн тоо	-	Эхний хагас жилд: “Газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн цахим систем”-д шинээр батлагдсан хот суурин газрын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний мэдээллийг оруулсан байна.	Даланзадгад сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар “Эм Эм Архитект” ХХК хийж гүйцэтгүүлэн аймгийн ИТХурлын 2024 оны 04 дүгээр сарын 30-ний өдрийн хуралдаанаар батлуулан ажилласан.	
3.1.11.2	Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 ны 12 дугаар сарын 13-ны өдрийн хуралдааны 50 дугаар тэмдэглэлийн хэрэгжилтийг ханган ажиллах	Үйл ажиллагаа	Зардлын хэмжээ	Улсын хэмжээнд 162 сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө батлагдсан.	Эхний хагас жилд: Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 ны 12 дугаар сарын 13-ны өдрийн хуралдааны 50 дугаар тэмдэглэлтэй холбоотойгоор төлөвлөгөө боловсруулах даалгаврын төслийг холбогдох норм, дүрмийн дагуу боловсруулан баталгаажуулж	2024 оны жилийн эцсийн байдлаар Даланзадгад сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар “Эм Эм Архитект” ХХК хийж гүйцэтгүүлэн аймгийн ИТХурлын 2024 оны 04 дүгээр сарын 30-ний өдрийн	

					шаардагдах зардлыг орон нутгийн төсөвт тусгах ажлыг зохион байгуулж хэрэгжилтийг ханган ажилласан байна.	хуралдаанаар батлуулан ажилласан.	
3.1.12	Барилга байгууламж, тохижилт, ногоон байгууламж, инженерийн бэлтгэл арга хэмжээ, инженерийн шугам сүлжээ, авто замын сүлжээний мэдээллийг “Урбан менежер систем”-д бүртгэх	Үйл ажиллагаа	-	21 аймгийн 330 сумын мэдээлэл бүртгэгдсэн.	Улсын хэмжээнд барилга байгууламж, тохижилт, ногоон байгууламж, инженерийн бэлтгэл арга хэмжээ, инженерийн шугам сүлжээ, авто замын сүлжээний мэдээллийг бүртгэсэн байна.		
3.1.12.1	Шинээр барих барилга байгууламж, тохижилт, ногоон байгууламж, инженерийн бэлтгэл арга хэмжээ, инженерийн дэд бүтцийн мэдээллийг “Урбан менежер систем”-д бүртгэх	Үйл ажиллагаа	Системд бүртгэсэн мэдээллийн тоо	Бүх сумдын барилга байгууламж, тохижилт, ногоон байгууламж, инженерийн дэд бүтцийн мэдээлэл бүртгэгдсэн.	<p>Эхний хагас жилд: Шинээр нэмэгдсэн барилга байгууламж, тохижилт, ногоон байгууламж, инженерийн бэлтгэл арга хэмжээ, инженерийн дэд бүтцийн мэдээллийг бүртгэсэн байна.</p> <p>Жилийн эцэст: Шинээр нэмэгдсэн барилга байгууламж, тохижилт, ногоон байгууламж, инженерийн бэлтгэл арга хэмжээ, инженерийн дэд бүтцийг мэдээллийг бүртгэсэн байна.</p>	<p>2024 оны 4-р сарын 1-ны өдрөөс цахим систем шинэчлэгдэн Улс, орон нутаг, төсөл хөтөлбөрөөр шинээр хэрэгжиж буй барилга байгууламж, тохижилт, ногоон байгууламжийн мэдээллийг Архитектур төлөвлөлтийн даалгавраас, ажил эхлүүлэх үргэлжлүүлэх зөвшөөрөл олгох хүртэлх бүх үе шатны ажил нь Urban.gov.mn цахим системээр олгож, бүртгэлжүүлэн ажиллаж байна. 2024 онд шинээр ашиглалтад орсон барилга байгууламжуудын мэдээллийг цаасан байдлаар бүрдүүлсэн байна. Үүнд:</p> <p>2024 ашиглалтад орсон барилга:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Даланзадгад сум-15 ✓ Ханхонгор сум-3 ✓ Ханбогд-15 ✓ Баяндалай-2 ✓ Гурвантэс-8 ✓ Цогтцэций-9 ✓ Мандал-Овоо-3 ✓ Ноён-2 ✓ Баян-Овоо-1 ✓ Цогт-Овоо-1 ✓ Манлай-3 ✓ Номгон-1 ✓ Булган-1 барилга байгууламж <p>2024 онд ашиглалтад орсон шугам сүлжээ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ханбогд суманд 	

						<ul style="list-style-type: none"> ✓ Цэвэр усны 10600м, ✓ Бохир усны 8600м, • Ханхонгор суманд <ul style="list-style-type: none"> ✓ Дулааны 114м ✓ Бохир усны 2505м ✓ Цэвэр усны 570м • Цогтцэций суманд <ul style="list-style-type: none"> ✓ Цэвэр усны 4570м ✓ Дулааны 1902м, ✓ Бохир усны 2880м, • Даланзадгад суманд <ul style="list-style-type: none"> ✓ Цэвэр усны 9250м ✓ Дулааны 2600м <p>Бохир усны 9000м</p>	
3.1.12.2	Хот байгуулалтын кадастрын цахим систем /Urban.gov.mn/-д өгөгдөл мэдээллийг бүрэн оруулж холбогдох журам, зааврын дагуу өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагааг хангаж ажиллах	Үйл ажиллагаа	Хот байгуулалтын кадастрын цахим системд шинээр бүртгэгдсэн өгөгдөл, мэдээлэл	Хот байгуулалтын кадастрын цахим систем /Urban.gov.mn/ хэрэглээнд нэвтэрсэн.	Хот байгуулалтын кадастрын цахим систем /Urban.gov.mn/-д шаардлагатай өгөгдөл, мэдээлэл бүртгэгдэж холбогдох журам зааврын дагуу барилга, байгууламжийн бүртгэл, мэдээлэл хөтлөгдөж системийн өдөр тутмын үйл ажиллагаа тогтмол хийгдсэн байна.	Иргэн, аж ахуйн нэгжийн Архитектур төлөвлөлтийн даалгавар, Ажил эхлүүлэх үргэлжлүүлэх зөвшөөрлийн хүсэлтийг Хот байгуулалтын цахим систем /Urban.gov.mn/-ээр тухай бүр олгон ажиллаж байна. Архитектур төлөвлөлтийн даалгавар: <ul style="list-style-type: none"> • Буцаасан хүсэлт 35 • Цахим системээр олгосон 103 Барилгын ажил эхлүүлэх, үргэлжлүүлэх зөвшөөрөл: <ul style="list-style-type: none"> • Эхлүүлэх зөвшөөрөл 44 • Үргэлжлүүлэх зөвшөөрөл 13 • Нэмэлт өөрчлөлт 7 	
3.1.14	Худалдан авах ажлыг төлөвлөх, хэрэгжилтийг зохион байгуулах, хяналт тавих	Үйл ажиллагаа	1 Төлөвлөгөө, 2 тайлан, ажил үйлчилгээний тоо	Ерөнхий төлөвлөгөөнд туссан 12 ажил, үйлчилгээний худалдан авалтыг хийж, гүйцэтгэгчтэй гэрээ байгуулан,	Ерөнхий төлөвлөгөөг баталж, төлөвлөгөөн туссан ажлууд бүрэн хэрэгжиж, тайланг хагас, бүтэн жилээр гаргаж ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн байна.		

				гэрээт ажлыг хүлээн авсан.			
3.1.14.1	Байгууллагын 2024 оны бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах ерөнхий төлөвлөгөөг нэгтгэн боловсруулж, батлуулах, тайлагнах	Үйл ажиллагаа	1 Төлөвлөгөө, 2 тайлан	2023 оны худалдан авах ерөнхий төлөвлөгөө батлуулсан.	Худалдан авах ерөнхий төлөвлөгөөг нэгтгэн боловсруулж, батлуулсан байна. Тайланг хагас, бүтэн жилээр гаргаж ГЗБГЗЗЕГ-г хүргүүлсэн байна.	2024 оны бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах ерөнхий төлөвлөгөөг газрын даргаар батлуулан, бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах ажиллагаа явагдсан тохиолдолд тайланг хүргүүлэн ажиллана.	

ДӨРӨВ. ХУУЛИАР ОЛГОСОН НИЙТЛЭГ ЧИГ ҮҮРГИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭ

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэлийн хувь
4.1.1	Төрийн албаны тухай болон холбогдох хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Тухай бүр	-		-	
4.1.1.1	Төрийн албаны тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Тухай бүр	-	Хууль тогтоомжид өөрчлөлт орсон тохиолдолд албан хаагчдын албан тушаалын ангилал, зэрэглэл, жагсаалтад нэмэлт өөрчлөлт оруулах санал боловсруулж, холбогдох байгууллагад хүргүүлэх, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах ажлыг зохион байгуулсан байна.	Захиргааны чиглэл 2024.02.27-нд "Хот байгуулалтын кадастр, хот байгуулалтын төлөвлөгөө"-ний талаар -2024.07.03-ны "Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулах, тайлагнах" загвар мэдээлэл -2024.09.23 "Архив албан хэрэг хөтлөлтийн стандарт"-ын талаарх мэдээлэл -2024.10.10 "Авлигын эсрэг хууль"-ийн шинэчлэгдсэн мэдээлэл -2024.11.08-ны өдөр "Төрийн албаны тухай хуульд 2024 онд орсон нэмэлт өөрчлөлт" -2024.10.08-нд "Төрийн албаны тухай хууль, Хөдөлмөрийн хууль, Хөдөлмөрийн дотоод журам"-д заасан төрийн албан хаагчийн эрх, үүрэг -2024.10.25-нд "Төрийн албаны ёс зүйн тухай хууль"-ийн таницуулга -2024.10.27-нд "Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээ, - 2024.09.28-нд "Хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй Газрын харилцааны баримт, бичгүүдийн жагсаалт"	

					<p>- 2024.08.28-нд "Газрын тухай хууль"-д 2024 онд орсон нэмэлт, өөрчлөлтүүдийн танилцуулга зэргийг РРТ хичээл болгон и-оффис програмаар албан хаагчдад хүргүүлсэн.</p> <p>Газрын удирдлагын хэлтэс Засгийн газрын 2016 оны 10, 2016 оны А/188, 2018 оны 182, 2021 оны 44 тогтоол, 2020 оны 152, Барилга хот байгуулалтын сайдын 2019 оны 208 дугаар тушаал, Сайнгийн сайдын 2019 оны 303, Барилга хот байгуулалтын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2020 оны 173/178 дугаар тушаал, Газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүйн газрын даргын 2019 оны А/109 тушаал, 2020 оны А/30, 2022 оны 209 дүгээр тушаалыг тус тус хэрэгжүүлэн тайлагнаж ажиллаж байна. Барилга хот байгуулалтын сайд, Аймгийн засаг даргатай байгуулсан 2024 онд байгуулсан гэрээнд газрын төлбөр, татвар, үнэлгээтэй холбоотой ажлудыг хэрэгжүүлэн хэрэгжилтийг тайлагнан ажиллаж байна.</p> <p>Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2019 оны 34 дүгээр тушаалаар батлагдсан аргачилсан зааврууд болон 2021 оны 126 дугаар батлагдсан "Зайнаас тандан судлалын аргаар бэлчээрийн газрын мониторинг хийх аргачилсан заавар", Засгийн газрын 2024 оны 92 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралт "Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх журам" зэргийг үйл ажиллагаандаа мөрдөн ажиллаж байна. Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газрын даргын 2024 оны 02 дугаар сарын 20-ны өдрийн 01</p>	
--	--	--	--	--	--	--

						дүгээр албан даалгаврын биелэлтийг гаргаж ажилласан.
4.1.1.2	Сул болон түр эзгүй байгаа орон тоог Төрийн албаны тухай хууль, Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 14 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Төрийн албаны тусгай шалгалт өгөх болзол, журам", "Төрийн албан тушаалд шатлан дэвшүүлэх журам", "Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг өөр албан тушаалд шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулах журам"-ын хүрээнд сонгон шалгаруулах ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажилл агаа	Сул болон эзгүй орон тоо	-	- Сул болон түр эзгүй байгаа орон тоо гарсан тохиолдолд "Төрийн албаны тусгай шалгалт өгөх болзол, журам", "Төрийн албан тушаалд шатлан дэвшүүлэх журам", "Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг өөр албан тушаалд шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулах журам"-ын хүрээнд сонгон шалгаруулах ажлыг зохион байгуулсан байна.	-2024.02.19-ны 61 албан тоот - 2024.05.28 253 албан тоотоор сул орон тооны захиалгыг Төрийн албаны салбар зөвлөлд, -2024.01.26-ны 51 албан тоот - 2024.05.21-ны 242 албан тоотоор сэлгэн, шилжүүлэн ажиллах зарыг Төрийн албаны салбар зөвлөлд тус тус хүргүүлсэн. - 2024 оны 4 дүгээр улирлын Төрийн албаны ерөнхий шалгалтад 4 албан хаагч тэнцэж, төрийн албаны нөөцөд бүртгэгдсэн. 2 албан хаагч "Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн тангараг" өргөсөн. -2024.07.02-ны 367 албан тоот -2024.10.10-ны 487 албан тоот -2024.11.25-ны 529 албан тоотоор сул орон тооны захиалгыг Төрийн албаны салбар зөвлөлд, -2024.07.02-ны 347 албан тоот -2024.11.29-ны 520 албан тоотоор сэлгэн, шилжүүлэн ажиллах зарыг Төрийн албаны салбар зөвлөлд тус тус хүргүүлсэн. Нийт 7 сул орон тооноос 3 сул орон тоо нөхөгдсөн.
4.1.1.3	"Төрийн албан хаагчийн ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааны хөтөлбөр"-ийн хүрээнд хэрэгжүүлэх жилийн төлөвлөгөөг батлан, хэрэгжилтийг хангах ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажилл агаа	Төлөвлөсөн арга хэмжээний тоо	"Төрийн албан хаагчийн ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааны хөтөлбөр" /2021-2025/-ыг баталсан.	"Төрийн албан хаагчийн ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааны хөтөлбөр"-ийн хүрээнд хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг Газрын даргаар батлуулж, холбогдох арга хэмжээг зохион байгуулж, биелэлтийг ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	1 төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжилтийг 2024.06.14-ний өдрийн 294 албан тоот, 2024.12.02-ны 540 дугаар албан тоотоор ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн. Тус төлөвлөгөөний хэрэгжилтээр 17 заалтыг хэрэгжүүлэн нотломж бүхий зургийг тайланд хавсралтаар оруулсан. 2024 онд Төрийн албан хаагч-хүүхэд хоорондын харилцаа, ар гэрийг сайжруулах, цалин нэмэгдлийг нэмэх зорилгоор Нийгмийн баталгааг хангаж ажилласан.
4.1.1.4	Салбарын хэмжээнд "Жэндэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хууль"-ийн хэрэгжилтийг хангах ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажилл агаа	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо	Салбарын хэмжээнд Жэндэрийн талаарх арга	Жэндэрийн эрх тэгш байдлыг хангах төлөвлөгөөг Газрын даргаар батлуулж, хэрэгжилтийг ханган биелэлтийг хагас, бүтэн	1 төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжилтийг 2024.06.14-ний өдрийн 293 албан тоот,

				хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулж батлуулсан.	жилээр гарган ГЗБГЗЗЕГ-т тайлагнасан байна.	2024.12.02-ны 541 дугаар албан тоотой ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн. 2024 онд Барилгын салбарын Жендэрийн бодлогын баримт бичиг болон ялгаатай хүний эрхийг хүндэтгэх зорилгоор 13 арга хэмжээг хэрэгжүүлэн нотломж бүхий зургийг хавсарган тайланг хүргүүлсэн.	
4.1.1.5	“Хүний нөөцийн удирдлагын мэдээллийн нэгдсэн тогтолцоо” цахим системд мэдээллийг оруулах, тухай бүр шинэчлэх	Үйл ажилл агаа	Албан хаагчийн тоо	-	“Хүний нөөцийн удирдлагын мэдээллийн нэгдсэн тогтолцоо” цахим системд мэдээллийг оруулах, тухай бүр шинэчилсэн байна.	Хүний нөөцийн нэгдсэн удирдлагын чиглэлээр 11 арга хэмжээ бүхий төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжилтийг 2024.12.02-ны 542 дугаар албан тоотой хүргүүлсэн.33 албан хаагчийн мэдээллийг “Хүний нөөцийн удирдлагын мэдээллийн нэгдсэн тогтолцоо” цахим системд шинэчлэн оруулж ажилласан.	
4.1.1.6	Хүний нөөцийн тоо бүртгэл, бүрэлдэхүүн хөдөлгөөний мэдээ, судалгааг ГЗБГЗЗЕГ-т ирүүлэх	Үйл ажилл агаа	Мэдээ, судалгааны тоо	-	Хүний нөөцийн чиглэлээрх салбарын албан хаагчдын бүх төрлийн нэгдсэн судалгаа, мэдээллийг цуглуулж, нэгтгэн цаг хугацаанд нь ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн байна.	Хүний нөөцийн тоо бүртгэл, бүрэлдэхүүн хөдөлгөөний нэгдсэн загвараар мэдээ, судалгааг 2024.01.17-ны өдөр цахимаар хүргүүлсэн. Тайланг 2024.12.02-ны 542 дугаар албан тоотой ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн. 2019-2023 оны хоорондох хүний нөөцийн хөдөлгөөний түүхийн судалгааг PPT хэлбэрээр гарган албан хаагчдад хүргүүлсэн.	
4.1.2	Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах	Үйл ажилл агаа	12 удаа	-	Шилэн дансны цахим хуудсанд байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой мэдээллийг заасан хугацаанд оруулсан байна.		
4.1.2.1	Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах	Үйл ажилл агаа	Мэдээллийн тоо	-	Шилэн дансны цахим хуудсанд байгууллагын бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах ерөнхий төлөвлөгөө, тайлан, санхүү, хөрөнгийн зарцуулалт, батлагдсан орон тооны мэдээлэл, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, концесс, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийг сар	2024 онд Шилэн дансны https://shilendans.gov.mn/ сайтад нийт 171 мэдээлэл оруулах төлөвлөгөөтэй, хугацаа болоогүй 12 дугаар сарын 12 мэдээллийг 2025 оны 01 сарын 05 нд бүрэн орно. 11 сарын байдлаар мэдээлэл зохих 169 мэдээллийг хуулийн хугацаанд бүрэн оруулж ажиллаа.Шилэн дансны мэдээлэлийн самбарт 2024 оны төсвийн сарчилсан хуваарь-1,	

					бүр оруулж баталгаажуулсан байна.	төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ-11, 5 сая төгрөгөөс дээш орлого-58, Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын мөнгөн гүйлгээ-27, хууль эрх зүйн мэдээлэл-9, тушаал шийдэр-18 зэргийг тухай бүр шинэчлэн байршуулсан байна.	
4.1.3	Авлигын тухай болон Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах	Үйл ажилл агаа	1 төлөвлөгө ө, 3 тайлан,	-	Төлөвлөө болон тайланг холбогдох байгууллагад хугацаанд нь гаргаж хүргүүлсэн байна.		
4.1.3.1	Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр болон авлигын эсрэг үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулж, хэрэгжилтийг зохион байгуулж, тайлагнах	Үйл ажилл агаа	Тайлангийн тоо	2022 онд хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн тайланг холбогдох байгууллагад хүргүүлсэн.	Байгууллагын хэмжээнд хэрэгжүүлэх авлигын эсрэг үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг Газрын даргаар батлуулсан байна Хэрэгжилтийг хангаж, тайланг ГЗБГЗЗЕГ-т хагас, бүтэн жилээр хүргүүлсэн байна.	1 төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжилтийг 2024.06.14-ний өдрийн 291 албан тоот, 2024.12.02-ны 543 дугаар албан тоотоор ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн. 2024 оны Авлигатай тэмцэх хөтөлбөр нь Авлигын эсрэг хууль, төрийн албан хаагчийн эрх үүрэг, авлигыг мэдэгдэх, мэдээллэх зэрэг ажлыг зохион байгуулж 2 удаа АХА тэмцээн зохион байгуулан мэдээллээ бататгаж ажилласан.	
4.1.3.2	Албан тушаалтнуудын 2024 оны хувийн ашиг сонирхол, хөрөнгө орлогын мэдүүлэг гаргах үйл ажиллагааг зохион байгуулах	Үйл ажилл агаа	Мэдүүлэг гаргагчийн тоо	2021 оны тайланг хугацаанд нь хүргүүлсэн.	Албан тушаалтнуудын 2022 оны хувийн ашиг сонирхол, хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг 2023 оны 02 дугаар сарын 15-ны өдрөөс өмнө авах ажлыг зохион байгуулсан байна.	2024 оны 11 сарын байдлаар 11 албан хаагчийн хувийн ашиг сонирхол, хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг 2024.02.11-ний өдөр гарган meduuleg.iaac.mn цахим системд баталгаажуулсан.	
4.1.3.3	Ашиг сонирхлын зөрчилгүй гэдгээ илэрхийлэх, зөрчил үүссэн тухай мэдэгдлийг хүлээн авч бүртгэх	Үйл ажилл агаа	Мэдүүлгийн тоо	-	Ашиг сонирхлын зөрчилгүй гэдгээ илэрхийлэх, зөрчил үүссэн тухай мэдэгдлийг албан хаагчдаас хүлээн авч бүртгэх, шийдвэрлэх арга хэмжээг зохион байгуулсан байна.	2024 оны 11 сарын байдлаар 203 мэдэгдэл meduuleg.iaac.mn хаягт бүртгэсэн.	
4.1.3.4	Нийтийн албанд томилогдохоор нэр дэвшсэн этгээдийн хувийн ашиг сонирхлын урьдчилсан мэдүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажилл агаа	Мэдүүлгийн тоо	-	Нийтийн албанд томилогдохоор нэр дэвшсэн этгээдийн хувийн ашиг сонирхлын урьдчилсан мэдүүлгийг Авлигатай тэмцэх газарт хүргүүлсэн байна.	2023.11.28-ны 544 албан тоотоор 1 албан хаагчийн хувийн ашиг сонирхлын урьдчилсан мэдүүлэг хянуулж 2023.12.14-нд хариуг ирүүлэн томилсон. 2024.11 сарын байдлаар Өргөх байгууламжийн хяналтын улсын байцаагч, Усны хангамж ариутгах	

						татуургын хяналтын улсын байцаагчийн сул орон тоонд нэр дэвшсэн 2 албан хаагчийн ХАСУМ авлигатай тэмцэх газарт хүргүүлсэн.	
4.1.4	Тогтоол шийдвэрийн, биелэлтэд хяналт тавих	Үйл ажилл агаа	Тогтоол шийдвэрий н бүртгэл хөтөлсөн байдал	78 тогтоол шийдвэрийн биелэлтийг журамд заасан хугацаанд тайлагнасан.	1. Бүртгэлд авсан тогтоол шийдвэрийг Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор баталсан журамд заасан хугацаанд холбогдох газарт тайлагнасан байна.		
4.1.4.1	Улсын Их Хурал, Засгийн газрын тогтоол шийдвэр, Барилга, хот байгуулалтын яам, ГЗБГЗЗЕГ болон бусад байгууллагаас ирүүлсэн шийдвэрийг бүртгэх, хэрэгжилтэд хяналт тавих, тайлагнах	Үйл ажилл агаа	Тогтоол, шийдвэрийн тоо	-	Бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийг хүлээн авч бүртгэлжүүлэн, хэрэгжилтийг хагас, бүтэн жилээр холбогдох газарт тайлагнасан байна.	2024 оны - - - байдлаар 11 албан хаагчийн 114 тогтоол, ирүүлсэн шийдвэрийг бүртгэх, хэрэгжилтэд хяналт тавьж тайланг 2024.06.14-ний өдрийн 290 тоотой АЗДТГ-т хүргүүлсэн. Засгийн газрын 2016 оны 10, 2016 оны А/188, 2018 оны 182, 2021 оны 44 тогтоол, 2020 оны 152, Барилга хот байгуулалтын сайдын 2019 оны 208 дугаар тушаал, Сайнгийн сайдын 2019 оны 303, Барилга хот байгуулалтын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2020 оны 173/178 дугаар тушаал, Газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүйн газрын даргын 2019 оны А/109 тушаал, 2020 оны А/30, 2022 оны 209 дүгээр тушаалыг тус тус хэрэгжүүлэн тайлагнаж ажиллаж байна. Барилга хот байгуулалтын сайд, Аймгийн засаг даргатай байгуулсан 2024 онд байгуулсан гэрээнд газрын төлбөр, татвар, үнэлгээтэй холбоотой ажлудыг хэрэгжүүлэн хэрэгжилтийг тайлагнан ажиллаж байна. Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2019 оны 34 дүгээр тушаалаар батлагдсан аргачилсан зааврууд болон 2021 оны 126 дугаар батлагдсан "Зайнаас тандан судлалын аргаар бэлчээрийн газрын мониторинг хийх аргачилсан заавар", Засгийн газрын 2024 оны	

						92 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралт "Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх журам" зэргийг үйл ажиллагаандаа мөрдөн ажиллаж байна. Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газрын даргын 2024 оны 02 дугаар сарын 20-ны өдрийн 01 дүгээр албан даалгаврын биелэлтийг гаргаж ажилласан. 2024 оны 141 тогтоол, ирүүлсэн шийдвэрийг бүртгэх, хэрэгжилтэд хяналт тавьж тайланг 2024.12.12-ны өдрийн 544 тоот албан бичгээр ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн.	
4.1.5	Байгууллагын хэмжээнд эрх зүйн баримт бичиг боловсруулалт, хэрэгжилтэд хяналт тавих	Үйл ажилл агаа	380 тушаал, 280 гэрээ, 1 журам, 1 эмхэтгэл	-	Тушаал болон гэрээний эрх зүйн үндэслэлийг хянаж, дугаар олгож бүртгэсэн байна. Хөдөлмөрийн дотоод журамд нэмэлт өөрчлөлт орж батлагдсан байна. Эмхэтгэл бэлэн болсон байна.		
4.1.5.1	Газрын даргын тушаалын үндэслэлийг хянаж, бүртгэх, хэрэгжилтийг хангах ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажилл агаа	Тушаалын төслийн тоо	2023 онд 120 тушаал гарч албагдсан байна.	Газрын даргын тушаалын төслийг боловсруулж, бүртгэл хөтөлж, хэрэгжилтийг хангах ажлыг зохион байгуулж, хэрэгжилтийн тайланг гаргасан байна.	2024 оны 12 сарын 02-ны байдлаар А тушаал- 52, Б тушаал-32 үндэслэлийг хянаж, бүртгэх, хэрэгжилтийг хангах ажлыг зохион байгуулсан.	
4.1.5.2	Байгууллагын дотоод үйл ажиллагааг зохицуулсан дүрэм, журмыг шинэчлэн боловсруулж, албажуулан, хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажилл агаа	Шинэчлэн боловсруул сан дүрэм, журмын тоо	-	Байгууллагын хөдөлмөрийн дотоод журамд нэмэлт өөрчлөлт оруулсан байна.	"Хөдөлмөрийн дотоод журам"-д хүний эрхийн болон бусад нийгмийн баталгааны заалтуудыг нэмж оруулан 2024.10.21-ний А/44 дүгээр тушаалаар шинэчлэн баталсан. Ингэхдээ нээлтэй мэдээлэл, төрийн албан хаагчийн ёс зүй, хариуцлага зэргийг онцлон шинэчлэлт хийсэн.	
4.1.6	Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулах, дүгнэх ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажилл агаа	Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын 2023 оны 98 дугаар тушаал	Засгийн газрын 2023 оны 301 дүгээр тогтоолоор журам шинэчлэн батлагдсан.	Журманд заасан хугацаанд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг батлуулж, хэрэгжилтийг тайлагнасан байна.		
4.1.6.1	Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулж батлах, ажлын гүйцэтгэл, үр дүн мэргэшлийн	Үйл ажилл агаа	Үнэлгээний мөрөөр авсан арга	2023 онд албан хаагчдын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг	Төрийн албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг батлах ажлыг зохион байгуулж, биелэлтийг үнэлж, үнэлгээний	ЗГХЭГазрын 2023 оны 98 дугаар тогтоолоор шинэчлэн батлагдсан загварын дагуу нийт 32 албан хаагчийн гүйцэтгэлийн	

	түвшинг үнэлэх, үнэлгээний мөрөөр холбогдох арга хэмжээг зохион байгуулах		хэмжээний тоо	жилээр, гүйцэтгэлийн тайланг хагас, бүтэн жилээр гарган үнэлгээ, дүгнэлт өгч ажилласан.	мөрөөр холбогдох арга хэмжээг авч ажилласан байна.	төлөвлөгөө батлуулан, хэрэгжилтийг гаргуулан, үнэлсэн. Үнэлгээний мөрөөр авч хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг 2024.06.12-ны өдөр газрын даргаар батлуулсан. Үнэлгээний мөрөөр Хяналт, шинжилгээ үнэлгээ хийн ЗДТГ-ын Хяналтын хэлтэст шалгуулан, илэрсэн зөрчлийг арилгах арга хэмжээг авч 2024.12.10-ны өдрийн дотор тайлан, мэдээг хүргүүлнэ.		
4.1.7	Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажилл агаа	Хяналт- шинжилгээ , үнэлгээнд хамрагдалт ын хувь	-	Аймаг, нийслэлийн газрын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага болон тусгай зөвшөөрөл, мэргэжлийн байгууллагын эрхтэй аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн байна.			
4.1.7.1	Сумын газрын даамлуудын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх	Үйл ажилл агаа	Хяналт- шинжилгээ, үнэлгээнд хамрагдсан сумдын тоо	-	Сумын газрын даамлуудын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, тайланг хэлэлцэж, холбогдох арга хэмжээг авч ажилласан байна.	"Уул уурхайн газарт хяналт шалгалтын ажлыг зохион байгуулах, зөрчилтэй нэгж талбарын судалгааг гаргах, нөхөн сэргээлт хийх ажлыг зохион байгуулах" ажлыг зохион байгуулах, хяналт тавих, ажлын хүрээнд Нарийн сухайт нүүрсний орд газруудын уурхай, Тавантолгой нүүрсний орд газруудын уурхай, Оюу толгой уурхайгаар ажиллаж илэрсэн зөрчил тайланг ГЗБГЗЗЕГ азарт ГХБХБГ-ын даргын 2024 оны 249 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн. Газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүйн ерөнхий газрын даргын 2024 оны А/17 дугаар тушаалаар томилогдсон ажлын хэсэг Цогтцэций суманд Газар зохион байгуулалтын хэлтэсийн дарга Ц.Ихбаяр, мэргэжилтэн Түмэндэмбэрэл, Ш.Дашдондог, ГХБХБГ-ын дарга П.Золжаргал, ГУХ-ын хэлтсийн дарга З.Мөнхцэцэг, ахлах мэргэжилтэн Б.Батцэцэг, мэргэжилтэн Э.Сугирсүрэн, Д.Пагамдулам, О.Хатанбаатар нарын 9 хүний		

					<p>бүрэлдэхүүнтэй 3 сарын 11-15-ны өдрүүдэд ажилласан. Хяналт шалгалтаар 2003-2023 онд иргэн, хуулийн этгээдэд эзэмших, ашиглах, өмчлөх эрхээр олгогдсон газрын судалгааг үндэслэн нэгж талбарын хувийн хэргүүдийг тулган шалгах, төлбөр төлж барагдуулж буй эсэх, дуудлага худалдаа, төсөл сонгон шалгаруулалтын материалууд, сумын Засаг даргын захирамж, ИТХ-аас гарсан газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө баталсан тогтоолоод зэргийг эх хувиар нь гаргуулан авч шалгалтыг зохион байгууллаа. Шалгалтаар нийт 6722 газар өмчлөгч, 2780 газар эзэмшигч, ашиглагчийн судалгааг гарган нэгж талбарын хувийн хэрэг, захирамж, тогтоолуудтой тулгасан. 2003-2023 оны эзэмшил ашиглалтаар олгогдсон газруудын дуудлага худалдааны анхны үнийг бодсон.</p> <p>Газрын кадастрын мэдээллийн систем, Газрын биржийн системээс газрын даамлуудын үйл ажиллагаанд хяналт шинжилгээг хийж, цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээ болон хэрэгжүүлэх ажлын талаар и-оффис баримт бичиг боловсруулалтын системээр хугацаатай өгч ажиллаж байна. Эхний хагас жилд нийт 2 удаагийн үүрэг даалгаврыг сумдын газрын даамлуудад өгсөн.</p> <p>11 сарын 19-22-ны өдрүүдэд Ханхонгор, Цогтцэций, Баяндалай, Ноён, Сэврэй сумдын газрын даамлуудын үйл ажиллагаанд хяналт хийж, заавар зөвлөгөө өгч Ханхонгор-88, Ноён, Сэврэй-72, Баяндалай-88 тус тус үнэлэгдэж цаашид ажил сайжруулах арга хэмжээ авах чиглэл хүргүүлсэн.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

						Газрын кадастрын мэдээллийн систем, Газрын биржийн системээс газрын даамлуудын үйл ажиллагаанд хяналт шинжилгээг хийж, цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээ болон хэрэгжүүлэх ажлын талаар и-оффис баримт бичиг боловсруулалтын системээр хугацаатай өгч ажиллаж байна. Нийт 11 удаагийн үүрэг даалгаврыг сумдын газрын даамлуудад өгсөн.	
4.1.8	Хурал, зөвлөгөөн зохион байгуулах	Үйл ажилл агаа		2021 онд 5 хурал, 3 зөвлөгөөн зохион байгуулагдсан.	Хурал, зөвлөгөөн, форумыг хугацаанд нь зохион байгуулж, биелэлтийг тайлагнасан байна.		
4.1.8.1	Монгол улсад Газрын харилцааны мэргэжлийн байгууллага үүсэж хөгжсөний 70 жилийн ойн хүрээнд зарлагдсан “Бүтээлч ажил”-ыг хэрэгжүүлэх	Үйл ажилл агаа	Бүтээлч ажлын тоо, Хэрэгжилт ийн байдал	-	Монгол улсад Газрын харилцааны мэргэжлийн байгууллага үүсэж хөгжсөний 70 жилийн ойн арга хэмжээний төлөвлөгөө болон зарлагдсан бүтээлч ажлуудыг орон нутагтаа зохион байгуулж, хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байна.	Монгол Улсад газрын харилцааны мэргэжлийн байгууллага үүсч хөгжсөний 70 жилийн ойг тохиолдуулан агентлаг болон Өмнөговь аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газраас хэрэгжүүлэх 70 бүтээлч ажлын төлөвлөгөөнд тусгагдсан “Уул уурхайн газарт хяналт шалгалтын ажлыг зохион байгуулах, зөрчилтэй нэгж талбарын судалгааг гаргах, нөхөн сэргээлт хийх ажлыг зохион байгуулах” ажлыг зохион байгуулах, хяналт тавих, ажлын хүрээнд Нарийн сухайт нүүрсний орд газруудын уурхай, Тавантолгой нүүрсний орд газруудын уурхай, Оюу толгой уурхайгаар ажиллаж илэрсэн зөрчил тайланг ГЗБГЗЭГазарт ГХБХБГ-ын даргын 2024 оны 249 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн. Газрын мониторинг, кадастр, газар зохион байгуулалт, төлөвлөлт хариуцсан албан хаагч нарыг чадавхжуулах сургалтад хамруулсан. Өмнөговь аймгийн ГЗБЕТ-ыг шинэчлэн боловсруулж тодотгох ажлыг Инженер геодези ХХК-р хийлгэж аймгийн Иргэдийн	

						<p>төлөөлөгчдийн хуралдаанаар хэлэлцүүлж хүлээн авсан. Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах ажлын хүрээнд төлөвлөлтийн хугацаа дуусаж буй сумдын Засаг дарга нарт ГХБХБГ-ын даргын 2024 оны 218 тоот албан бичиг хүргүүлсэн. Хариуцлагатай газрын аянг орон нутагт зохион байгуулж хэрэгжилтийг ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлэн ажилласан.</p> <p>"Уул уурхайн газар ашиглалтын тооллого хийх, зөрчилтэй нэгж талбарын судалгаа гаргах, зурагжуулах", "Газар зүйн нэрийн тодруулалт хийх, мэдээллийн санг шинэчлэх", "Даланзадгад, Гурвантэс, Цогтцэций, Ханбогд сумдын суурьшлийн хэсгийн 1:1000 масштаб бүхий байрзүйн зураглал, газар доорхи шугам сүлжээний зургийг солбицолын ITRF2020 эринд шинээр хийх", "Өмнөговь аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний тодотгол", "Хот тосгон бусад суурины газрын газрын төлөв байдал чанарын хянан баталгаа", "11 суманд киоск машин нийлүүлэх" "Техник, тоног төхөөрөмж шинэчлэх", "Байгууллагын ажлын байрны засвар" зэрэг нийт 8 бүтээлч ажлыг хийж хэрэгжүүлэн, Монгол улсад Газрын харилцааны мэргэжлийн байгууллага үүсэж хөгжсөний 70 жилийн ойн хүрээнд хэвлэгдэх сэтгүүлд мэдээлэл бэлтгэн</p> <p>Gereltuuya.g@gazar.gov.mn хаягаар хүргүүлсэн.</p>	
4.1.9	Төрийн албан хаагчийн богино болон дунд хугацааны сургалтын хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах	Үйл ажилл агаа	Хөтөлбөри йн хэрэгжилти йн хувь	Засгийн газрын 2019 оны 299 дүгээр тогтоол	Хөтөлбөрийг 100 хувьтай хэрэгжүүлсэн байна.		
4.1.9.1	Батлагдсан "Төрийн албан хаагчийн сургалтын хөтөлбөр"-ийн хүрээнд хэрэгжүүлэх сургалтын	Үйл ажилл агаа	Сургалтын тоо	-	"Салбарын хэмжээнд байгууллагаас хэрэгжүүлэх сургалтын төлөвлөгөө"-г	1 төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжилтийг 2024.06.14-ний өдрийн 287 албан тоот,	

	төлөвлөгөө боловсруулж батлуулах, хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах				боловсруулан Газрын даргаар батлуулж, хэрэгжүүлж ажилласан байна. Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хагас бүтэн жилээр ГЗБГЗЗЕГ-т тайлагнасан байна.	2024.12.02-ны 545 дугаар албан тоотор ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлсэн. Сургалт хөгжлийн төлөвлөгөөний дагуу бүх сургалтад хамрагдаж, нэмэлтээр хамрагдсан сургалт зэргийг нотломж бүхий зургийг хавсарган тайланг хүргүүлсэн.
4.1.9.2	Салбарын хууль тогоомжийн хүрээнд ГХБХБГ-ын албан хаагчдыг болон сумдын газрын даамлуудыг мэргэжил арга зүгээр хангаж, сургалт зохион байгуулах	Үйл ажилл агаа	Сургалтад хамрагдсан албан хаагчдын тоо	-	Газрын тухай хуульд орсон нэмэлт өөрчлөлтийн талаар болон салбарын хууль тогоомжийн хүрээнд байгууллагын албан хаагчид, сумын газрын даамлуудад сургалт зохион байгуулж, мэргэжил арга зүгээр хангаж ажилласан байна.	Захиргаа, удирдлага -Газрын тухай хуульд 2024 онд нэмэлт, өөрчлөлт орсон танилцуулга - 2024.02.27-нд “Хот байгуулалтын кадастр, хот байгуулалтын төлөвлөгөө”-ний талаар -Зөвшөөрлийн тухай хуулийн салбарын хуультай уялдаж байгаа хэсгийн жагсаалт, танилцуулга, - 2024.09.28-нд “Хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй Газрын харилцааны баримт, бичгүүдийн жагсаалт” зэргийг РРТ хичээл болгон и-оффис програмаар албан хаагчдад хүргүүлсэн. Газрын удирдлагын хэлтэс 2024 оны 10 дугаар сарын 16-ны өдөр “Газрын даамлуудыг чадавхжуулах сургалт семинар”-ийг зохион байгуулсан бөгөөд Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газраас Газрын биржийн хэлтсийн дарга Ш.Мандахзул, Газар зохион байгуулалтын хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн Б.Мөнхзул, Кадастрын хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн Т.Оюунтөгс нар газрын биржийн цахим системийн нэмэлт хөгжүүлэлт болон ХБНГУ-ын зарим сайн туршлага, e-gazag гар утасны аппликейшний нэмэлт хөгжүүлэлт, Засгийн газрын 2024 оны 92 дугаар тогтоол, Монгол улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн, хилийн цэс заагийн мэдээллийн сан байгуулах гэрээт ажлын

					<p>танилцуулга, газрын кадастрын мэдээллийн сангийн талаар сургалт мэдээлэл өгсөн. Тус сургалтад Газрын удирдлагын хэлтсийн албан хаагч нар бүгд хамрагдсан.</p> <p>Хяналт, шалгалтын хэлтэс Газар, геодези зураг зүйн хяналтын улсын байцаагч нь Газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүйн ерөнхий газрын газраас Улаанбаатар хотод 2024 оны 04 дүгээр сарын 24-26-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан улсын /ахлах/ байцаагчдыг мэргэшүүлэх, чадавхижуулах сургалтанд хамрагдаж салбарын хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхэд анхаарах асуудлаар мэдлэг, мэргэжлээ дээшлүүлсэн.</p> <p>-Улсын Их Хурлын 2023 оны 91 дүгээр тогтоолоор Монгол улсын Ерөнхий сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг "Газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүйн ерөнхий газар" болсон, Монгол улсын Ерөнхий сайдын 2024 оны 45 дугаар захирамжаар Газар, геодези, зураг зүйн хяналтын улсын (ахлах) байцаагчдын эрх олгосонтой холбогдуулан Засгийн газрын 2023 оны 1 дүгээр сарын 04-ний өдрийн 06 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтын дагуу улсын байцаагчийн эрх олгоход бүрдүүлэх баримт бичгийг бүрдүүлж, Барилга хот байгуулалтын сайдын тушаалаар эрх олгогдсон үнэмлэх тэмдгийг дээрх журмын 2 дугаар хавсралтын дагуу бүртгэл хийж хүлээлгэн өгч, шинэ үнэмлэх тэмдэгээ хүлээж авав.</p> <p>- Газрын харилцааны мэргэжлийн байгууллага үүсэж хөгжсөний 70 жилийн ойн хүрээнд сумдын газрын даамлуудад 2024 оны 10</p>
--	--	--	--	--	--

						дугаар сарын 18-ны өдөр "Төрийн хяналт шалгалтын тухай хууль, Хяналт шалгалт хийх нийтлэг журам, улсын байцаагчийн чиг үүрэг, эрсдэлийн үнэлгээ, хяналтын хуудасны талаар сургалт зохион байгуулсан.	
4.1.10	Байгууллагын үйл ажиллагааг нээлттэй ил тод, шуурхай байх нөхцөл боломжийг бүрдүүлэх	Үйл ажилл агаа	-	-	Байгууллагын үйл ажиллагааны мэдээ олон нийтэд шуурхай хүрдэг болсон байна.		
4.1.10.1	Байгууллагын үйл ажиллагааг сурталчлах ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажилл агаа	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	Салбарын үйл ажиллагаатай холбоотой мэдээ мэдээллийг олон нийтийн цахим сүлжээгээр сурталчилсан.	Салбарын үйл ажиллагаатай холбоотой үйлчилгээг орон нутгийн хэмжээнд сурталчлан таниулж, нийтэд хүргэх арга хэмжээг зохион байгуулсан байна.	Байгууллагын үйл ажиллагааг сурталчлах ажлыг зохион байгуулах ажлын хүрээнд 2024 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдрөөс 19-ны өдөр хүртлэх хугацаанд Гурвантэс сумын Морин заг суурьшлын хэсэгт, Гурвантэс сумын төвд, Ноён, Сэврэй сумдад, 4 дүгээр сарын 25-ны өдөр Байгаль орчин аялал жуулчлалтын газраас зохион байгуулсан "Аялал жуулчлалын салбарын зөвлөлдөх уулзалт-2024" арга хэмжээнд, 4 дүгээр сарын 27-ны өдөр Даланзадгад суманд, 5 дугаар сарын 30-ны өдөр Цогтцэций суманд Газрын нэгдсэн цахим систем egazar.gov.mn-ийн танилцуулга, орон нутагт цахим үйлчилгээний хэрэглээг нэмэгдүүлэх мөн Газрын тухай хууль, Газар эзэмших, ашиглах эрхийн гэрчилгээ олгох журамд орсон нэмэлт өөрчлөлтийн талаар мэдээлэл хүргэж ажилласан. 2024 оны 10 дугаар сарын 16-ны өдөр нээлттэй хааганы өдөрлөг зохион байгуулж ажилласан. Нээлттэй хаалганы өдөрлөгөөр ГХБХБГ-ын албан хаагч нараас гадна сумдын Газрын даамлууд, газрын мэргэжлийн байгууллагын эрхтэй хуулийн этгээдүүдийг оролцуулсан ба давхардсан тоогоор нийт 500 гаруй иргэдэд газрын харилцаатай холбоотой	

						төрийн үйлчилгээг нэг цэгээс хүргэж ажилласан.	
4.1.11	Албан хэрэг хөтлөлтийн ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагааны зардал	Баримт бичиг	2022 онд 3600 албан бичиг, 500 өргөдөл, гомдол хүлээн авсан.	Газарт ирсэн, явсан, өргөдөл гомдлыг "Байгууллагын удирдлагын цогц цахим систем"-д бүртгэлжүүлж, тайлан мэдээг гаргасан байна.		
4.1.11.1	Албан хэрэг хөтлөлтийн үйл ажиллагааг зохион байгуулах, хариутай албан бичиг, өргөдөл гомдлыг шийдвэрлэж, тайлагнах	Үйл ажиллагаа	Ирүүлсэн албан бичгийн тоо, Явуулсан албан бичгийн тоо, Өргөдлийн тоо, Тайлангийн тоо	2023 онд 547 албан бичиг, 488 өргөдөл, гомдол хүлээн авч, 597 албан бичигт дугаар олгон холбогдох иргэн, хуулийн этгээдэд хүргүүлсэн.	- Байгууллагад ирүүлсэн албан бичиг, өргөдөл гомдлыг бүртгэж, холбогдох албан тушаалтанд шилжүүлсэн байна. - Байгууллагаас явуулж буй албан бичгийг бүртгэж, холбогдох байгууллагад хүргүүлсэн байна. - Хариутай албан бичиг, өргөдөл гомдлыг шийдвэрлэлтийн мэдээ тайланг тухай бүр гаргаж, тайлагнасан байна. - Өргөдөл, гомдлын мэдээг холбогдох байгууллагад улирал бүр тайлагнасан байна.	2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар 978 албан бичиг, 373 өргөдөл, гомдол хүлээн авч, 538 албан бичигт дугаар олгон холбогдох иргэн, хуулийн этгээдэд хүргүүлсэн. Өргөдөл, гомдол шийдвэрлэлтийн мэдээ, хугацаа хэтрэлт зэргийн тайланг улирал бүрийн 20-ны өдөр АЗДТГ-т хүргүүлэн ажилласан.	
4.1.12	Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах	Үйл ажиллагаа	Хадгаламжийн нэгж	Байгууллагын Хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалтын дагуу 2022 онд 358 хадгаламжийн нэгж үүсгэсэн.	Байгууллагын архивт баримт хүлээн авах, бүртгэх, нягтлан шалгалт хийх, тоо бүртгэл хөтлөх, тооллого явуулах, хадгалах, хамгаалах, ашиглуулах, данс бүртгэл хөтлөх, устгах үйл ажиллагааг холбогдох журмын дагуу зохион байгуулсан байна.		
4.1.12.1	Байгууллагын архивын албан мэдээллийг бүрдүүлэн, сан хөмрөг үүсгэх, архивлах	Үйл ажиллагаа	Хадгаламжийн нэгжийн тоо	2023 онд 40 төрлийн 62 боть байгууллагын хөтөлж дууссан баримтыг Хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалтын дагуу хадгаламжийн нэгж үүсгэн архивласан.	2024 оны байгууллагын хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалт, нөхөн бүрдүүлэх хуваарь гарган батлуулсан байна. 2023 оны "Хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалт" болон нөхөн бүрдүүлэх хуваарийн дагуу хөтөлж дууссан баримтыг хадгаламжийн нэгж үүсгэн архивласан байна.	2024 оы эхний хагас жилийн байдлаар 40 төрлийн 63 боть байгууллагын хөтөлж дууссан баримтыг Хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалтын дагуу хадгаламжийн нэгж үүсгэн архивласан.	
4.1.12.2	Архив, албан хэрэг хөтлөлт, төрийн байгууллагын дотоод зохион байгуулалтын Улсын үзлэгт бэлтгэх төлөвлөгөөг батлан, хэрэгжилтийг зохион байгуулж, байгууллагын архивын чиг үүргийг хэрэгжүүлэх	Үйл ажиллагаа	1 төлөвлөгөө	-	Эхний хагас жилд: Архивын Улсын үзлэгт бэлтгэх төлөвлөгөө гаргаж, Улсын үзлэгийн бэлтгэл ажлыг хангасан байна. Жилийн эцэст: Улсын үзлэгт бэлтгэх ажлын төлөвлөгөөний дагуу	Архивын Улсын үзлэгт бэлтгэх ажлын төлөвлөгөө 2024.03.11-ний өдөр гаргаж, газрын даргаар батлуулсан. Цаашид Улсын үзлэгийн бэлтгэл ажлыг албан хаагчдын дэмжлэгтэйгээр хангаж байна.	

					хэрэгжилтийг зохион байгуулж, төлөвлөгөөг хэрэгжүүлж, дүгнүүлсэн байна.		
4.2.1	Байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагааг тогтвортой хэрэгжүүлэх	-	Санхүүгийн хяналт шалгалтын дүн	Төсвийн тухай болон НББ-н тухай, Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу Санхүү, төсвийн төлөвлөлт, зарцуулалтыг ил тод тайлагнаж ажилладаг.	Санхүүгийн зөрчилгүй ажилласан байна.		
4.2.1.1	Төсвийн зардлыг бууруулж, хэмнэлт гаргаж ажиллах, бараа материалын болон үйлчилгээний орлогод хяналт тавьж орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийг хангах	Үйл ажиллагаа	Санхүүгийн зөрчилгүй ажилласан байх	Төсвийн тухай болон НББ-н тухай, Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу Санхүү, төсвийн төлөвлөлт, зарцуулалтын тайлан мэдээг хуулийн хугацаанд тайлагнаж ажилласан.	Батлагдсан төсвийн хүрээнд байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг ханган ажилласан байна. Орлогын төлөвлөгөөг биелүүлж санхүү төсвийн зөрчилгүй ажилласан байна.	2024 онд Монгол улсын төсвөөс 1379909.3 мянган төгрөгөөр батлагдаж ирснээс 4-р улирал буюу 11 дүгээр сарын байдлаар 1233384.2 мян төгрөгийн санхүүжилт, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 156666,6 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч зарцуулсан байна. Тайлант үеийн төсвийн зарлагын задаргаагаар нь авч үзвэл Цалин хөлс 811,179.6 нийгмийн даатгалын шимтгэлд 102,988.1 хангамж бараа материалын зардал 184362.8 мянган төгрөгийг тус тус зарцуулж 132853,7 мянган төгрөгийн төсвийн хэмнэлттэй байна. Төсвийн хэмнэлт өөрийн орлогоос бүрдэх зардал 12 дугаар сарын цалин тавигдаагүй хэмнэлттэй байна. Мөн онцлох үйл явдал нь МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН 2024 оны 03 сарын 27 өдрийн 128 дугаар тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалин нэмэгдсэн, орон нутгаас "Нутгийн дэм" хөтөлбөрийн хүрээнд батлагдсан орон тооны 39-н албан хаагч тус бүр 400,000 төгрөгийг сар бүр олгож байна. Засгийн газрын 2024 оны 83 дугаар тогтоолоор "Төрийн захиргааны албан хаагчдад мөнгөн урамшуулал олгох тухай" журмын дагуу 15 албан хаагчдад	

						95,079,198 төгрөгийг олгож ажлын байран дээр тогтвортой ажиллах, нийгмийн баталгааг сайжруулахад үр нөлөө үзүүлж байна.	
4.2.1.2	Байгууллагын санхүүгийн тайланг олон улсын стандартад нийцүүлэн гаргаж, аудитын дүгнэлт гаргуулж, холбогдох байгууллагуудад хүргүүлэх	Үйл ажилл агаа	Санхүүгийн зөрчилгүй ажилласан байх	Төсвийн тухай болон НББ-ийн тухай, Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу Санхүү, төсвийн төлөвлөлт, зарцуулалтын тайлан мэдээг хуулийн хугацаанд тайлагнаж ажилласан.	Санхүүгийн тайлан мэдээг хуулийн хугацаанд гаргаж, холбогдох байгууллагуудад хүргүүлсэн байна.	2024 оны 1 дүгээр улиралын тайланг 04 дүгээр сарын 10, 2 дугаар улиралын тайланг 07 дугаар сарын 17, 3 дугаар улиралын тайланг 10 дугаар сарын 11 нд холбогдох хууль журмын дугуу гаргаж Газар зохион байгуулалт геодези зураг зүйн ерөнхий газарт тус тус тушаагаад байна. Жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг 2024 оны 12 дугаар сарын 31-р дуусгавар болгож Төрийн аудитын газраар баталгаажуулан хуулийн хугацаанд нь тушаана. Жилийн төсвийн зарлагын гүйлгээг шинэчлэгдсэн https://finance.gov.mn/ цахим программаар ,Цалин хөлсний тооцооллыг https://payroll.gov.mn/ цахим программаар тооцоолол хийж байгууллагын дарга ,нягтлан бодогч нар баталж санхүүгийн тайланг бэлтгэж байна.	
4.2.1.3	Өр авлагыг цаг тухайд нь барагдуулж, өмнөх оныхоос бууруулж ажиллах	Үйл ажилл агаа	Санхүүгийн зөрчилгүй ажилласан байх	Төсвийн тухай болон НББ-ийн тухай, Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу Санхүү, төсвийн төлөвлөлт, зарцуулалтын тайлан мэдээг хуулийн хугацаанд тайлагнаж ажилласан.	Үүссэн өр, авлагыг цаг тухайд нь барагдуулж тайлант жилд өр, авлагыг бууруулан ажилласан байна.	Засгийн газрын 388-р тогтоолоор хориглосон тэвчиж болох зардлуудыг хэмнэж, 2024 оны 3 сард үүссэн Түлш халаалтын зардал болох 4133526 төгрөгийн өглөг үүссэнийг 5-р сарийн санхүүжилтээр бүрэн барагдуулж ажилалаа. Үндсэн үйл ажиллагааны зардлуудаа өглөг авлага үүсгэхгүй батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулан ажиллаж байна.	
4.2.1.4	Бараа материалын болон үндсэн хөрөнгийн ашиглалт хадгалалт, хамгаалалтад хяналт тавьж хагас,	Үйл ажилл агаа	Санхүүгийн зөрчилгүй ажилласан байх	Төсвийн тухай болон НББ-ийн тухай, Шилэн дансны тухай	Үндсэн хөрөнгийн болон бараа материалын ашиглалт, хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулж ажилласан байна.	Газрын даргын 2024 оны 6-р сарын 13-ны А/23 тоот тушаалын дагуу эхний хагас жил,А/53 тоот тушаалаар жилийн эцсийн эд	

	бүтэн жилээр тооллого зохион байгуулах			хуулийн дагуу Санхүү, төсвийн төлөвлөлт, зарцуулалтын тайлан мэдээг хуулийн хугацаанд тайлагнаж ажилласан.		хөрөнгийн тооллогын комисс томилогдож, үзлэг тооллогыг хийсэн байна. Тооллогоор байгууллагын ажилчдын хариуцаж байгаа эд хөрөнгө, 15-н сумын газрын даамлуудын хариуцсан эд хөрөнгийг бүрэн хамруулан, тооллого хийж, эд хөрөнгө хариуцагчийн картыг шинэчлсэн байна. 2024 оны 11-р сарын 20-ны өдөр "Нягтлан бодох бүртгэлийг хөгжүүлэх" сангаас зохион байгуулсан эд хариуцагчийг мэргэшүүлэх сургалтад Өмч хамгаалах зөвлөлийн дарга З.Мөнхцэцэг, Нярав Б.Уянга нар хамрагдаж хөрөнгийн хадгалалт хамгаалалтад хяналт тавих мэдлэг чадвараа дээшлүүлсэн байна.	
4.2.1.5	Санхүү болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан, татвар, НДШ-ийн тайлан, Шилэн дансанд оруулах мэдээллийг хууль журамд заасан хугацаанд оруулж мэдээ тайланг холбогдох газруудад хүргүүлсэн байна.	Үйл ажилл агаа	Санхүүгийн зөрчилгүй ажилласан байх	Төсвийн тухай болон НББ-ийн тухай, Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу Санхүү, төсвийн төлөвлөлт, зарцуулалтын тайлан мэдээг хуулийн хугацаанд тайлагнаж ажилласан.	Хуульд заасан хугацаанд мэдээ тайланг тайлагнаж ажилласан байна. Мэдээ тайлангийн хугацааг хоцроохгүй байх.	2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг холбогдох хуулийн журмийн дагуу 2024 оны 12 сарын 31-р дуусгавар болгож, 2025 оны 01 сарын 25-ны дотор Төрийн аудитын байгуулагаахцр баталгаажуулан ГЗБГЗЗЕГазарт тушаахад бэлэн болоод байна. Нийгмийн даатгалын тайлан сар бүрийн 5 дотор, татварын тайланг улирлаар өглөг авлаггүй хуулийн хугацаанд бүрэн тайлагнасан.	

ТАВ. ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ЗАРИМ ЧИГ ҮҮРГИЙГ 2024 ОНД ӨМНӨГОВЬ АЙМАГТ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Д/д	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хүрэх түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтг элийн хувь
5.1	Монгол Улсын хэмжээнд 2024 оныг бүсчилсэн хөгжлийг дэмжих жил болгон зарласан болон хот, хөдөөгийн сэргэлтийн бодлогын хүрээнд шилжин суурьших хүсэлтэй иргэн, өрхөд шаардлагатай амьдрах, оршин суух газрыг	Шилжин суурьшиж байгаа иргэдэд олгосон газрын тоо	Шилжин суурьших хүсэлтэй иргэн, өрхөд амьдрах, оршин суух зориулалттай газрыг саадгүй олгосон байна.	Газрын тухай хууль, Хот байуулалтын тухай хууль, "Алсын хараа 2050" Монгол Улсын урт хугацааны бодлого, Шинэ сэргэлтийн бодлого, Улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө, Өмнөговь аймгийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван чиглэлийн үндсэн чиглэл, Өмнөговь аймгийн Засаг даргын 2020-	

	хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу саадгүй олгож ажиллах		Тоо хэмжээ: Гомдол үүсээгүй байх	2024 оны үйл ажиллагааны “Нутгийн хишиг” хөтөлбөрүүдийг тус тус үндсэлж Өмнөговь аймгийн Даланзадгад сумын Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулж аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2024 оны 17/01 тогтоолоор батлуулсан.
5.2	Нийтийн эдэлбэр газрыг бүртгэлд авах, зориулалтын дагуу ашиглах, хамгаалах, хяналт тавих чиглэлээр хууль тогтоомжид заасны дагуу арга хэмжээг авч ажиллах	Нийтийн эдэлбэр газрыг бүртгэл, хил зааг, солбицолын баталсан тоо	Нийтийн эдэлбэр газрыг бүртгэлжүүлж, хил зааг солбицолыг баталсан байна.	2024 оны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд 3 нэгж талбарт 10,8га газрыг нийтийн эзэмшлийн ногоон байгууламж, цэцэрлэгжүүлэлт, зүлэгжүүлэх талбайн зориулалтаар төлөвлөн, байршил тогтоон батлуулж ажилласан. Нийтийн эдэлбэрийн ногоон байгууламжийн газрын зориулалт, хэмжээ, заагийг аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хуралд танилцуулахаар тогтоолын төсөл бэлдэж 2024 оны 12 сарын 03-ний өдрийн аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хуралдаанаар хэлэлцүүлнэ.
5.3	Ундны усны эх үүсвэр түүний тэжээгдлийн муж, усны сан бүхий газрын хориглолт, хамгаалалтын бүсийг холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу тогтоон баталгаажуулах, Газрын удирдлагын нэгдсэн мэдээллийн санд бүртгүүлэх	Мэдээллийн санд бүртгэгдсэн ундны усны эрх үүсвэр, түүний тэжээгдлийн муж, усан сан хүрий газрын хориглолт, хамгаалалтын бүсийн баталгаажуулсан шийдвэрийн тоо	Хориглолт, хамгаалалтын бүсийг тогтоон, баталгаажуулж, мэдээллийн санд бүртгэсэн байна	Усны сан бүхий газрын хориглолт, хамгаалалтын бүсийг холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу тогтоон газар зохион байгуулалт хот төлөвлөлтийн цахим системд 2024-26-001-9023 тоот төслийн дугаараар байршуулсан.
5.4	Төвлөрсөн инженерийн шугам сүлжээний хамгаалалтын зурвас, автозам, төмөр замын хяналтын зурвас газрыг хууль тогтоомжид заасны дагуу тогтоон баталгаажуулах, Газрын удирдлагын нэгдсэн мэдээллийн санд бүртгүүлэх	Газрын удирдлагын нэгдсэн мэдээллийн санд бүртгүүлсэн зурвас газрын тоо	Хамгаалалт, хяналтын зурвас газрыг тогтоон баталгаажуулж, мэдээллийн санд бүртгэсэн байна.	Төвлөрсөн инженерийн шугам сүлжээний хамгаалалтын зурвас, автозам, төмөр замын хяналтын зурвас газрыг хууль тогтоомжид заасны дагуу тогтоон баталгаажуулах ажлын хүрээнд, Газрын удирдлагын нэгдсэн мэдээллийн санд 2021-16-046-4164 төслийн дугаарт бүртгэж байна. 2024 оны байдлаар 204 нэгж талбарыг оруулсан.

ЗУРГАА. САЛБАРЫН ХЯНАЛТЫН ЧИГЛЭЛЭЭР

6.1	<p>Үерээс урьдчилан сэргийлэх, аюулгүй хангуулах тухай: Барилга Хот байгуулалтын сайдын 2023 оны 07 дугаар сарын 06-ны өдрийн 2023/02 дугаар албан даалгаврын хэрэгжилтийг хангуулах:</p>	<p>Хамтын ажиллагааны хүрээнд үр дүн гарсан байна.</p>	<p>Нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд албан даалгаварын хэрэгжилт хангагдсан байна.</p>	<p>ЗДТГ-ийн захиалгаар Төв, суурин газрын үерийн гамшгийн эрсдэлийг бууруулах зорилгоор ус зайлуулах төв магистраль шугам, далан, шудуу байгуулах /ӨМАШХАГ2023/45 гэрээгээр Би Ди инженеринг ХХК 2070 метр үерийн ус зайлуулах суваг, 600 метр замын усны гаргалгаа, 5 ширхэг ус гаргуур 3,795,732,595 төгрөгөөр хийж гүтгэж байна.</p>	
6.2	<p>Барилгын ажлын аюулгүй байдлыг хангуулах зарим арга хэмжээний тухай Барилга Хот байгуулалтын сайдын 2023 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн 2023/03 дугаар албан даалгаврын хэрэгжилтийг хангуулах.</p>	<p>Албан даалгаврын хэрэгжилтийг хангах чиглэлээр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо</p>	<p>Нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд албан даалгаварын хэрэгжилт хангагдсан байна.</p>	<p>Өмнөговь аймгийн ХХҮГазрын Хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн хяналтын улсын байцаагч нартай хамтран барилгын аюулгүй байдлыг хангуулж ажиллаа.</p> <p>-Салбарын хяналтын газрын даргын баталсан 02-00/04 тоот удирдамжийн дагуу шинээр угсрагдсан болон ашиглагдаж байгаа лифт эзэмшигч, ашиглагч, засвар үйлчилгээ эрхлэгч аж ахуй нэгж байгууллага иргэд зэргийг хамруула 10 лифтэд хяналт шалгалтын ажлыг хийж гүйцэтгэлээ. Хяналт шалгалтаар илэрсэн зөрчил дутагдлыг газар дээр нь арилгуулж, хариуцагч иргэд, аж ахуй нэгжүүдэд зөвлөн туслах үйлчилгээг үзүүлэн ажиллалаа. Лифны ашиглалтын хувьд орон сууцны барилга байгууламжуудад 1-10 жилийн насжилттай лифт ашиглагдаж байна. СӨХ байгуулагдаагүйтэй холбоотой засвар үйлчилгээ болон үзлэг шалгалтыг төлөвлөгөөт хугацаанд хийж гүйцэтгэхгүй байгаа ба Даланзадгад сумын Засаг даргын тамгын газартай СӨХ байгуулах талаар хамтран ажиллаж байна.</p> <p>-Салбарын хяналтын газрын даргын баталсан 02-00/12 тоот удирдамжийн дагуу Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан хэрэгцээ шаардлагыг хангуулах зорилгоор барилга байгууламжийн зураг төсөл угсралт ашиглалтын чанар аюулгүй байдалд хяналт шлгалтыг хийж гүйцэтгэлээ. Даланзадгад сумын 6-р багийн нутагт Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн Жаргалан төвийн барилга, Сэргээн засах 40 ортой уламжлалын эмнэлгийн барилга угсралтын ажил 95 хувьтай гүйцэтгэж байна. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн явган замын хөтөч хавтанг хийж гүйцэтгэх журамд өөрчлөлт орох талаар судалгаа хийгдэж</p>	

				байгаатай холбоотойгоор явган замын хавтангийн үйлдвэрүүд хөтөч хавтанг хийж гүйцэтгэхгүй, олдоцгүй байгаатай холбоотойгоор зураг төслөөс зөрөх асуудал үүсч байна. Орон сууц олон нийтийн барилгад дотор гадна орон зайн төлөвлөлт, тэргэнцэртэй иргэдэд тавигдах шаардлагын дагуу зураг төсөлд тусгагдсан боловч барилга угсралтын байгууллагууд налуу зам болон бусад тоноглолыг өөрчлөх, стандартад нийцэхгүй зам талбайг хийж гүйцэтгэх зэрэг алдаа дутагдлыг арилгуулан ажиллаж байна.	
6.3	Нутаг дэвсгэртээ барилга хот байгуулалтын салбарын хууль тогтоомж техникийн зохицуулалт, норм нормативын баримт бичиг, стандартын хэрэгжилтэд хяналт тавьж барилга байгууламжийн чанар, аюулгүй байдлыг хангуулж, хуулийн дугуу арга хэмжээг авч ажиллах.	Барилга байгууламжын чанар, аюулгүй байдлыг хангасан барилга байгууламжын тоо	Нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд барилга байгууламжын чанар аюулгүй байдал хангагдсан байна	- Барилга хот, байгуулалтын яамны салбарын хяналтын газрын баталсан 02-00/08 тоот удирдамжийн хүрээнд улсын болон орон нутгийн төсөв, бусад эх үүсвэрээр хэрэгжиж буй барилга угсралтын ажлын чанар, техникийн аюулгүй байдлыг хангуулах, илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгуулах, болзошгүй эрсдэл, техникийн аюулгүй байдал алдагдахаас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор шалгалтын ажлыг зохион байгуулж ажилласан. Урьдчилан сэргийлэх шалгалтын хүрээнд илэрсэн зөрчил дутагдлыг газар дээр нь арилгуулан ажилласан ба аж ахуйн нэгжид 6 заалт бүхий зөрчил дутагдал арилгуулах тухай хугацаатай албан шаардлага хүргүүлж, хэрэгжилтийг тооцон зөрчил дутагдлыг бүрэн арилгуулан ажилласан байна.	
6.4	Барилга байгууламжын ашиглалтын гэрчилгээ олгох ажлыг зохион байгуулах.	Шинээр олгосон барилга байгууламжийн ашиглалтын гэрчилгээ тоо	Нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд барилга байгууламжинд ашиглалтын ашиглалтыг гэрчилгээ олгосон байна.	Барилгын тухай хуулийн 49 дүгээр зүйлд заасан барилга байгууламжуудын чанар аюулгүй байдлын түвшингээр ашиглалтын гэрчилгээ олгох журмын төсөл шинэчлэгдэн найруулагдаж байгаатай холбогдуулан гэрчилгээжүүлэх ажил хийгдэж эхлээгүй байна.	
6.5	Улсын байцаагчдыг мэргэшүүлэх сургалтанд хамруулах, тэдний ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах	Сургалтанд хамрагдсан албан хаагчдын тоо	Улсын байцаагчдын мэдлэг ур чадвар ажиллах орчин сайжирсан байна.	Барилга хот байгуулалтын яамнаас 2024 оны 04 дүгээр сарын 05-ны өдөр Эрдэнэт хотод зохион байгуулсан "Барилгын салбарын удирдах ажилтны зөвлөгөөн"-д Өмнөговь аймгийн Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газрын Хяналт шалгалтын хэлтсийн Барилгын техникийн хяналтын улсын /ахлах/ байцаагчид хамрагдсан. Хот байгуулалт, барилга орон сууцжуулалтын яамны Салбарын хяналтын газраас зохион байгуулсан Өргөх байгууламжийн техникийн хяналтын улсын байцаагч нарыг чадавхжуулах сургалтад 2024 оны 10 дугаар сарын 24-25-ны өдрүүдэд Барилга, өргөх байгууламжийн хяналтын улсын байцаагч Ж.Мөнх-Эрдэнэ хамрагдсан. Сургалтаар Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуулийн талаар болон өнөөгийн тулгамдаж буй асуудал, орон нутагт	

			<p>ажиллаж байгаа улсын байцаагчдийг чадавхжуулах дадлага сургалт хосолсон үр дүнтэй сургалт болсон.</p> <p>- Газар, геодези зураг зүйн хяналтын улсын байцаагч нь Газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүйн ерөнхий газрын газраас Улаанбаатар хотод 2024 оны 04 дүгээр сарын 24-26-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан улсын /ахлах/ байцаагчдыг мэргэшүүлэх, чадавхижуулах сургалтанд хамрагдаж салбарын хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхэд анхаарах асуудлаар мэдлэг, мэргэжлээ дээшлүүлсэн.</p> <p>-Улсын Их Хурлын 2023 оны 91 дүгээр тогтоолоор Монгол улсын Ерөнхий сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг "Газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүйн ерөнхий газар" болсон, Монгол улсын Ерөнхий сайдын 2024 оны 45 дугаар захирамжаар Газар, геодези, зураг зүйн хяналтын улсын (ахлах) байцаагчдын эрх олгосонтой холбогдуулан Засгийн газрын 2023 оны 1 дүгээр сарын 04-ний өдрийн 06 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтын дагуу улсын байцаагчийн эрх олгоход бүрдүүлэх баримт бичгийг бүрдүүлж, Барилга хот байгуулалтын сайдын тушаалаар эрх олгогдсон үнэмлэх тэмдгийг дээрх журмын 2 дугаар хавсралтын дагуу бүртгэл хийж хүлээлгэн өгч, шинэ үнэмлэх тэмдэгээ хүлээж авав.</p> <p>Бусад: ГЗБГЗЗЕГ-аас зохион байгуулсан Хариуцлагатай газрын харилцаа аяны хүрээнд буюу 04 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс 05 дугаар сарын 30-ны өдөр хүртэлх хугацаанд байгууллагын рэх бүхий албан тушаалтан, нийт албан хаагчид аяны удирдамж, төлөвлөгөөний дагуу олон нийтэд мэдээ мэдээлэл, салбарын хууль тогтоомжийг сурталчлах, гарын авлага боршур, постерийг цахимаар түгээх ажлыг зохион байгуулж, орц гарц хаасан, нийтийн эзэмшлийн газрыг дур мэдэн эзэмшиж ашигласан зэрэг зөрчил гаргасан иргэн, аж ахуйн нэгжүүдэд хуулийн дагуу арга хэмжээ авч, сарын аяны тоон болон бичмэл тайланг 7 хоног бүрийн Лхагва, Пүрэв гаригт өссөн дүнгээр гаргаж Ерөнхий газрын хяналт шалгалтын хэлтэст хүргүүлэн ажилласан. Тайлант хугацаа дууссантай холбоотойгоор аяны ажлын тайланг эцсийн байдлаар нэгтгэн хүргүүлсэн.</p>	
--	--	--	--	--

ДОЛОО. МЭДЛЭГ ЧАДВАРАА ДЭЭШЛҮҮЛЭХ ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭ

№	Боловсрол, мэргэжил, мэргэшил, ур чадвараа сайжруулах арга хэмжээ	Хүрэх түвшин	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэрэгжилт
“ТӨРИЙН АЛБАНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬ, САЛБАРЫН ХУУЛЬ ДАГАЛДАН ГАРСАН ХУУЛЬ ТОГТООМЖИД ЗААСАН МЭДЛЭГ ЧАДВАРЫГ ЭЗЭМШИХ, ТАСРАЛТГҮЙ ХӨГЖҮҮЛЭХ” ЗОРИЛТЫН ХҮРЭЭНД				
1	Мэргэжлийн ур чадвар, шаардлатай сургалтад хамрагдах	Богино хугацааны сургалтын хөтөлбөрт хамрагдсан байна.	Сургалтад хамрагдах	<p align="center">ГАЗРЫН УДИРДЛАГЫН ХЭЛТЭС</p> <p>2024 оны 02 дугаар сарын 01-ээс 02-ны өдрийг дуустлах хугацаанд Улаанбаатар хотод “Бүсчилсэн хөгжил Монголын эдийн засгийн чуулга уулзалт”-нд, Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газраас 4 дүгээр сарын 03-ны өдөр “Хариуцлагатай газрын харилцаа” нэртэй аяны цахим сургалтад, Төрийн албаны зөвлөлийн 7:4:10 цахим сургалтанд, Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газраас 5 дугаар сарын 01-ны өдөр “Шинэ хоршоо”, түүнтэй холбоотой газар олголтын талаар цахим сургалтад, 5 дугаар сарын 02-ны өдөр Төрийн албан хаагч нарт зориулсан сургалтад, 5 дугаар сарын 8-ны өдрөөс 9-ны өдрийн дуустлах хугацаанд Улаанбаатар хотод “Орон нутгийн бодлого төлөвлөлтөд уур амьсгалын өөрчлөлтийн асуудлыг тусгах, цаашид аймгийн уур амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулах, дасан зохицох үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулах” сургалтад, Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газраас 5 дугаар сарын 08, 09-ны өдрүүдэд “Шинэ хоршоо”, түүнтэй холбоотой газар олголтын талаар цахим сургалтад, 6 дугаар сарын 6-ны өдөр Улаанбаатар хотод “Газрын тухай хууль болон холбогдох бусад хууль, тогтоомжид орсон нэмэлт өөрчлөлт, Засгийн газрын 2024 он 92 дугаар тогтоолоор шинэчлэн баталсан Газар зохион байгуулалт хийх журмыг сурталчилан таниулах, газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө боловсруулахад анхаарах асуудал, газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн цахим системийн нэмэлт хөгжүүлэлт”-ийн талаарх сургалтад, 6 дугаар сарын 7-ны өдөр Авилгатай тэмцэх газрын цахим сургалтад, 10 дугаар сарын 16 нд газрын биржийн цахим системийн нэмэлт хөгжүүлэлт болон ХБНГУ-ын зарим сайн туршлага, e-gazag гар утасны аппликейшний нэмэлт хөгжүүлэлт, Засгийн газрын 2024 оны 92 дугаар тогтоол, Монгол улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн, хилийн цэс заагийн мэдээллийн сан байгуулах гэрээт ажлын танилцуулга, газрын кадастрын мэдээллийн сангийн талаар сургалт тус тус хамрагдсан.</p> <p align="center">БАРИЛГА, ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН ХЭЛТЭС</p> <p>Салбарын чиглэлээр зохиогдсон гадаад, дотоодын сургалтуудад хамрагдсан байдал. Гадаад сургалт:</p>

				<ul style="list-style-type: none"> ✓ Хот байгуулалтын кадастр, газар, геодезийн чиглэлээр 2024.05.9-15-ны өдрүүдэд Турк улсад болсон сургалт, зөвлөгөөнд оролцож сертификаттай сургалтад хамрагдсан, <p>Дотоодын сургалт:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 21 аймгийн ГХБХБГ-ын Хот байгуулалтын кадастрын /www.urban.gov.mn/ цахим системийг хэрэглээнд нэвтрүүлэх зорилгоор 2024 оны 02 дугаар сарын 19-нөөс 22-ны өдрийн хооронд зохион байгуулагдсан танхимын сургалтад Инженерийн дэд бүтэц хариуцсан мэргэжилтэн Г.Хулан, Зураг төсөл магадлал хариуцсан мэргэжилтэн П.Мөнх-Эрдэнэ нар амжилттай хамрагдсан ✓ Барилгын материалын үйлдвэрлэл лабораторийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Б.Лхацэрэн, Барилгын материалын сорилт шинжилгээний лабораторийн шинжээч Г.Тогосмаа нарыг 2024 оны 04 дүгээр сарын 01-05-ны өдрүүдэд Барилгын хөгжлийн төвийн дэргэдэх Барилгын материалын сорилт шинжилгээний лабораторид чадавхжуулах дадлагажуулах сургалтад хамруулсан. ✓ Аймгийн Засаг даргын тамгын газар, Өмнөговь аймаг дахь ШУТИСургуулиас зохион байгуулсан “Говийн инженер”-үүдийн анхдугаар чуулга уулзалтад оролцов ✓ Улаанбаатар хотод Техник Технологийн Политехник Коллежийн мэргэжлийн сургалтын салбарт зам барилгын материалын лаборант мэргэжлээр 14 хоног суралцаж чадамж эзэмших гэрчилгээтэй сургалтад хамрагдсан.
--	--	--	--	--

Төсвийн Шууд захирагч

ӨМӨНГОВЬ АЙМГИЙН ГАЗРЫН ХАРИЛЦАА,
 БАРИЛГА, ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН ДАРГА

П.ЗОЛЖАРГАЛ